

Håndtering af psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer

En kriminologisk undersøgelse
af udfordringer og erfaringer i
politiets arbejde i Skandinavien

Antal ord: 29.522
Vejleder: Annick Prieur
Kriminologi, 4. semester 2021

Gruppe 10:
Frederikke Hougaard Hansen & Helena Birk Oxlund

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at samtlige gruppens medlemmer egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Vi er bekendte med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat>

Vi er bekendte med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står vi inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

07.06.2021

07.06.2021

Abstract

The thesis stems from the police's current challenges with handling cases concerning psychological violence. As a contribution to the development in the area, the thesis examines the police's handling of psychological violence in ethnic minority communities in Scandinavian countries, with the aim of finding and analyzing police 'best practice'.

A study on literature shows that abused women experience police questioning that is very focused on physical evidence in situations with psychological violence among partners. The abused women wish to be met with understanding and empathetic police, more than being questioned about fact-based information in report situations. In addition, study shows that dialog and the development of relationship are important components in the police's work with victims of violence. It is particularly important to focus on trust-building in the police's work with ethnic minorities.

With the criminalization of psychological violence in Denmark, research finds that new investigation methods must be used in the police. Research shows it is not sufficient to transfer traditional investigative methods to cases with psychological violence. In addition, the study and research show that psychological violence is difficult to deal with and at the same time difficult to prove in court. This study is mainly based on existing research and with a theoretical focus on trust and police roles it analyzes how citizens' trust and the police's cultural understanding have an impact on the handling of psychological violence in ethnic minority communities.

In this study Stockholm Police are used as a 'best practice' example with their *Initiativ Gryning* that aims to raise the level of knowledge, change the mentality and increase focus in the entire police organization in relation to the work with intimate partner violence. Oslo Police is used as a 'best practice' example of the work with increasing relations between the police and ethnic minority communities with their use of diversity contacts in the police.

Forord

Dette speciale er udarbejdet i samarbejde med Nordjyllands Politi og Københavns Politi. I dette samarbejde vil vi rette en særlig tak til de personer, der har bidraget med faglig sparring og været behjælpelige i rekrutteringen af informanter, som har haft afgørende betydning for undersøgelsen.

Der skal lyde en tak til de informanter, der har bidraget med viden og erfaring til specialets undersøgelse, som ikke kunne have været foretaget uden. Vi er taknemmelige for, at I har afsat tid og ressourcer til at deltage i vores undersøgelse, når I dagligt beskæftiger jer med en lang række vigtige problemstillinger.

Derudover en stor tak til vores specialevejleder Annick Prieur, der har vejledt os med stort engagement igennem hele specialeperioden. Vi sætter pris på dine faglige inputs, som har bidraget til undersøgelsen hele vejen igennem.

Til sidst vil vi gerne rette en tak til hinanden for at stå hinanden bi med støtte, motivation og faglig udvikling under en spændende og udfordrende specialeperiode. Vi er stolte af, at vi med dette speciale kan sætte punktum på kandidatuddannelsen i kriminologi.

Indholdsfortegnelse

1 Indledning.....	1
2 Problemfelt	3
2.1 Vold i nære relationer	3
2.2 Psykisk vold.....	4
2.2.1 Kriminalisering af psykisk vold.....	4
2.2.2 Psykisk vold - et komplekst fænomen	5
2.3 Etniske minoritetsmiljøer i Danmark	7
2.3.1 Udsathed for vold i nære relationer i minoritetsmiljøer	8
2.4 Problemformulering.....	10
3 Litteraturreview	11
3.1 Vold i nære relationer i etniske minoritetsmiljøer.....	11
3.1.1 Betydninger for at bryde med en voldelig partner	12
3.2 Politiets arbejde med vold i nære relationer	13
3.3 Politiets arbejde med psykisk vold	15
3.4 Tillid mellem politi og voldsudsatte	17
3.5 Politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer	17
3.6 Tillid mellem politi og etniske minoriteter.....	18
4 Det multiple casestudie	20
4.1 Caseudvælgelse	20
5 Metode.....	22
5.1 Specialets forskningsstrategi	22
5.2 Specialets informanter	23
5.3 Rekruttering af specialets informanter	25
5.4 Semistruktureret interviewguide.....	26
5.5 Interviewsituationer	27
5.6 Ethiske overvejelser.....	28
6 Kvalitetskriterier.....	30

6.1 Validitet	30
6.2 Reliabilitet	31
6.3 Generaliserbarhed	32
7 Teori	33
7.1 Borgernes tillid til politiet.....	33
7.2 Procedural justice i politiets arbejde.....	34
7.3 Empati i politiets arbejde	35
7.4 Tilgange i politiets arbejde	36
8 Analyse	38
8.1 Del I: Politiets tilgange	39
8.1.1 Politiets arbejde med vold i nære relationer og psykisk vold	39
8.1.2 Politiroller	48
8.2 Del II: Mødet mellem politi og borger	53
8.2.1 Mødet mellem politi og voldsudsat	53
8.2.2 Mødet mellem politi og etniske minoritetsmiljøer	57
8.3 Del III: Kulturforståelse.....	64
8.3.1 Politiets kulturforståelse	64
8.3.2 Kultursammenstød fra etniske minoritetsmiljøers perspektiv	68
9 Konklusion	74
10 Litteraturliste	78
Bilag 1 – Appendix.....	83
Bilag 2 – Informanter	85
Bilag 3 – Interviewguides.....	87
Interviewguide til organisationer.....	87
Interviewguide til politi	89
Bilag 4 – Dokumentation	92

1 Indledning

Vold i nære relationer er intet nyt fænomen, men det er først i nyere tid blevet anerkendt som et samfundsmæssigt problem. Tidligere blev vold inden for hjemmets fire vægge opfattet som et privat problem snarere end en kriminel handling. Et problem, der, trods graden af alvor og skade, var omgivet af forestillinger om - samt en berøringsangst for - familiens privatsfære (Danneskiold-Samsøe et al., 2011a:28). Vold i nære relationer vinder større og større opmærksomhed i det danske samfund, og flere organisationer og myndigheder arbejder mod at blive klogere på, hvordan voldsudsatte og voldsudøvere på bedst mulig vis håndteres. Dette kommer bl.a. til udtryk ved regeringens flerårsaftale *Aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023*, der ønsker en styrket indsats i bl.a. sager med vold i nære relationer, herunder sager relateret til negativ social kontrol og æresrelateret vold. Herudover vil der blive oprettet specialiserede teams i samtlige politikredse samt en IT-løsning, der understøtter systematisk identifikation af sager om vold i nære relationer (Justitsministeriet, 2021:9).

Dette speciale skriver sig således ind i en udvikling, der har været i gang over flere år. Hvor flerårsaftalen er det seneste skridt i udviklingen af politiets håndtering af vold i nære relationer, blev § 243 i april 2019 præsenteret i straffeloven. Paragraffen er rettet specifikt mod psykisk vold - en voldsform, der udspiller sig i nære relationer. I præsentationen af denne fortalte daværende justitsminister, Søren Pape Poulsen:

“Denne form for vold har vi ikke været gode nok til at tage hånd om i samfundet. Vi har set på de blå mærker, men vi har glemt de ar på sjælen, der måske stikker langt dybere” (Information, 2019).

Psykisk vold har for det første ikke fået samme opmærksomhed som fysisk vold grundet fænomenets usynlige forekomst. Derudover er det særligt vanskeligt for politi og myndigheder at håndtere sager med psykisk vold grundet fænomenets kompleksitet. Netop fordi fænomenet er så komplekst, udførte Nationalt Forskningscenter og Nationalt Efterforskningscenter, i forbindelse med paragraffens indtræden i straffeloven, en vejledning til tjenestebrug til håndtering af sager om psykisk vold med det formål at fastsætte retningslinjer for politiets håndtering af sager herom. Dette i forhold til hvordan sagerne identificeres, oprettes, registreres, risikovurderes og efterforskes (Rigspolitiet, 2019).

Psykisk vold i nære relationer bliver særligt kompleks, når den udspiller sig i etniske minoritetsmiljøer og ofte i afskygninger af negativ social kontrol og æresrelateret vold. Udfordringen bunder bl.a. i kulturelle forskelle og dermed forskellige måder at anskue verden på. Særligt i forhold til kønsideal, er der markante forskelle i, hvad uacceptabel adfærd dækker over, hvilket kan være præget af individets kulturelle ophav. Ligeledes kan relationen og tilliden til politiet være svækket af forestillinger, der stammer fra enten tidligere oplevelser med politiet i Danmark eller rygter herom samt oplevelser med politiet fra individets hjemlande.

Politiet har en vigtig rolle i både at håndhæve loven, men også at skabe et trygt samfund for *alle* samfundsborgere. For at kunne skabe et ligeværdigt samfund for alle, kan det være nødvendigt ressourcemæssigt at lægge mere vægt på nogle samfundsgrupper end andre. Dette speciale er skrevet med fokus på håndteringen af den psykiske vold i etniske minoritetsmiljøer med henblik på at udlægge de væsentligste udfordringer og samtidig præsentere 'best practice' i håndteringen heraf.

2 Problemfelt

2.1 Vold i nære relationer

En grundlæggende forudsætning for at kunne arbejde med vold i nære relationer er, udover ikke at være berøringsangst, en forståelse for og viden om, hvornår en handling betegnes som vold, og ikke mindst hvordan situationen kan opleves fra både den udsattes og udøverens perspektiv. Vold i nære relationer kan ikke sidestilles med andre former for vold, da den udfolder sig i den tætte privatsfære. Udover de relationelle forhold er afgrænsningen ikke så ligetil, da vold i nære relationer kan komme til udtryk på mange forskellige måder og i forskellige grader af grovhed, intensitet og hyppighed (Oldrup, 2020:27-28). Voldsformer og -mønstre i den private sfære har fået større opmærksomhed i takt med, at viden om vold i nære relationer generelt er øget, og der er løbende opstået nye voldsformer og -mønstre i takt med den øgede bevidsthed (Johansen et al., 2019:11). Lev Uden Vold præsenterer de typiske voldsformer inden for vold i nære relationer som: *fysisk vold*, *psykisk vold*, *seksuel vold*, *økonomisk vold*, *stalking* og *æresrelateret social kontrol*. Ud fra disse findes der en vid udstrækning af handlinger, som kan udspille sig på forskellig vis og i samspil med hinanden (Ibid.:14). For at kunne vurdere om en person er udsat for vold, samt hvilken voldsform og -mønstre, der gør sig gældende, er der forskellige fysiske, psykosomatiske, psykiske og sociale tegn på vold, myndigheds-personer skal være opmærksomme på i mødet med den pågældende. Ligeledes kan der vise sig tegn på vold i måden, hvorpå den voldsudsatte opfører sig i relationen til sin partner (Johnson, 2008:15-17).

For at undgå tvivl og skepsis for de kønsbaserede termer, som vi i dette speciale anvender, vil vi her præsentere en dansk undersøgelse foretaget af VIVE (Ottosen & Østergaard, 2018), der viser, at mindst 38.000 kvinder årligt udsættes for fysisk partnervold og 70.000 kvinder for psykisk partnervold. Til forskel udsættes 19.000 mænd for fysisk partnervold og 15.000 mænd for psykisk partnervold. Det skal bemærkes, at der kan være et overlap i tallene, da nogle individer kan være udsat for både fysisk og psykisk partnervold¹.

Når vi i nærværende speciale omtaler voldsudsatte som kvinder og voldsudøvere som mænd, skyldes det VIVEs statistik og dermed ikke en manglende anerkendelse af mænd som ofre for partnervold. Da det i overvejende grad er kvinder, der er udsat for denne type af kriminalitet, retter

¹ Undersøgelsen er baseret på VIVEs SHILD-data, der er indsamlet blandt et tilfældigt udsnit af 20.000 danskere i alderen 16-64 år.

specialet fokus mod netop denne målgruppe. Ifølge Dansk Kvindesamfund er det hele to ud af tre voldsramte kvinder, som er udsat for vold fra nuværende eller tidligere partner (Dansk Kvindesamfund, 2021).

2.2 Psykisk vold

Omfanget af psykisk vold indikerer, at det er en problematik, der fylder i det hele billede af vold i nære relationer (Ottosen & Østergaard, 2018). Med kriminaliseringen af fænomenet i den danske straffelov og den nye flerårsaftale for politiets og anklagemyndighedens økonomi, er der dog tegn på, at vold i nære relationer, herunder psykisk vold, er et område i stærk udvikling, som vi med nærværende speciale ønsker at bidrage til. Vi vil derfor i dette afsnit præsentere § 243 samt de kompleksiteter, der kan være i forhold til identificering og håndtering af tilfælde med psykisk vold.

2.2.1 Kriminalisering af psykisk vold

I april 2019 blev paragraf § 243 præsenteret i den danske straffelov:

”Den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år”.

Selvom psykisk vold ikke selvstændigt har været kriminaliseret før april 2019, har det været muligt at anmelde en række handlinger, som går under betegnelsen, og som på daværende tidspunkt var kriminaliseret. Det drejer sig eksempelvis om tvang efter § 260, trusler efter § 266 og grov vold efter § 245 (Rigspolitiet, 2019:5) Der er dog en række forhold, som går under betegnelsen, men som isoleret set ikke førhen har været strafbare. Det kan være krænkelser begået i nære relationer, som ikke opfylder gerningsindholdet for eksempelvis trusler eller tvang, men som kan have mindst lige så alvorlige konsekvenser for den forurettedes psykiske integritet (Ibid.). Selvom paragraffen giver nye muligheder for domfældelse og anledning til nye måder at tænke på, stiller vi os kritiske overfor, om paragraffen i praksis har bidraget til at opspore personer, som før paragraffen ikke ville have fået opmærksomhed. Med andre ord kan der sættes spørgsmålstegn ved, om det er det reelle billede eller blot ordlyden, der er ændret i den danske strafferet.

Paragraffen kan være vanskelig at tolke, hvilket til dels skyldes de mange forhold, den dækker over, hvoraf nogle samtidig går under andre betegnelser, og at en stor del af dem ligger i det skjulte, hvilket gør dem svært beviselige. Dette kommer især til udtryk i politiets opgørelser over anmeldelser, sigtelser og domme, der bl.a. viser, at paragraffen, siden dens indtræden i straffeloven, kun har medført 10 fældende domme ud af i alt 626 anmeldelser, der har ført til 272 sigtelser² (Qlikview Kriminalitet, 2021). Ser vi alene på tal fra 2020, udgør de fældende domme kun 2% af anmeldelserne. Forskellen mellem anmeldelser og sigtelser kan forklares ved, at anmeldelser er blevet trukket tilbage, eller fordi der ikke har været beviser nok til at rejse sigtelse.

Ikke alene er der en stor forskel mellem antallet af anmeldelser, sigtelser og fældende domme. Der er ligeledes en væsentlig forskel på omfanget af psykisk vold i Danmark, som vi har kendskab til gennem VIVEs kvantitative kortlægning (2018) og den andel, politiet opnår kendskab til gennem anmeldelser. Forskellen indikerer, at det er et fåtal af de kvinder, der er udsat for psykisk vold, som vælger at anmelde det. Grundet fænomenets kompleksitet kan det være svært for kvinderne at vurdere, om der grundlag for en anmeldelse. Derudover er der en række faktorer, der kan have indvirkning på anmeldelsestilbøjeligheden, eksempelvis frygt for partneren eller manglende tillid til politiet (Aas, 2020). Uanset årsagen er det en lille andel af den psykiske vold i Danmark, der kommer til politiets kendskab. Der kan dog, som tidligere nævnt, også være tilfælde af psykisk vold, som går under en anden betegnelse i strafferetssystemet. Med andre ord er det sandsynligt, at udøvere i dag dømmes for forhold, der betegnes som psykisk vold, efter den praksis, som fandt sted før paragraffens indtræden, hvorfor en del af problematikken eventuelt kan indebære en tilvænning i at tænke sanktioner anderledes i politiet.

2.2.2 Psykisk vold - et komplekst fænomen

Psykisk vold kan komme til udtryk verbalt og nonverbalt gennem forskellige handlinger, der overordnet set har til formål at få modparten til at ændre adfærd og indordne sig (Ottosen, 2020:79). Fænomenets kompleksitet gør det vanskelig for både privatpersoner og myndighedspersoner at indfange, fordi hvornår overgår dominerende og kontrollerende handlinger fra at være ”almindelig” ubehøvlet opførsel til at være et decideret strafbart forhold.

² Data fra Qlikview er udtrukket april 2021

Lev Uden Vold har i 2020 udformet en typologi for psykisk vold, netop for at statuere eksempler på, hvilke konkrete handlinger, udsatte for psykisk vold oplever. Typologien består af syv forskellige handlinger: *kritisere, ignorere, manipulere, dominere, kontrollere, true* og *straffe*. Til hver handling præsenteres en definition samt en oversigt over, hvor mange udsatte for psykisk vold, der har stiftet bekendtskab med den form for handling:

Handlinger	Definition	Kvinder	Mænd
Kritisere	At komme med nedgørende kritik af partnerens, børnenes og personer i netværkets personlighed og handlinger, herunder deres krop, tøj og værdier, og latterliggøre dem	15/16	6/6
Ignorere	At overhøre partneren og overse dennes tilstedeværelse og at fralægge sig fælles ansvar for gøremål omkring børn, økonomi og hjem.	15/16	4/6
Manipulere	At underminere partnerens virkelighedsopfattelse f.eks. ved at komme med beskyldninger, retfærdiggøre egen vold og positionere sig selv som offer.	11/16	3/6
Dominere	At kræve, at partneren, børn og andre indordner sig under udøverens behov.	10/16	3/6
Kontrollere	At kontrollere partnerens kontakt med andre og brug af og adgang til økonomiske ressourcer.	9/16	5/6
True	At vise direkte eller indirekte, f.eks. gennem kropssprog, at man vil eller er i stand til at skade eller straffe partneren eller skade sig selv.	12/16	4/6
Straffe	At udsætte partneren for en ubehagelig handling som gengældelse for en forsyndelse, som voldsudøveren, mener vedkommende har gjort sig skyldig i.	5/16	2/6

Tabel 1 - Psykisk vold typologi (Johansen et al., 2019:68)

Definitionerne bidrager til en afgrænsning af fænomenet, dog ikke til fulde. At ignorere sin partner ved at overhøre og overse vedkommendes tilstedeværelse samt fralægge sig ansvar fra fælles gøremål er eksempelvis handlinger, der for mange kan være svært sammenlignelige med noget kriminelt. Dette fordi handlinger som disse kan forekomme i parforhold uden at være kriminelle. Hvad der ikke kan læses ud fra tabel 1 er, hvor ofte respondenterne har været udsat for angivne handlinger. Denne information er særligt relevant i forhold til psykisk vold, da paragraffens ordlyd indikerer, at en enkeltstående handling ikke i sig selv kan betegnes som psykisk vold. Udover paragraffens ordlyd påpeger forskere ligeledes, at det er det vedvarende mønster af nedgørende og devaluerende handlinger,

der er kernen i psykisk vold (Johnsson, 2006; Stark, 2007). Om en handling er episodisk eller udtryk for et vedvarende mønster er dermed væsentlig, da det ikke bør være kriminelt at udvise normal mellem menneskelig aggression, som kan opstå under et skænderi med sin partner (Ottosen, 2020:80).

Ottosen (2020) anvender Stark (2007) som overordnet begrebsramme i sin redegørelse for psykisk vold. Derudover vurderer hun, at dette forskningsmæssige perspektiv lægger til grund for udformningen af § 243. Starks begreb *coercive control* indebærer de voldelige handlinger og magtdynamikker, der foregår i nære relationer. I sin begrebsramme fremlægger han psykisk vold som en sideordnet komponent til den fysiske partnervold (Ottosen, 2020:82). Stark finder inspiration i Johnsons begreber *situationel vold* og *intim terrorisme*, og argumenterer i den forbindelse ligeledes for, at den psykiske vold er konstitueret af et vedvarende mønster af intim terrorisme snarere end isolerede handlinger, der i sin enkeltstående form ikke fremstår så alvorlige (Ibid.). Coercive control er udtryk for en autoritær strategi, der sætter begrænsninger for et individs rettigheder og frihed, og som fremtvinger indordning og afhængighed gennem afsavn og straf. En vigtig pointe hos Stark er, at vurderingen af, hvorvidt et handlingsmønster er et overgreb henviser til berøvelse af generelle menneskelige frihedsrettigheder snarere end individets subjektive oplevelse (Ibid.:83).

2.3 Etniske minoritetsmiljøer i Danmark

I vores undersøgelse af fænomenet psykisk vold, er vi blevet bekendt med, at det kan sammenlignes med fænomener som æresrelateret vold og negativ social kontrol, hvilke vi ofte hører om i henhold til de etniske minoritetsmiljøer i Danmark. Sammenligningen underbygges af det faktum, at sager vedrørende æresrelateret vold og negativ social kontrol i visse tilfælde kan retsforfølges efter § 243. Æresrelateret vold og negativ social kontrol er fænomener, der er udtryk for kulturelle normsæt, der ligger fjernt fra det, majoriteten i Danmark kender til. Ikke desto mindre har fænomenerne flere skæringspunkter med psykisk vold. Vi vil præsentere, hvordan den psykiske vold kommer til udtryk i etniske minoritetsmiljøer samt politiets arbejde med denne målgruppe, som kan være vanskelig at arbejde med og svært tilgængelig grundet kulturelle forskelle. Forskning om netop disse udfordringer vil vi udfolde i afsnit 3.5 under litteraturreviewet.

2.3.1 Udsathed for vold i nære relationer i minoritetsmiljøer

Blandt voldsforskere er der enighed om, at kønsbaseret vold mod kvinder har samme afsæt uanset kontekst. Uanset i hvilken kultur volden finder sted, har den til formål at udvise magt for at hindre og forebygge uønskede handlinger og opretholde kontrol (Yllö & Bograd, 1990). Imidlertid peger antropologiske studier på, at voldens karakter og omfanget af vold kan variere og forklares forskelligt i forskellige etniske grupper (Riches, 1986). Ifølge Danneskiold-Samsøe et al. er vold mod kvinder i hjemmet ofte udbredt i borgerkrigshærgede samfund samt hastigt moderniserede samfund, da mændene er underlagt mindre kontrol og derfor har bedre betingelser for at udøve vold mod deres hustru (Danneskiold-Samsøe et al., 2011a:33).

Hos de danske krisecentre har en stor andel af kvinderne rødder i Mellemøsten (Ibid.:34). Dette kan skyldes, at Tyrkiet, Syrien, Irak og Libanon er blandt de største minoritetsmiljøer i Danmark. Det kan samtidig tænkes, at kultur og normer i disse lande skaber et samfund, hvor vold mod kvinder sker hyppigere, og ikke mindst, at der i mødet med den danske kultur kan opstå konflikter. I de mellemøstlige lande er Islam den dominerende religion – her forekommer arrangerede ægteskaber og kraftig differentiering mellem køn hyppigt, hvor kvinden typisk varetager pligterne i hjemmet, mens manden forsørger og varetager de udadvendte aktiviteter, hvilket er en stor kontrast til levemåden for etniske danskere. Det skal dog understreges, at en generalisering af folks levemåde ud fra religion og ophav ikke er mulig, da faktorer som uddannelse, social klasse og generation spiller ind. Generelt kan det siges, at ikke-vestlige indvandrere – og til dels efterkommere – er præget af en patriarkalsk kønsideologi i højere grad end etniske danskere (Ibid.). Denne kønsideologi ligger så fast forankret i kulturen, at de voldsudsatte kvinder ikke nødvendigvis selv ved, at det, de er udsat for, er ulovligt. Dette fordi volden bliver normaliseret, hvis de aldrig har været vant til andet. Hvis det bliver normen i det samfund, man er født og opvokset i, kan det være en tendens, der kan følge med, når familier fra disse samfund flytter til et land som Danmark. På samme måde er det en tendens, der kan leve videre hos efterkommerne som en social arv. De konflikter, der opstår i etniske minoritetsfamilier i Danmark er typisk på baggrund af forskelle i kønskultur (Mørck, 1994). Det er derfor tænkeligt, at den overvejende andel af mellemøstlige kvinder på de danske krisecentre kan forklares ved, at der hyppigt opstår konflikter i forbindelse med kvindernes kamp eller opgør med kønskulturelle idealer, samt mændenes frygt for samme, som det danske samfund, og dets ligestillingsprincipper, præger dem til at tage op.

Vi finder det nødvendigt at operationalisere æresrelateret vold og negativ social kontrol i henhold til psykisk vold, da de kan være betegnelser for samme handlinger. Vi anvender i nærværende speciale psykisk vold som en overordnet betegnelse, hvor vi tager højde for, at den psykiske vold kan komme til udtryk i form af æresrelateret vold og negativ social kontrol. Når vi vælger at vende fokus mod denne specifikke målgruppe, er det vigtigt at have for øje hvilke årsager, der ligger til grund for, at kvinder udsættes for psykisk vold, og her er det afgørende at tage højde for skam og ære.

Kvinderne i mellemøstlige, etniske minoritetsfamilier forventes typisk at være ærbare indtil ægteskab og acceptere at være underlagt mænds kontrol. Afvigelse fra dette ideal kan betyde, at kvinden bliver straffet af sin mand, forældre, søskende eller hele familien. Det er en kollektiv voldsudøvelse, hvor kvinden står alene mod sine nærmeste, hvilket er den største kontrast til den vold, der typisk udøves af etniske danske mænd, da de sjældent har hverken familiens eller nogen andens opbakning til at udøve volden, netop fordi den i den danske kultur anses for værende uacceptabel (Danneskiold-Samsøe, 2011a:35). Når det gælder æresrelateret vold, er det vigtigt at have for øje, at kvinderne kan have svært ved at forlade en voldelig ægtemand på grund af familiens ære. Derudover kan de have svært ved at forlade et voldeligt forhold, hvis ikke de har et støttende netværk eller ikke har kendskab til det omgivende samfund (Liversage, 2020:221).

Æresrelateret vold og æresdrab er særegne voldsformer, da det er helt særlige kulturelle dynamikker, der ligger til grund for volden. Dog mener nogle forskere, at en opsplitning af vold mod kvinder i henhold til kultur forårsager en kulturel andengørelse. Problematikken herved består bl.a. i, at i de familier, hvor den æresrelaterede vold forekommer ofte fremstilles som traditionelle og primitive, og samtidig modstilles disse samfund de vestlige samfund (Welchmann & Hossain, 2005). Denne kritik er udtryk for den svære balancegang, der er mellem at behandle alle borgere i Danmark lige, men samtidig tage højde for vidt forskellige kulturelle normsæt. Ligeledes er det udtryk for den berøringsangst, der kan være ved at "blande sig" i andre kulturer (Liversage, 2018:46). Trods en til tider opdelt forestilling om vold i forskellige samfund, hersker der i dette speciale ingen tvivl om, at vold er vold, uanset hvor den forekommer.

Udover fænomenet æresrelateret vold, stifter vi i denne undersøgelse også bekendtskab med fænomenet negativ social kontrol. Etnisk Konsulentteam i Københavns Kommune har i 2010 udarbejdet en rapport, hvori de definerer den negative sociale kontrol i etniske minoritetsfamilier. De beskriver den negative sociale kontrol som den kontrol, der udføres, når familien kontrollerer, udstikker rigide retningslinjer, sanktioner og bruger magt til at få familiens unge eller familiens kvinder til at indordne sig (Etnisk Konsulentteam, 2010:8).

2.4 Problemformulering

Hvilken betydning har borgernes tillid og politiets kulturforståelse i politiets arbejde med kvinder udsat for psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer?

Problemformuleringen udspringer af ønsket om at bidrage til at højne fokus på samt håndtering af psykisk vold under en allerede igangværende udvikling på området. Dette fordi vi gennem et praktikophold ved henholdsvis Nordjyllands Politi og Københavns Politi har erfaret, at arbejdet med sager om psykisk vold kan være særligt vanskelige. Problematikken bliver ekstra vanskelig i de etniske minoritetsmiljøer grundet et andet kulturelt normsæt. Vi finder denne kombination interessant og udfordrende, og samtidig giver det os muligheden for at studere et afgrænset emne med specifik teori og forskning. Problemformuleringen præsenterer specialets fokus på tillid og kulturforståelse, hvilket udspringer af empirien. Det er dermed resultat af en induktiv forskningsstrategi og ikke på forhånd udvalgte emner.

Dertil ønsker vi at indhente viden om 'best practice' fra Stockholms Politi og Oslo Politi i deres arbejde med problemstillingen. Her anvendes Stockholms Politi særligt til at belyse politiets arbejde med vold i nære relationer, og derfor ikke afgrænset til psykisk vold. Når vi alligevel vælger at anvende Stockholms Politi, er det fordi udfordringerne, de oplever i politiets arbejde, har nogle sammenligningspunkter i arbejdet med psykisk vold. For blandt andet at få konkret empiri om erfaring med sager om psykisk vold vælger vi at anvende Københavns Politi, da Danmark har en særskilt paragraf herfor. Derudover bidrager Oslo Politi med erfaring på arbejdet med etniske minoritetsmiljøer, hvor særligt deres brug af mangfoldighedskontakter er til stor inspiration. De bidrager derudover med viden om efterforskningsarbejdet i sager om vold i nære relationer – både fysisk og psykisk vold. Derfor er problemformuleringen ikke afgrænset til Dansk Politis arbejde med psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer, men afspejler derimod ønsket om at undersøge og præsentere erfaringer i en skandinavisk kontekst.

3 Litteraturreview

Dette afsnit har til formål at præsentere national og international forskning på området. Vi har foretaget en systematisk litteratursøgning, hvor vi kan konkludere, at arbejdet med vold i nære relationer er en kompleks problemstilling. Den litteratur, der bliver præsenteret er selektivt udvalgt ud fra dens relevans for specialet og er fremsøgt primært gennem *Criminal Justice Database*. De engelske søgenøgler, vi har anvendt, er *domestic violence*, *intimate partner violence*, *psychological violence*, *ethnicity*, *minority*, *culture*, *social support*, *trust in police* og *police-community relations*. De danske søgeord, vi har anvendt, er *partnervold*, *psykisk vold*, *forebyggelse*, *indsatser*, *etniske minoriteter*, *kultur* og *tillid til politiet*. I bilag 1 findes et appendix over den anvendte litteratur.

Litteraturen viser, at det ikke kun er den psykiske vold i nære relationer, som kan skabe udfordringer for politiets håndtering, men at alle former for vold i nære relationer er komplekse at arbejde med. Derfor præsenterer litteraturreviewet forskning, hvor der undersøges både fysisk og psykisk vold. Derudover viser litteraturen også, at vold i nære relationer ikke kun er kompleks at håndtere i etniske minoritetsmiljøer, hvorfor vi også i dette afsnit præsenterer forskning på området, som ikke isoleret set henviser til specialets målgruppe.

3.1 Vold i nære relationer i etniske minoritetsmiljøer

I dansk kontekst har studiet *Familien betyder alt* (2011) bl.a. undersøgt, hvordan kvinder med etnisk minoritetsbaggrund oplever at være udsat for vold fra deres partner og/eller familie (Danneskiold-Samsøe et al., 2011b:44-46). Størstedelen af de kvindelige informanter fra Mellemøsten beretter om, at familiens og mandens ære er en stor årsag til volden i hjemmet (Ibid.:49). De muslimske kvinder påpeger deres kultur som en hindring i at søge hjælp, da de ofte ikke har kendskab til dansk lovgivning. Ligeledes beretter kvinderne om, at deres familier og bekendte ikke kan eller vil hjælpe i disse situationer, da de forholder sig til den muslimske praksis (Ibid.). Kvindernes beretninger bevidner om, at mændene har en social position som ægtemænd i deres kultur, og at denne position giver dem magt og kontrol over kvinden, som kommer til udtryk gennem vold (Danneskiold-Samsøe et al., 2011c:105). Det mest fremtrædende i kvindernes beretninger er mændenes behov for at udøve kontrol og sætte grænser for kvinderne. Mændenes behov for kontrol resulterer i, at kvinderne ikke må være selvstændige, og derfor ikke må lære det danske sprog, ikke tjene penge eller bevæge sig for meget i det offentlige rum. Kvinderne fortæller, at dette er et resultat af et meget skarpt skel mellem køn i deres kultur, og den patriarkalske familieform er en helt central ramme for disse kvinders liv

(Ibid.:110). Dermed bliver ægteskabsimmigranter en særlig udsat kategori, hvor deres nye liv i et fremmede land overladt til ægtefællens magtudøvelse gør dem isolerede fra samfundet og derfor særligt sårbare (Danneskiold-Samsøe et al., 2011d:388).

American Indian and European American Women's Perceptions of Domestic Violence (2008) undersøger amerikansk indiske og europæisk amerikanske kvinders definitioner, holdninger og opfattede årsager til vold i hjemmet. Studiet finder, at amerikansk indiske kvinder har større tendens til at tro, at vold i hjemmet forstås som fysisk handlinger, hvor flere europæisk amerikanske kvinder også forstår vold i hjemmet som emotionelle og verbale handlinger (Tehee & Esqueda, 2008:29). Ligeledes finder studiet, at amerikansk indiske kvinder har større tolerance overfor deres partners voldelige handlinger, da størstedelen af disse kvinder mener, at den fysiske vold skal føre til behov for medicinsk behandling, før det er nødvendigt at kontakte politiet eller myndighederne. Her mener over halvdelen af de europæisk amerikanske kvinder, at trusler fra en partner er nok til at kontakte politiet eller myndighederne (Ibid.:31).

3.1.1 Betydninger for at bryde med en voldelig partner

Understanding Behavior Change for Women Experiencing Intimate Partner Violence (2006) undersøger kvindernes oplevelser og erfaringer med at bryde ud af voldelige forhold. Studiet finder, at kvinderne bevæger sig igennem fire stadier i forholdet, hvor de fremhæver de to sidste stadier som væsentlige for at bryde med et voldeligt forhold. Her nævnes, at kvinderne oplever et turningpoint, og at eksterne faktorerers påvirkning har stor betydning for kvindernes tilbøjelighed til at bryde ud af et voldeligt forhold (Chang et al., 2006:333). Studiet konkluderer, at kvindernes valg om at forlade en voldelig partner i høj grad afhænger af eksterne faktorer såsom oplysning om og indsatser mod partnervold. Kvinderne skal ligeledes være af den overbevisning, at omverdenen anser voldshandlingerne som forkerte (Ibid.:337).

A Theoretical Framework for Understanding Help-Seeking Processes Among Survivors of Intimate Partner Violence (2005) søger at udforme en teoretisk ramme for social støttes betydning for kvindernes chancer for at søge formel hjælp. Der er individuelle, interpersonelle og sociokulturelle faktorer, som spiller en rolle i henhold til kvindernes tilbøjelighed til at søge hjælp (Liang et al., 2005:73). De individuelle faktorer henviser til, hvorvidt kvinden selv anerkender volden som et problem, og kan se at volden kun vil stoppe, hvis hun søger hjælp. Det interpersonelle og sociokulturelle henviser

til klasse, race og kultur (Ibid.:74). Danneskiold-Samsøe et al. (2011d) viser netop, at kultur er af betydning for kvindernes mulighed for at bryde med en voldelig partner. Som ægteskabsimmigrant uselvstændiggøres kvinderne og fjernes fra deres netværk, og derfor konkluderer Danneskiold-Samsøe et al. at disse kvinder har et øget behov for støtte fra myndighederne. Støtten skal både være under og efter kvinden forlader ægtefællen, og kvinderne kræver ofte ekstra hjælp, da de som immigranter ikke har system- og samfundskendskab (Danneskiold-Samsøe et al., 2011d:390, 393).

3.2 Politiets arbejde med vold i nære relationer

I *Politiet og familievolden* (2020) finder Aas overordnet, at der er sket en positiv udvikling i politiets arbejde med vold i nære relationer. Flere af kvinderne i undersøgelsen fortæller også om høflige, behjælpelige og forstående politibetjente (Aas, 2020d.:42). Hertil tilføjer de ansatte, at politiet gennem de senere år, har fået meget bedre forståelse og kendskab til at arbejde med vold i nære relationer. De fortæller, at politiet er gode socialarbejdere, som agerer menneskeligt overfor de voldsudsatte kvinder (Ibid.:43). Hertil viser undersøgelsen, at kvinderne er mere tilfredse med politiet i akutte situationer, eksempelvis når de skal på krisecenter, end de er i en anmeldelsessituation og den videre opfølgning efter en anmeldelse. Aas' bud på dette er, at akutsituationerne ofte er kortvarige, og det er i disse situationer nemmere for politiet at være høflige og udvise empati, da det ikke kræver så meget energi og tid i denne korte periode. I en anmeldelsessituation og den efterfølgende periode kræves der mere af politiet, og det bliver her også et spørgsmål om ressourcer (Ibid.:51).

Studiet finder, at den såkaldte kulturkløft mellem politi og voldsudsat ikke kun gør sig gældende for kvinder af anden etnisk baggrund end norsk. Flere kvinder fortæller, at deres oplevelse af politiet er, at de ikke føler sig forstået, og at politiet ikke forholder sig til den vanskelige situation, de står i. Flere af de voldsudsatte kvinder og de ansatte på krisecentrene oplever, at politiet ofte er mest opsatte på at stille spørgsmål, som er gavnlige for sagen og kan knyttes til straffeloven. Her er politiet ofte interesseret i hvor og hvornår kvinderne har været udsat for voldelige hændelser af deres partner. Disse faktabaserede spørgsmål oplever kvinderne som unødvendige og kyniske (Ibid.:60). Kvinderne efterspørger at politiet er mere fokuserede på helhedserfaringer fremfor enkelttilfælde. En af kvinderne udtrykker, at politibetjentene først kan stille de "rigtige spørgsmål", når de har en forståelse for processen og helheden i et voldeligt forhold (Ibid.:61). Hertil finder studiet, at den lange ventetid under sagsbehandlingen er en udfordring. Kvinderne oplever, at der går for lang tid, fra de har anmeldt en hændelse til at de hører mere fra politiet (Ibid.:66). Det er dog vigtigt at have in mente, at kvindernes oplevelse af lang ventetid også hænger sammen med de forventninger, de har til politiet

og deres arbejde. En af de voldsudsatte kvinder foreslår, at politibetjentene oplyser de voldsudsatte om, hvad de kan forvente af sagsbehandlingen og hvor lang tid, det er realistisk at tro, det tager. Kvinden har selv oplevet lang ventetid uden at være i kontakt med politiet, og hun fortæller, at det har haft en negativ indvirkning på hendes rehabiliteringsforløb efter udsættelsen af voldelige overfald fra hendes partner (Ibid.:69).

Politiet vedkender sig, at der ofte er lang sagsbehandlingstid, og at de ikke altid kontakter de voldsudsatte i denne periode (Aas, 2020c:83). Her peger flere af efterforskerne på sagsmængden som en årsag til den lange sagsbehandlingstid. Politiet fortæller også, at de ofte er afhængige af andre instanser, eksempelvis sygehuse, og de kan til tider have problemer med at indhente journaler inden for kort tid, hvilket også sænker processen (Ibid.:84). Politiet fremhæver kompleksiteten i sager med familievold og de uklarheder, som ofte fremtræder i disse sager. Det er vanskeligt for politiet at bevise de anmeldte overgreb, hvilket også er med til at trække sagsbehandlingen ud (Ibid.:87).

I *Policing the Penal Provisions on Repeated and Severe Domestic Violence* (2019) evalueres de lovbestemmelser, der er trådt i kraft i Norge i forhold til overgreb i nære relationer. Undersøgelsen tager særligt udgangspunkt i politiets kamp og rolle med vold i nære relationer (Aas, 2019:93). I Norge er der i 2014 af sager om vold i nære relationer over 70%, som frafalder på grund af manglende beviser (Ibid.:105). At der er så mange sager, som frafalder kan også hænge sammen med den måde, politiet forstår, fortolker og handler på en given sag. Her viser undersøgelsen, at der er en varierende vilje i politiet til at prioritere sager med vold i nære relationer. De politibetjente, der deltager i undersøgelsen fortæller, at disse sager har en forholdsvis lav status i politiet, og derfor nedprioriteres de ofte. Dette anses som problematisk, da en sådan holdning til sager om vold i nære relationer kan forårsage, at politiet laver en utilstrækkelig efterforskning (Ibid.:106). Der må i stedet være mere fokus på den dialog og relation, som politiet kan opbygge til voldsudsatte frem for at politiet udelukkende har fokus på, at sagen afgøres med en dom. Et sådant fokus vil kunne styrke relationen mellem politi og voldsudsat, og i de tilfælde, hvor den voldsudsatte trækker anmeldelsen tilbage eller sagen frafaldes, kan den gode dialog og relation være med til, at anmeldelsestilbøjeligheden er større ved en fremtidig episode (Ibid.:107).

Politibetjentene i undersøgelsen fortæller om, hvordan de til tider undgår at oprette sager om vold i nære relationer, fordi der generelt er så høje frafaldstal. Endnu en grund til, at de til tider undgår at lave en efterforskning af en episode, hvor der er vold mellem partnere, er den tilgang politiet har til disse sager. På grund af frafaldsstatistikken anses efterforskningsarbejdet som for stor en

arbejdsbyrde i forhold til sandsynligheden for, at der rent faktisk falder dom. Der er kort sagt for mange ressourcer, der må tages i brug af politiet, uden de er sikre på, at det giver pote. Politibetjentene i undersøgelsen fortæller, at dedikationen og motivationen for sager med vold i nære relationer varierer i stor grad blandt deres kolleger (Ibid.).

Danneskiold-Samsøe et. al (2011d) finder endvidere, at politiet arbejder ud fra termen ‘husspektakler’, når de taler om sager med vold i nære relationer. Når der er tale om husspektakler i politiet, er der tale om kønsbaseret vold, og politiet undervises også i vold mod kvinder. ‘Husspektakler’ har en nedtonet klang, og det kan have en negativ betydning for politiets opfattelse af sager med vold i nære relationer (Danneskiold-Samsøe et al., 2011d:402).

3.3 Politiets arbejde med psykisk vold

I forbindelse med at § 243 har eksisteret i to år, har DANNER udarbejdet en rapport *To år med strafbar psykisk vold - Erfaringer fra praktikerfeltet* (2021), hvor formålet er at undersøge udfordringer og erfaringer i arbejdet med psykisk vold (Andersen et al., 2021:4). Informanter fra politi og anklagemyndigheden fortæller, at sager om psykisk vold tager længere tid, og dermed kræver disse sager flere ressourcer end eksempelvis sager med fysisk vold mellem partnere. I efterforskningen af sager om psykisk vold bliver det derfor afgørende, at der er ressourcer nok (Ibid.:20). Derudover er der behov for en specialiseret viden og forståelse for de dynamikker, der gør sig gældende i parforhold med psykisk vold. Komplexiteten af psykisk vold gør det svært for fagfolk at håndtere, og dette skal specialiseret viden hjælpe med (Ibid.:21). Endnu en problematik som fagfolk, der arbejder med psykisk vold pointerer er, at psykisk vold ikke sidestilles med fysisk vold i praksis. Kriminaliseringen af psykisk vold førte til et mål om, at voldsformen skulle sidestilles med fysisk vold, således man anså at vold er vold uanset i hvilken form det forekommer. I sager om psykisk vold er det ofte sværere at løfte bevisbyrden end i sager om fysisk vold. Selvom de to voldsformer er sidestillet på papiret, så er de det ikke, når det kommer til bevisførelsen. Her tilføjer anklagemyndigheden også, at det er sjældent, der forekommer sager om psykisk vold, uden der er fysisk vold involveret. Det bliver også fremhævet i antallet af afgørelser i sager om psykisk vold (Ibid.:24).

Undersøgelsen finder også, at informanterne oplever en generel manglende systematik i anmeldelsessituationen. Fortolkningen af alvorlighedsgraden i sagerne er for individuel, og der er et behov for en ensartet forståelsesramme. Her pointeres særligt problematikker i begrebsapparatet, hvor informanterne fra krisecentre fortæller, at deres oplevelse er, at politiet mangler den nødvendige viden i mødet med ofre for psykisk vold (Ibid.:25). Aas (2019) finder ligeledes at en af de store udfordringer

i politiets arbejde med psykisk vold er, at politiet har svært ved at vide, hvornår noget skal kategoriseres som psykisk vold. De mener ikke at de er klædt på til at kunne vurdere, hvorvidt der er tale om en kriminel handling i tilfælde, hvor de er ude i hjem med psykisk vold (Aas, 2019:102).

Flere informanter i DANNERS undersøgelse (2021) italesætter problematikken ved at sager om psykisk vold efterforskes på traditionel vis. Hvor sager om fysisk vold ofte handler om at indhente vidner, fysisk dokumentation og generelt at have fokus på fakta, er sagerne om psykisk vold for komplekse til at overføre de traditionelle efterforskningsmetoder (Andersen et al., 2021:26). Det forventes at ofre kan gengive kronologien i den vold, de har været udsat for, og her opstår udfordringer. Ofte har psykisk vold stået på i længerevarende periode, og dermed er kronologien selvsagt besværlig at klarlægge. Da kronologien har stor betydning for bevisførelsen, er det problematisk at den tillægges så stor en værdi, og dette bevidner ifølge informanterne også, at der må andre metoder i brug i efterforskningen af sager om psykisk vold (Ibid.:27). Dette fortæller ofre for psykisk vold i Aas' (2020) undersøgelse ligeledes, hvor flere kvinder i højere grad ønsker at politiet møder dem med mere forståelse og empati og mindre fokus på de faktuelle komponenter i afhøringerne. Aas (2019) finder at en mere empatisk tilgang til politiarbejdet er en ny måde at tilgå ofre og efterforskningen, da de skal have en vis grad af tålmodighed og forståelse for at skabe dialog og relation med voldsudsatte kvinder for at kunne øge opmærksomheden mod det kvinden udsættes for (Aas, 2019:93). Flere af kvinderne i Aas' studie (2020) fortæller at de i mødet med politiet har fået opfattelsen af, at hvis de har tydelige fysiske mærker efter slag, så får de hjælp. Hvis de "kun" beretter politiet om psykisk vold, oplever de at politiet forsøger at få oplysninger om fysisk vold også (Aas, 2020d:71). Politiet fortæller, at i afhøringer, hvor de forsøger at indfange psykisk vold, er det ofte et spørgsmål om at indfange forurettedes livssituation. Mange spørgsmål går derfor på følelser eksempelvis "*hvad følte du i situationen*" og "*hvad tænkte du i situationen*". Politiet fortæller at det er udfordrende for dem at lave disse følelsesmæssige afhøringer, der beror på livshistorier, når de skal formulere det til en skriftlig rapport (Aas, 2020c:92).

3.4 Tillid mellem politi og voldsudsatte

I Aas' undersøgelse (2020) fortæller de ansatte på krisecentrene, at de ofte oplever, at kvinderne har urealistiske forventninger til, hvordan politiet skal hjælpe dem og den hjælp de kan tilbyde (Aas, 2020d:53). En af de ansatte foreslår, at politiet med forståelse og medlidenhed sætter kvinden ind i, hvad en anmeldelse og afhøring indebærer og forklarer hvilke slags spørgsmål, de vil blive stillet. Dette skal gøre det mere overskueligt for kvinden at gennemgå en anmeldelse og afhøring og samtidig gøre det til en god oplevelse for kvinden (Ibid.:57). Det er en svær balancegang for politiet, som også skal arbejde efter et objektivitetskrav og sørge for at løfte bevisbyrden. På politiskolen i Norge bliver betjentene derfor undervist i at lave todelte afhøringer af voldsudsatte, hvor den første del består i at fortælle den voldsudsatte, hvad der skal foregå. I den næste del skal politiet fokusere på kontaktetablering og forsøge at skabe tillid til den voldsudsatte. Her er en af metoderne at igangsætte en uformel samtale (Ibid.:58). Flere af de voldsudsatte kvinder fortæller, at de ønsker, at politiet følger op på deres sag og sikrer sig, at kvinderne er okay (Ibid.:64). Også flere kvinder fortæller, at de flere gange må gentage deres historie til nye politibetjente. De ønsker, at politiet er bedre forberedte i de tilfælde, hvor politiet har været hos kvinden flere gange, så de ikke skal gentage deres historie. At de skal gentage deres historie øger følelsen af, at politiet ikke forstår kvindernes situation (Ibid.:65).

3.5 Politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer

Etniske minoritetskvinder og skilsmisse (2020) undersøger etniske minoritetskvinders erfaringer og udfordringer med skilsmisse i Danmark. Undersøgelsen er relevant i henhold til dette speciale, da den bl.a. fokuserer på mødet mellem borger og myndigheder. Helt overordnet finder undersøgelsen, at kvinderne beretter om forholdsvis store variationer i kvaliteten af den hjælp og støtte, de har fået. Undersøgelsen fremhæver både den hjælp, kvinderne har fået af kommunen, men også den hjælp kvinderne har fået af politiet i de tilfælde, hvor der er vold involveret mellem ægteparret (Liversage & Petersen, 2020:123). Undersøgelsen fremlægger nogle af de bekymringer, kvinderne kan have med at kontakte politiet. En af fagfolkene i undersøgelsen, som arbejder for en NGO fortæller, at hendes erfaring med, hvorvidt kvinderne tager kontakt til politiet også kan afhænge af en frygt for og uvidenhed om, hvad og hvem politiet er. Ofte kommer disse kvinder fra lande, hvor politiet ikke udelukkende har gode intentioner om at sikre borgernes tryghed, og dette overfører kvinderne ofte til det danske politi (Ibid.:137).

VIVE har ligeledes udarbejdet undersøgelsen *Metoder i arbejdet med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol* (2018), hvor de foreligger metoder til at håndtere vold i nære relationer i etniske minoritetsmiljøer mest hensigtsmæssigt. Én af de metoderne er relations- og tillidsopbyggende arbejde mellem frontpersonale og borgere fra etniske minoritetsmiljøer. Det som undersøgelsen overordnet finder er, at frontpersonale kan føle en vis usikkerhed i deres arbejde, når de skal arbejde med etniske minoritetsfamilier. Usikkerheden opstår for frontpersonalet, når de er i tvivl om, hvorvidt der er tale om en sag eller ej, fordi de etniske minoritetsfamilier har en anden kultur (Liversage, 2018:44). Usikkerheden hos frontmedarbejderne forstærkes af frygten for at gøre noget forkert. På den ene side handler det om frygten for at gøre noget i en episode, hvor grundlaget måske er for tyndt, og frygten for at blive opfattet racistisk kan optræde. På den anden side handler det om, at frontmedarbejderens frygt for at træde ind i deres kultur betyder, at en voldsepisode ikke bliver opdaget (Ibid.:46). Her fremhæver Liversage kommunikation mellem borger og frontpersonale som et vigtigt redskab til at dæmpe frygten for at intervenere enten for tidligt eller for sent. Den gode kommunikation skal have til formål at skabe en dialog, der opbygger tillid mellem frontpersonale og borger, således der er bedre mulighed for samarbejde og mindre risiko for misforståelser (Ibid.:44).

3.6 Tillid mellem politi og etniske minoriteter

At opbygge tillid og relation til etniske minoritetsmiljøer kræver ofte en ekstra indsats, og det kræver tid og ressourcer at udføre relationsarbejde (Liversage & Petersen, 2020:124). Det kan med fordel betale sig at bruge ressourcer på at opbygge tillid mellem borger og frontpersonale, da en tillidsfuld relation kan være afsæt for en virksom hjælpeindsats og på længere sigt føre til positive forandringer (Ibid.:125). For at kunne opbygge en god relation er det selvsagt vigtigt, at der er god kommunikation mellem borger og frontmedarbejder, og derfor vil det ofte være vigtigt at bruge tolk (Ibid.:127). Derudover beretter fagfolkene i undersøgelsen, at det er vigtigt at være bevidst om, hvordan man kommunikerer til denne målgruppe. Det er vigtigt at huske på, hvilken social kontekst målgruppen oprindeligt kommer fra, og at kvinderne måske ikke er uddannede og derfor ikke forstår fagsprog. Ligeledes fortæller flere fagpersoner, som har erfaringer med etniske minoritetskvinder, at de ofte er påpasselige med at have for meget *kulturfokus* i samtalen, da det let kan misforstås af kvinden (Ibid.:129). Aas (2020) finder i sin undersøgelse, at de ansatte på krisecentrene mener, at det ikke er tilstrækkeligt, at der i tilfælde med etniske minoriteter kun bliver anvendt en tolk, til at oversætte det sproglige, men at der også fremskaffes en 'social tolk'. Kvinderne forstår ikke nødvendigvis, hvilken rolle politi og myndigheder har i Danmark, og derfor kan der opstå misforståelser. Disse misforståelser kan føre til,

at kvinderne er mindre modtagelige overfor hjælp. Ligeledes beretter endnu en informant, som er ansat på et krisecenter, at hun oplever en kulturkløft mellem politiet og de voldsudsatte, der er af anden etnisk herkomst (Aas, 2020d:54).

I USA har VERA Institute of Justice udarbejdet metoder til Community Orientated Policing Services, hvor metoden overordnet skal være en guide til: 1) hvordan politiet øger den kulturelle forståelse, 2) hvordan politiet håndterer og tjener minoritetsmiljøer mest hensigtsmæssigt og 3) hvordan politiet støtter det tillidsopbyggende arbejde mellem politi og borger i minoritetsmiljøer (Gokey & Shah, 2016a:2). Metoden er et værktøj til at klæde politiet bedre på for at opbygge en god relation til immigranter. Her oplever politiet udfordringer bl.a. på grund af sprogbarrierer og immigranternes frygt og misforståelse af politiet og deres intentioner (Gokey & Shah, 2016b:6). Ønsket med det community orienterede arbejde er, at politiet proaktivt skal opbygge en tillid til minoritetsmiljøerne for på den måde at sikre en bedre retshåndhævelse (Gokey & Shah, 2016a:27). Dette gøres bl.a. ved at opbygge tillid mellem borgere og politi ved at møde borgerne i deres respektive samfund og skabe en uformel dialog. Hertil får borgerne mulighed for at stille spørgsmål og åbne op for diskussioner og eventuel kritik. Udover at opbygge tillid og skabe en god dialog til disse møder, er det også hensigten at borgerne skal få en bedre forståelse for politiets rolle (Ibid.:28).

I studiet af Danneskiold-Samsøe et al. (2011d) er mindst seks ud af de interviewede kvinder utilfredse med politiet, hvor tre af disse kvinder fortæller, at de har mistet tilliden til politiet. Denne tillid har de mistet i mødet med politiet, fordi de ikke føler, at de er blevet taget alvorligt. Det opleves af kvinderne, at fagpersoner nedtoner de voldshandlinger, som kvinderne har været udsat for. Det er derfor vigtigt, at politi og øvrige myndigheder arbejder med en kønsbaseret voldsforståelse således kvinder, der udsættes for vold af deres partner, ikke føler, at de selv er skyld i volden (Ibid.:401). Hertil finder Liversage (2018), at tillid mellem frontpersonale og ofre udsat for negativ social kontrol er væsentlig for, at ofrene overhovedet åbner op for de hændelser, de er udsat for i hjemmet (Liversage, 2018:44). Mistillid mellem borger og frontpersonale finder Liversage ofte opstår, hvis frontpersonalet agerer ud fra stereotype opfattelser. Det er specielt vigtigt at frontpersonalet er opmærksomt på dette, da tillid og god relation til borgere i etniske minoritetsmiljøer også er påvirket af sproglige barrierer (Ibid.:45).

4 Det multiple casestudie

Dette speciale er et casestudie, som har til formål at studere et givent fænomen i en tidsmæssig kontekst, hvor casene består af individer og omtales som informanter i specialet (Neergaard, 2007b:17). Casestudiet har den fordel, at det kan indfange individers erfaringer og praksis og ofte afdække komplekse problemstillinger (Ibid.:18). Dette er gavnligt for vores speciale, da psykisk vold kan kategoriseres som et komplekst fænomen. Derfor er der tale om et *multipelt casestudie*, hvor der er mulighed for at undersøge en specifik kompleks problemstilling i dybden. Ofte vil multiple casestudier bero på cases, der er sammenlignelige (Ibid.:22). I dette speciale kan det i så fald siges, at casene kan opdeles i to grupper. Den ene gruppe af cases består af politi fra Skandinavien og den anden gruppe af cases består fra organisationer og kommune. Det er et bevidst valg, at vi ønsker at empirien skal indhentes fra to forskellige grupper, da informanterne i grupperne har hvert deres perspektiv på det undersøgte fænomen og dermed kan bidrage til at besvare specialets problemformulering mere omfangsrigt. Med de multiple cases er der mulighed for at understrege komplementære aspekter af et fænomen. Det vil sige, at vi ved at sætte casene sammen får et helhedsbillede af det undersøgte fænomen. Dermed er det heller ikke antallet af cases, men de specifikt udvalgte cases, der er afgørende for at afdække problemstillingen (Ibid.). Selvom specialet ønsker at undersøge, hvordan politiet kan håndtere psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer, viser forskning fra specialets litteraturreview, at mange af samfundets instanser og organisationer har stor viden på området. Anvendelsen af det multiple casestudie eliminerer i højere grad tilfældige ligheder mellem teori og case. Dette fordi de multiple cases øger resultaternes præcision og validitet (Ibid.:24).

4.1 Caseudvælgelse

Specialets cases er *formålsbestemt* udvalgte, da casene er vurderet til at stemme overens med specialets problemformulering (Neergaard, 2007c:11). Dertil er der foretaget en *teoretisk udvælgelse*, som, ud fra begrebets ordlyd, henviser til, at casene er udvalgt på baggrund af teoretiske overvejelser. I dette speciale har vi anvendt eksisterende forskning som baggrund for caseudvælgelsen i højere grad end teori. Dog er den eksisterende forskning med til at skabe teoretiske overvejelser, og derfor er specialets caseudvælgelse teoretisk (Ibid.:12). I caseudvælgelsen er det vigtigt at casene kan bidrage til grundige og troværdige beskrivelser og forklaringer, således casene kan genere et stærkt empirisk grundlag til at undersøge fænomenet psykisk vold (Ibid.:13). Dette har vi forsøgt at imødekomme ved det såkaldte *lagdelte casestudie*, hvor udvælgelsen af cases er sket over flere omgange

(Neergaard, 2007b:23). Processen har forankret sig således, at vi har udvalgt overordnede cases, som eksempelvis politi i København, Oslo og Stockholm samt organisationer og kommuner, der arbejder med psykisk vold og/eller etniske minoritetsmiljøer. Dernæst har vi udvalgt hvilke niveauer/afdelinger, vi ønskede at tale med i politiet og organisationerne for derfor til sidst at udvælge de specifikke informanter. På denne måde er caseudvælgelsen foregået i tre lag. Når vi har valgt at udvælge vores cases ud fra den lagdelte model, er det vigtigt, at vi sørger for at samle delene i analysen, således vi får en helhedsorienteret analyse af det undersøgte fænomen (Ibid.).

5 Metode

Dette afsnit vil præsentere specialets metodiske overvejelser og de refleksioner, der er gjort i forbindelse med at udføre kvalitative interviews, samt hvordan disse kan bidrage til at besvare specialets problemformulering for derved også at højne validiteten af undersøgelsen. Derudover vil metodeafsnittet have til formål at gennemsigtiggøre processen for empiriindsamlingen for derved at højne reliabiliteten af undersøgelsen. Dette gøres ved nøgternt at præsentere specialets informanter, rekrutteringsprocessen, interviewguides og interviewsituationer.

5.1 Specialets forskningsstrategi

Dette speciale arbejder i en vekselvirkning mellem en induktiv og deduktiv tilgang. Med dette skal forstås, at vi forinden interviewene har læst os grundigt ind i litteraturen og derudfra udformet interviewguides. Det betyder dog ikke, at vi ikke er åbne for andre perspektiver. Vi har forinden interviewene ikke fastlagt os på teori, da vi ønsker at lade den eksisterende forskning på området være styrende for interviewene. Dette for at sikre et så praksisnært vidensgrundlag som muligt. Derudover har vi efter de første interviews fundet mønstre i empirien, som har ledt os i retningen af teorier og forskning om tillid, empati og relation mellem borger og politi samt politiroller som redskaber til at håndtere psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. Denne vekselvirkning gør, at vi har en viden på området på forhånd, men at denne viden ikke er ensbetydende med, at vi ikke er åbne for anden viden. Den teoretiske refleksion, vi har gjort os forinden interviewene, som er baseret på den eksisterende forskning, vi har læst os ind i, er med til at sikre undersøgelsens kvalitet. Vi er på denne måde sikre på, hvad vi vil undersøge og hvorfor inden vi går i gang med interviewene. Den teoretiske refleksion betyder selvsagt ikke, at vi er fastlagte på én teori, men at vi kan og vil lade os overraske af nye fund undervejs i processen (Tanggaard & Brinkmann, 2015:529).

Da specialet undersøger metoder til at håndtere problemstillingen, kan det karakteriseres som en præsentation af 'best practice' på området, hvor vi således ønsker at undersøge hvilke metoder og tilgange skandinaviske lande har haft gode erfaringer med. Ved at være inspireret af 'best practice' på et specifikt område, skal vi have for øje, at denne ikke altid kan overføres til en anden kontekst. Dog har vi med udvælgelsen af cases til dette speciale sikret en så høj sammenlignelighed som mulig ved at vælge øvrige skandinaviske lande der har et velfærds- og retssystem, der ligner det danske.

5.2 Specialets informanter

I dette speciale består empirien af interviews med fagpersoner, der hver især arbejder med specialets problemstilling på forskellig vis. Vi har forinden udvælgelsen af informanter reflekteret over, hvilken betydning det har for specialet, at empirien baseres på interviews med faglige personer. Specialet ønsker at undersøge håndteringen af psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer, og derfor finder vi det relevant at anvende faglig viden som empirisk grundlag for undersøgelsen. Undervejs i empiriindsamlingen har vi set en tendens til, at borgernes tillid og politiets kulturforståelse er særlige elementer i håndteringen af fænomenet. Derfor har vi specificeret problemformuleringen herefter. De fleste af politiets udtalelser anses som førstehåndsviden, da mange af deres udsagn bygger på deres arbejde med fænomenet. Det betyder, at de udfordringer og erfaringer, politiet har gjort sig, i arbejdet med psykisk vold og/eller etniske minoritetsmiljøer er baseret på førstehåndsviden. Det er dermed førstehåndsviden i forhold til de oplevelser politiet har med arbejdet og ikke viden om oplevelserne af enten at udøve eller være udsat for psykisk vold, hvilket er en vigtig pointe. Dertil er det derfor også vigtigt at pointere, at vi må foretage nogle refleksioner over, hvad det har af betydning, at det empiriske grundlag i analysen på nogle af de områder, vi analyserer, baserer sig på andenhåndsviden. Når vi ønsker at sige noget om borgernes tillid til politiet uden at indsamle empiri fra borgerne, er det vigtigt, at vi tydeliggør, at vores fund er baseret på faglige personers beretninger. Det kan siges at leder af RED Rådgivning, sikkerhedskonsulenten samt Halima El Abassi i specialet har den funktion, at de taler de voldsudsattes stemme. Dette fordi disse informanter til hverdag rådgiver og vejleder kvinder, der har været udsat for psykisk vold, herunder negativ social kontrol og/eller æresrelateret vold. Det er vigtigt at have for øje, at deres udsagn ikke nødvendigvis er nøjagtig udlægninger af, hvordan kvinderne oplever disse situationer, da vi får de voldsudsattes oplevelser, følelser og reaktioner beskrevet gennem en andenhåndskilde. Dog besidder Halima El Abassi en særlig viden om de voldsudsattes oplevelser, da hun selv har været udsat for at stå i en sådan situation. En del af hendes udsagn henviser derfor til hendes egne oplevelser.

Det gælder også i interviewene med politiet, at i de tilfælde, hvor de udtaler sig på borgernes vegne, at de er andenhåndskilde. De udtalelser, de gør sig, om borgers tillid som en betydning for håndteringen af psykisk vold er baseret på politibetjentenes oplevelser og erfaringer. Det betyder ikke, at disse udtalelser er mindre troværdige, men det fordrer at vi som forskere er opmærksomme på at fremlægge empirien således det kommer tydeligt til udtryk, at udtalelserne er politiets oplevelser og erfaringer, og derfor ikke kan sige noget præcist om kvindernes oplevelser og erfaringer. Når vi alligevel har

valgt at inddrage andenhåndsviden i analysen, er det fordi vi anser udtalelserne som erfaringer og refleksioner, politiet har gjort sig i arbejdet med denne målgruppe, og vi finder det interessant, hvordan politiets forestillinger har betydning for håndteringen af psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer.

I tabel 2 er specialets informanter præsenteret og her ses en oversigt over informanternes stillingsbetegnelser, og hvordan informanterne omtales i analysen. I bilag 2 findes et uddybet skema med: *informantens stillingsbetegnelse, tilhørende organisation, deres primære arbejdsfunktion, hvordan vi har skaffet adgang til informanten og hvilken betegnelse de nævnes ved i analysen.*

Stillingsbetegnelse for specialets informanter	Omtale af informanter i specialet
Projektleder for Initiativ Gryning, Stockholm	Initiativ Gryning 1
Medarbejder ved Initiativ Gryning, Stockholm	Initiativ Gryning 2
Seniorrådgiver, Oslo	Seniorrådgiver Oslo Politi
Mangfoldighedskontakt, Oslo	Mangfoldighedskontakt Oslo Politi
Specialist i efterforskning for æresrelateret vold, Oslo	Specialist Oslo Politi
Politiassistent i Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet, København	Politiassistent 1 Københavns Politi
Politiassistent i Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet, København	Politiassistent 2 Københavns Politi
Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet, København	Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet
Sektionsleder for borgernær kriminalitet, København	Sektionsleder
Professor Universitetet I Oslo	Helene Gundhus
Leder af RED Rådgivning	Leder RED Rådgivning
Sikkerhedskonsulent	Sikkerhedskonsulent
Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter	Halima El Abassi

Tabel 2 - Specialets informanter

5.3 Rekruttering af specialets informanter

Specialets empiri består af en række interviews med 13 informanter, vi har fået adgang til på forskellig vis. Ikke alle 13 informanter er udvalgt på forhånd, da nogle af informanterne kom til løbende ved brug af gatekeepers og snowball-strategien, som præsenteres længere nede i afsnittet. Alle informanter er rekrutteret via mail med forespørgsel om, hvorvidt de ønskede at deltage i et interview om deres arbejde med og viden om psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. Informanterne fik tilsendt et skriv over specialets formål og fik dermed en smule kendskab til undersøgelsen på forhånd. Vores tilgang til rekrutteringen var ligeledes, at vi ønskede at få så megen mulig viden på området, og derfor tilsendte vi forespørgslen om interviewdeltagelse til en del fagpersoner. Det kan være vanskeligt at forudse, hvornår specialet har tilstrækkeligt med informanter, og derfor har vores tilgang været, at vi hellere ville lave et interview for meget end et for lidt. Efter det sidste interview begyndte vi at se ligheder i flere af informanternes udsagn, og vi besluttede derfor, at mætningspunktet var nået. Derudover har der også været ressource- og tidsmæssige begrænsninger i forhold til antallet af interviews (Harrits et. al., 2012:165).

Informanterne fra politiet i København, Oslo og Stockholm har vi skabt kontakt til primært gennem vores praktikansættelse ved henholdsvis Nordjyllands- og Københavns Politi. I nogle tilfælde har vores første kontakt til politiet været en gatekeeper til at få adgang til de informanter, vi endte med at interviewe. I de tilfælde, hvor der er gjort brug af en gatekeepers, har vi sendt en mail med information om undersøgelsens formål, hvortil vi i nogle tilfælde er blevet videresendt til personer, som blev vurderet til at være mere specialiserede inden for det område, vi ønskede at belyse (Ibid.:167). Der er helt specifikt gjort brug af gatekeepers i kontakten til politi i Oslo og Stockholm, som vi oprettede kontakt til gennem gatekeepers hos politiet, hvorigennem vi blev videresendt til de mest specialiserede på området.

Derudover har vi gjort brug af snowball-strategien, hvor vi har spurgt vores informanter, om de havde kendskab til personer, som ville være relevante for os at tale med. Denne strategi har givet os mulighed for at få et bredere udvalg af informanter, og ligeledes finde frem til personer, som vi muligvis ikke havde fundet frem til på egen hånd. Denne strategi kan dog også betyde, at vi kan få informanter, der fagligt ligner hinanden (Ibid.:163). Vi oplevede, at nogle informanter på eget initiativ foreslog personer, som ville være relevante for specialet, og derfor skete snowball-effekten i nogle tilfælde helt automatisk.

De informanter, vi har fået kendskab til gennem snowball-strategien, er leder af RED Rådgivning og forsker Helene Gundhus. Under interviewet med forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter, Halima El Abassi, henviste hun til lederen af RED Rådgivning og til mangfoldighedskontakten fra Oslo Politi samt sikkerhedskonsulenten, men disse informanter havde vi i forvejen kontaktet. Helene Gundhus fik vi kontakt til gennem vores tidligere praktikansættelse, hvor en tidligere kollega foreslog, at vi skulle kontakte Helene med henblik på at få viden om politiroller og disses betydning for håndteringen af vold i nære relationer.

5.4 Semistruktureret interviewguide

Formålet med de semistrukturerede interviews er, at vi med henblik på eksisterende forskning har mulighed for at udforme interviewspørgsmål, således vi har en retningslinje for interviewene. Dertil har vi mulighed for at afvige fra interviewguiden i tilfælde, hvor informanterne nævner noget, som vi ikke ville indfange med de planlagte spørgsmål. Denne interviewform er særligt fordelagtig under interviews med fagpersoner, da vi som forskere med fordel kan forberede os forinden interviewet samtidig med, at vi kan lade informanterne tale frit, hvis de har viden om noget, som vi ikke havde planlagt at spørge ind til (Ibid.:150).

Som en forberedelse til at udforme interviewguidene har vi defineret hvilken viden vi ønsker at interviewene skal tilvejebringe. Til at definere dette har vi taget udgangspunkt i specialets problemfelt og litteraturreview og derudfra opstillet en række forskningsperspektiver. Disse har til formål at sikre, at vi får undersøgt det, vi ønsker at undersøge og dermed får forberedt de bedst mulige interviewspørgsmål. Med forskningsperspektivet sørger vi for at få afklaret *hvad* og *hvorfor*, således vi bedre kan få afklaret *hvordan* med interviewspørgsmålene. Dette speciale tager derfor udgangspunkt i en *teoretisk interviewguide*, hvor særligt eksisterende forskning har lagt til grund for udformningen af interviewspørgsmål (Ibid.:153). I interviewguidene har vi gjort brug af forskellige spørgsmålstyper, hvor de mest anvendte er *direkte-*, *narrative-* og *uddybende spørgsmål*. Vi ønsker at informanterne både skal bidrage med faktuel faglig viden, men også med mulighed for, at informanternes holdninger og oplevelser kan udtrykkes (Ibid.:155). Derudover fordrer det semistrukturerede interview, at der kan stilles uddybende spørgsmål, hvilket ofte er en god mulighed for at få valideret den forståelse eller fortolkning, som vi løbende danner af informantens svar (Ibid.:157). Løbende har vi i interviewene anvendt *specificerede-* og *fortolkende spørgsmål* for at sikre, at vi forstår informanternes budskab og ikke misfortolker udtalelserne (Ibid.:156).

Der er udformet én interviewguide, der anvendes til politiet og én interviewguide til informanter, der ikke arbejder i politiet. Disse findes i bilag 3. Grunden til dette er, at specialets informanter besidder to overordnede perspektiver på arbejdet med psykisk vold og/eller etniske minoritetsmiljøer, og derfor har vi fundet det nødvendigt også at inddele interviewguidene herefter. Som det nævnes i afsnit 4 om specialets forskningsdesign har vi bevidst taget et valg om at anvende informanter, som er forskellige og dermed kan belyse fænomenet fra forskellige perspektiver. Det stiller et krav til os om at få sammenfattet alle delene i en helhedsorienteret analyse, og derfor har vi været bevidste om ikke at lave så markante forskelle i interviewguidene, at de ikke kan bruges i én samlet analyse. Med denne tilgang er det vigtigt, at vi som forskere på forhånd har besluttet os for, hvad vi ønsker at få ud af hvert interview, således det giver mening at udforme forskellige interviewguides.

5.5 Interviewsituationer

Alle interviews er afholdt online over Microsoft Teams grundet COVID-19, som har besværliggjort fysisk afholdelse af interviewene. Det online interviewformat har vi anset som positivt for empiriindsamlingen. Formatet har muliggjort, at vi har haft mulighed for at afholde interviews i et så stort geografisk spænd. Eftersom specialets informanter alle består af faglige personer formodes det, at de har tilegnet sig erfaring med online møder, og derfor er interviewene kun i lav grad påvirket af onlineformatet. Under hvert interview har vi været ekstra opmærksomme på at være aktive lyttere, og gestikulere med kroppen ved eksempelvis at nikke og signalere at vi forstår, hvad informanten siger. Vi har derfor anerkendt informantens udtalelser mere aktivt, end vi måske ville have gjort ved et fysisk interview. Ligeledes er vi opmærksomme på, at den uformelle samtale før og efter et interview går tabt, og at en sådan samtale i nogle tilfælde også kan bidrage med viden. Vi har forsøgt at imødekomme denne problematik ved at starte interviewene uden mikrofon for på den måde at gøre samtalen mere uformel.

I dette speciale er der afholdt to interviews med deltagelse af tre informanter i hver af interviewene. Dog har formålet ikke været at analysere på dynamikken i gruppen, men derimod at få viden om én problemstilling ud fra forskellige perspektiver. Det har ligeledes ikke været hensigten at interviewene skulle foretages i grupper, men eftersom informanterne arbejder i samme afdelinger, gav det mening for både informanterne og for os at samle dem i ét interview.

Den ene gruppe bestod af tre personer fra Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet i Københavns Politi, hvor den ene informant er leder herfor. Én informant arbejder med bl.a. at undervise i

vold i nære relationer på politiskolen og med Bydelsmødre, hvor der skabes relationer til etniske minoritetskvinder. Den sidste informant arbejder med at skabe relationer til etniske minoriteter ved at arbejde som nærbetjent i moskémiljøerne. Gruppen består af forskellige arbejdsfunktioner og perspektiver på specialets problemstilling, og derfor bidrog de med supplerende viden under interviewet. Dette var også tilfældet i interviewet med Oslo Politi, der ligeledes bestod af tre informanter. Interviewets sammensætning skete på baggrund af, at vi havde kontaktet seniorrådgiveren, som på eget initiativ inviterede to kollegaer, hun fandt relevant for vores undersøgelse. Vi endte derfor med et interview med en seniorrådgiver, en specialist i efterforskning og en mangfoldighedskontakt. Dette viste sig at være en givende interviewsituation, da de tre informanter havde specifik viden inden for hver deres område. Mangfoldighedskontakten og seniorrådgiveren varetager i høj grad forebyggende opgaver med vold i nære relationer og relationsarbejde til etniske minoritetsmiljøer. Specialist for efterforskning har til opgave at rådgive og assistere efterforskningen i sager om vold i nære relationer i etniske minoritetsmiljøer, særligt i sager med æresrelaterede konflikter. På den måde fik vi indfanget problemstillingen ud fra mange forskellige perspektiver. I begge grupper opdagede vi hurtigt, at fordi informanterne kom fra samme netværk og var kollegaer, havde de nemt ved at supplere og uddybe hinandens perspektiver (Ibid.:164).

5.6 Ethiske overvejelser

Vi har igennem undersøgelsen taget højde for *informeret samtykke, fortrolighed, konsekvenser* og *forskerens rolle*. Vi har sikret informeret samtykke mundtligt inden begyndelsen af hvert interview. Her har informanterne givet tilladelse til, at interviewet blev optaget med henblik på at det kunne transskriberes og anvendes i analysen. De er blevet adspurgt, hvordan de ønsker at omtales i specialet, herunder om de ville nævnes ved navn og/eller profession (Kvale & Brinkmann, 2015b:116). Vi har forsøgt at imødekomme fortroligheden af informanterne netop ved at klarlægge, hvordan informanterne ønskede at omtales i specialet. De besidder alle en faglig position, som gør, at det er væsentligt at nævne deres profession i analysen for at forstå konteksten af de citater, der præsenteres (Ibid.:118). Vi har i to tilfælde valgt at nævne navnet på informanten, da det er ønsket og det giver bedst mening.

Ved at tilsende informanterne de anvendte citater, sikrer vi den etiske dimension om konsekvenser. Det er vigtigt, at vi som forskere er opmærksomme på, hvordan vi fortolker informanternes udsagn. Vi må sikre, at udsagnene præsenteres i en korrekt kontekst og ikke forvrider de informationer, som informanten har givet. Citaterne skal præsenteres således, at informanterne kan genkende deres

udsagn og ligeledes acceptere den sammenhæng, de præsenteres i, i det analytiske format (Brinkmann, 2015:476). Det kræver lidt ekstra arbejde at tilsende citater til alle informanter, men det sikrer samtidig, at vi ikke misfortolker informanternes udsagn. Når vi vælger at tilsende citaterne, er vi også forpligtede til at lave eventuelle rettelser og omformuleringer i tilfældet af at informanterne ikke kan nikke genkendende til citaterne og den kontekst de præsenteres i (Kvale & Brinkmann, 2015b:108). Det er et aktivt valg, at vi tilsender anvendte citater i den analytiske kontekst, som de præsenteres i, fremfor at tilsende hele transskriptionen til informanterne. Dette er der flere årsager til. For det første har vi valgt ikke at transskribere alle interview fra start til slut. Vi ved også at de fulde transskriberingerne kan få informanten til at føle, at de bliver fremstillet ud fra et talesprog, og da vi har med faglige personer at gøre, er det vigtigt for os at præsentere deres udsagn på et fagligt niveau. De citater, der anvendes i analysen, bliver tilrettet, og derfor har vi valgt, at det er mere retvisende at tilsende de tilrettede citater frem for den rå tekst (Ibid.:119).

Det er vores ansvar som forskere at præsentere resultaterne etisk korrekt. Det sikrer vi ved at præsentere udsagn så korrekt og tæt på konteksten som muligt. Det er vores ansvar, at informanten kan genkende sig i citaterne, og at de anvendte analytiske begreber ikke rækker udover den viden, vi har fået fra informanterne. Derfor skal vi som forskere præsentere resultaterne i et sådant omfang, at de kan verificeres og valideres med gennemsigtighed for undersøgelsens konklusioner. Til sidst er det vigtigt, at vi som forskere holder os objektive og ikke analyserer citater på baggrund af forforståelser og fordomme (Ibid.:120).

6 Kvalitetskriterier

En god undersøgelse må stræbe sig efter at sikre en form for gyldighed, gennemsigthed og generaliserbarhed. Dermed fordrer en god undersøgelse en systematisk gennemgang af metodiske til- og fravalg, således procedurerne for undersøgelsen er eksplicitte i det omfang, at læseren kan vurdere fornuften i undersøgelsens resultater (Andersen, 2012:97-98). Derfor præsenterer dette afsnit de refleksioner, der er foretaget, for at højne kvalitetskriterierne af specialets undersøgelse.

6.1 Validitet

Hvorvidt en kvalitativ undersøgelse kan siges at være gyldig, henviser i samfundsvidenskaben til, hvorvidt den anvendte metode undersøger det, den har til formål at undersøge (Kvale & Brinkmann, 2015a:318). Dermed om dette speciales metode, som er semistrukturerede interviews med fagpersoner, er den mest optimale metode til at undersøge, hvordan psykisk vold mellem partnere i etniske minoritetsmiljøer håndteres af politiet. Igennem hele specialet er det forsøgt at højne validiteten af undersøgelsen. I interviewsituationerne henviser validiteten til informanternes troværdighed og den viden, de giver (Ibid.:320). Eftersom interviewene er foretaget med fagpersoner på området, argumenteres der for, at informanterne besidder en høj grad af specialiseret viden inden for området. Den udvælgelse, vi har foretaget af informanterne, er ligeledes med til at højne troværdigheden af deres udsagn, fordi de er nøje udvalgt ud fra deres ekspertise på området. Vi er dog opmærksomme på, at informanterne besidder en specialiseret viden inden for et bestemt område, og at i de tilfælde, hvor de udtaler sig om gisninger, må det formodes, at disse kan være influeret af deres arbejde og det syn, de har på eksempelvis politiets arbejde og håndtering. Det er vigtigt, at vi forholder os til dette i analysen i de tilfælde, hvor vi præsenterer citater om informanternes meninger og holdninger til politiets arbejde. Her er der ikke nødvendigvis tale om ekspertviden, men personlige holdninger. Disse er velkomne i analysen og vil også anvendes, men vi har som forskere ansvar for at præsentere citaterne korrekt og have fokus på, at vores empiri er indsamlet gennem en metode, som svarer på problemformuleringen. Derfor er det vigtigt, at vi ikke baserer for stor en del af analysen på meninger og holdninger, da det ikke er det, vi ønsker at indfange med undersøgelsen.

6.2 Reliabilitet

Reliabiliteten i en kvalitativ undersøgelse henviser til at gennemsigtiggøre forskningsprocessen og dermed argumentere for til- og fravalg for derfor at gøre det muligt at reproducere undersøgelsen. I kvalitativ forskning er det nærmest umuligt at reproducere en undersøgelse, da resultaterne bygger på individuelle udsagn (Kvale & Brinkmann, 2015a:318). Vi har alligevel i dette speciale forsøgt at højne reliabiliteten gennem forskningsprocessen på flere måder. Først og fremmest skal den systematiske metodiske gennemgang sikre at gennemsigtiggøre de til- og fravalg, vi har gjort os i forbindelse med rekrutteringen af informanter samt udarbejdelse af interviewguidene. En synliggørelse af overvejelserne, der er gjort i rekrutteringsprocessen, kan være med til, at andre forskere kan finde informanter, der er fagligt sammenlignelige med informanterne i dette speciale. Her kan det være en fordel, at undersøgelsen er baseret på faglig viden og ikke på personlige oplevelser, som kan variere mere fra person til person. En udførlig gennemgang af de udvalgte informanter er ligeledes med til at højne reliabiliteten, da læseren får bedre mulighed for at finde lignende informanter til en senere undersøgelse. Det er eksempelvis relevant, hvorvidt en informant er leder eller nyansat i en virksomhed, da deres faglige viden vil afhænge heraf. Det er ikke nødvendigvis dårligere eller bedre med den ene slags informant fremfor den anden, men det er vigtigt at gennemsigtiggøre for læseren, fordi det kan have indflydelse på undersøgelsens fund (Tanggaard & Brinkmann, 2015:524). Ligeledes er det vigtigt at fremhæve hvilken konstellation, interviewene er foretaget i. Eksempelvis er der foretaget to gruppeinterview, som kan formodes at have en indflydelse på informanternes udsagn, da informanterne i et sådan interview har interaktion med hinanden og kan supplere hinanden undervejs.

En systematisk gennemgang af interviewguidene er ligeledes behjælpelig til, at andre forskere kan stille de samme spørgsmål i en ny undersøgelse. Udfordringen med det semistrukturerede interview er selvsagt, at interviewer har mulighed for at afvige fra interviewguiden, og derfor kan stille spørgsmål, som ikke fremgår i den planlagte interviewguide. Her er det særligt vigtigt, at forskeren ikke stiller ledende spørgsmål under interviewene, da det kan præge svarene og i sidste ende præge resultaterne for undersøgelsen på en måde, der ikke kan gennemsigtiggøres for andre forskere (Kvale & Brinkmann, 2015a:318).

6.3 Generaliserbarhed

I kvalitativ forskning er kvalitetskriteriet om generaliserbarhed omdiskuteret. Det er oftest ikke hensigten, at kvalitativ forskning skal føre til resultater, der kan generaliseres ud til den brede befolkning. Derfor taler nogle forskere om genkendelighed frem for generaliserbarhed. Dermed er det mere et fokus om at skabe en genkendelighed i undersøgelsens resultater frem for at have som mål at kunne generalisere dem (Tanggaard & Brinkmann, 2015:522). Med brug af casestudie er det selvsagt ikke specialets formål at generalisere resultaterne, men der kan være tale om genkendelighed i resultaterne. Det er dermed muligt at generalisere i det omfang, at specialets teorier og empiriske mønstre kan generaliseres til og være genkendelige i lignende kontekster (Neergaard, 2007a:51). Det vil sige, at vi i et vist omfang kan foretage en *analytisk generalisering* ved at generalisere specialets analytiske fund til politi i Skandinavien med forbehold for den teori, forskning og empiri, vi har anvendt analytisk. Specialet har lagt vægt på tillid mellem politi og voldsudsatte samt politiroller som analytiske begreber, og derfor er specialets resultater naturligvis influeret af dette. En anden analytisk vinkel kunne fordre andre resultater, men der vil i så fald stadig være tale om, at specialet har en høj analytisk generaliserbarhed, fordi resultaterne er influeret af de analytiske valg. Dermed anerkender vi, at specialets resultater er afhængige af de udvalgte cases samt den udvalgte teori og forskning (Kvale & Brinkmann, 2015a:334).

7 Teori

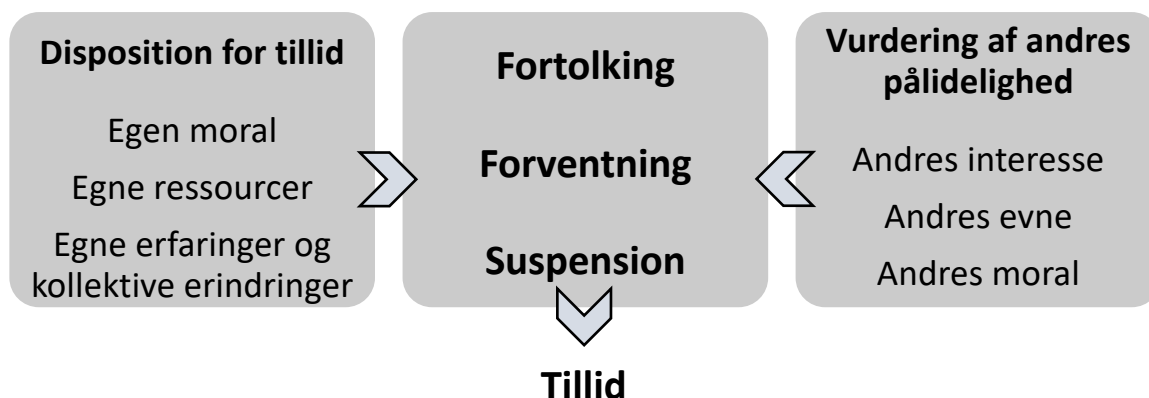
Dette kapitel præsenterer den teori, der, i samspil med eksisterende forskning, bærer specialets analyse. Et gennemgående tema i de skandinaviske landes arbejde med psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer er borgernes tillid til politiet. Da der i høj grad er fokus på at øge netop denne, retter vi vores teoretiske fokus mod tillid - nærmere opbygning af tillid samt styrkelse af forhold, der kan bidrage til at øge tilliden mellem politi og borger. Herunder oplevelsen og betydningen af retfærdighed, empati og politiets blik.

7.1 Borgernes tillid til politiet

Tillid er et vidt begreb, som bruges i mange forskellige sammenhænge, og som opleves og forårsages på forskellig vis. I en samfundsmæssig kontekst er tilliden afgørende for, om borgere er villige til at indgå i forpligtende relationer til andre, hvilket i sidste ende bliver afgørende for den *socialle sammenhængskraft* i samfundet. Social sammenhængskraft kan beskrives som de bånd, der eksisterer mellem medlemmer i samme enhed, hvilken kunne være samfundet som helhed (Torpe, 2013:24).

Torpe argumenterer for tre forskellige former for tillid: *partikulær tillid*, *generaliseret tillid* og *institutionstillid*. Førstnævnte er tilliden til mennesker, man har en relation til, har informationer om eller kan identificere sig med. Det kan derfor også være mennesker, der tilhører samme trossamfund. Generaliseret tillid er derimod tillid til mennesker, man ikke har en relation til. Den baserer sig på rationelle vurderinger på baggrund af viden og erfaring om de mennesker, man møder. Mens partikulær og generaliseret tillid er iblandt borgerne i samfundet findes institutionstillid, som er mellem borgerne i samfundet som helhed og institutioner eller systemer (Ibid.:25).

Torpe fremstiller en model for tillidsanalyse, som vises i nedenstående figur:

Figur 1 – Tillid som en analysemodel (Torpe, 2013:33).

Ifølge Torpe består tillid i et match mellem egen disposition for tillid og vurderingen af andres pålidelighed, hvor den rational choice-inspirerede tilgang har en pointe, da tilliden beror på en nøgtern vurdering af det andet menneske og situationen, man befinder sig i, baseret på egen erfaring og fortolkning. I modellen er *fortolkning*, *forventning* og *suspension* forudsat tillidsopbygning. Det vil sige, at en tillidshandling udløses af en positiv fortolkning af situationen, en positiv forventning til resultatet, eventuelt at tilliden gengældes og en villighed til at suspendere usikkerhed (Ibid.:33). Disse tre forhold er udtryk for den subjektive oplevelse af en given situation, hvorfor det er forskelligt hvornår og i hvilke situationer, der opbygges tillid. I vurderingen er der bl.a. fokus på moral. Hvis det vurderes, at vedkommende, man står overfor, har samme moralnormer som en selv, vil tilbøjeligheden til at opbygge tillid være større. Om man besidder de samme moralnormer beror på, hvorvidt man er del af samme kredse eller cirkler med samme internaliserede normer for, hvad der er passende adfærd (Ibid.:32).

Borgernes tillid til politiet har en afgørende betydning for politiets funktionsdygtighed. I en række fokusgruppeinterviews foretaget i 2009 af Balvig et al. fremhæves især to forhold som de vigtigste, når det gælder tillid til politiet. Det første er en forventning om, at politiet ikke misbruger sin magt. Heri ligger samtidig en forventning om, at politiet ikke er korrupt, men ærlige, og behandler folk med respekt. Det andet punkt er, at der er en forventning til politiets effektivitet – at de yder det, der er muligt i henhold til forebyggelse og efterforskning af kriminelle forhold (Balvig et al., 2011:139-141).

7.2 Procedural justice i politiets arbejde

De juridiske myndigheder må, for at få borgere til at overholde lov og orden, og for at skabe tillid, tage nogle velovervejede lovmæssige beslutninger og ikke mindst håndtere borgere på en bestemt måde (Tyler, 2006:3). Kernen i at håndtere borgere på rette vis er retfærdighed, hvorfor vi i dette speciale ønsker at tilgå analysen ud fra overvejelser om procedural justice. Hvis politiet ikke udviser retfærdighed over for de borgere, de møder i deres arbejde, kan et resultat heraf være manglende tillid. En uretfærdig behandling er ikke tilgodeset af nogen, uanset hvem man er, og hvor man kommer fra, men oplevelsen af hvornår man bliver uretfærdigt behandlet kan være vidt forskellig. Til at belyse de væsentligste forskelle, arbejdes der inden for procedural justice med to overordnede tilgange: *instrumental* og *normativ*.

Instrumental tilgang til procedural justice

Thibaut og Walker (1975), argumenterer for, at den instrumentale tilgang til procedural justice omhandler, at folk i forskellige situationer agerer ud fra hvilke fordele, de personligt får ud af resultatet. En vigtig pointe er her, at de ikke fokuserer direkte på fordelene, situationen i sig selv afføder, men derimod hvordan de selv kan have indflydelse på beslutninger og dermed have indflydelse på, hvilke fordele, resultatet giver dem. Det kan med andre ord kaldes for en indirekte kontrol over beslutningsprocessen. Ifølge den instrumentale tilgang afvejes retfærdighed i situationen i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt vedkommende selv har kontrol over de beslutninger, der tages. Mangel på kontrol over hvilke fordele, resultatet afføder for en selv, kan dermed resultere i, at vedkommende finder situationen uretfærdig. Hvis afgørelser om, hvorvidt en situation er retfærdig eller ej er afspejlet af den indirekte kontrol over beslutninger, og dermed fordele ved resultatet, vil aspekter, som ikke er knyttet til resultater, kun bidrage lidt – hvis overhovedet – til en forståelse af, om folk føler sig retfærdigt behandlet (Ibid.:6-7).

Normativ tilgang til procedural justice

Ved den normative tilgang til procedural justice er der mindre fokus på resultatet. Derimod er det aspekter, som ikke udelukkende er forbundet til resultatet, der afgør, om mennesket oplever situationen som retfærdig. Normative aspekter i situationer inkluderer derfor neutralitet, mangel på bias, ærlighed, høflighed, respekt for hinandens rettigheder og en aktiv indsats for at udvise retfærdighed. Disse aspekter er eksempler på værdier som, ud over resultatet af situation, også anvendes til at afveje, hvorvidt situationen er retfærdig eller ej (Ibid.:7).

7.3 Empati i politiets arbejde

Der er i politiet øget fokus på moral og personlige kvaliteter såsom at være loyale, ærlige og retfærdige, hvoraf empati er et centralt element ved disse personlige kvaliteter. Empati er et særligt vigtigt element for politiet, når de arbejder i tæt kontakt med mennesker i mange forskellige situationer, hvor kommunikative evner og kapaciteten til at håndtere stressfulde situationer ofte associeres med empati (Inzunza, 2015:60, 68). Empati er en objektiv tilgang til at forstå mennesket, hvor eksempelvis sympati i højere grad besværliggør observatørens objektivitet (Ibid.:60). Forskere opererer ud fra en *kognitiv* og en *affektiv* del af empati, hvor den affektive del er empati, som man mere eller mindre er født med, og den kognitive del er empati, man tilegner sig gennem livet, og som i høj grad formes ud fra kontekstuelle- og sociale faktorer (Ibid.:65). Distinktionen mellem sympati og empati bliver vigtig i

politiets møde med en voldsudsat, da politiet har til opgave at være objektive men samtidig udvise forståelse for det menneske, som de står overfor. En politibetjent, der udviser empati fremfor sympati vil have mulighed for at udvise forståelse og samtidig opretholde objektiviteten (Ibid.:61).

Når en politibetjent kommunikerer med en borger, er der ifølge forskning fra feltet *Social Cognitive Neuroscience* tre processor, der gør sig gældende for at kunne udvise og føle empati: *Selvbevidsthed, perspektivtagen og følelsesregulering*. Selvbevidsthed er evnen til at identificere sig med et andet menneske i en given situation uden at forveksle sig selv med den anden. Evnen til at tage et andet menneskes perspektiv handler om at kunne forstå, hvordan situationen ser ud fra det andet menneskes perspektiv og dermed bedre kunne forstå dets reaktioner og følelser (Ibid.:66). Det er dog vigtigt at pointere, at der ikke er en garanti for, at observatøren forstår den andens perspektiv nøjagtigt, og det især er i situationer, hvor politiet står overfor en borger med en anden kulturel baggrund, at der kan opstå udfordringer med perspektivtagen (Ibid.:68, 70). Følelsesregulering defineres som evnen til at reagere på det andet menneskes følelser på en social acceptabel og fleksibel måde, og dermed tillade spontane reaktioner afhængig af situationen (Ibid.:66). En manglende evne til at følelsesregulere kan resultere i at situationen bliver stressfyldt, og det kan få den konsekvens, at politiets dømmekraft forringes (Ibid.:68).

7.4 Tilgange i politiets arbejde

Hvordan politiet udfører deres arbejde, sker på baggrund af, hvilket syn politiet har på det omgivende samfund. Trods der er vejledninger og uddannelser, er der dermed aldrig garanti for, at de politibetjente vil agere ens i samme situation. Til at beskrive disse forskelligheder finder vi inspiration hos henholdsvis Finstad og Granér, der begge ud fra nordisk forskning bidrager med ideologier til kriminologien. Ifølge Finstad er en vigtig pointe i politiarbejde, at der ofte handles ud fra rutine og ikke bevidst intention, samtidig med at politiarbejdet er præget af personlighed, fortolkningssæt og tilgange til omverdenen. Arbejdsmetoderne er præget af indarbejdede rutiner, og politiets blik giver arbejdsmetoderne en bestemt retning (Finstad, 2013:157).

Finstad anvender *politiblikket* som begreb for at analysere, hvordan afvejninger af mål og midler ikke sker tilfældigt, men som resultat af beslutninger der træffes på et rutine- og erfaringspræget grundlag (Ibid.:159). Politiblikket kan siges at afhænge af hvilket perspektiv, politiet har. Dette kan være i specifikke situationer såvel som overordnet i deres arbejdstilgange.

Gránér (2005) præsenterer to perspektiver, der kan bidrage til forståelsen af politiets arbejdskultur, hvilke er *det legalistiske perspektiv* og *det autonome perspektiv*. Det legalistiske perspektiv kendetegnes ved holdningen om, at der ikke kan forekomme kriminalitet uden lovbrud eller straf uden lovgivning. Med andre ord, er det udtryk for, at politiet kun skal handle på lovbrud. Derudover kendetegnes det legalistiske perspektiv ved holdningen om, at politiet bør fremstå upartiske (Fekjær et al., 2014:748). Det autonome perspektiv kendetegnes derimod ved holdningen om, at politiet har pligt til at beskytte borgerne med alt det indebærer. Det vil altså sige, at der er fokus på at beskytte dem mod samt bekæmpe alt, hvad der truer dem, uanset om det er reguleret i loven eller ej (Gránér, 2005:177).

8 Analyse

Specialets analyse er inddelt i tre dele, der tager udgangspunkt i politiets tilgange i arbejdet med vold i nære relationer og psykisk vold, mødet mellem politi og borger samt kulturelle forståelser mellem politi og etniske minoritetsmiljøer.

Del I: Denne del fokuserer på politiets tilgang til arbejdet med vold i nære relationer og psykisk vold, hvilket hovedsageligt baseres på erfaringer fra Stockholms Politi. Denne del afgrænser sig ikke til etniske minoritetsmiljøer men generelt politiets arbejde med vold i nære relationer og psykisk vold samt de udfordringer, der er forbundet med arbejdet. Derudover fokuserer denne del på politiroller, og hvilken betydning disse har for arbejdet med vold i nære relationer.

Del II: Denne del fokuserer på mødet mellem politi og borger. Der er her udvalgt to temaer, hvor det første tema omhandler politiets møde med voldsudsatte, og det andet tema omhandler politiets møde med etniske minoritetsmiljøer. Det sidste tema fokuserer i høj grad på politiets langsigtede relationsarbejde i de etniske minoritetsmiljøer.

Del III: Denne del fokuserer på kulturforståelse i mødet mellem politi og etniske minoritetsmiljøer. Der er udvalgt to temaer, hvor det ene behandler politiets kulturforståelse og dens betydning for arbejdet på området, hvilket hovedsageligt baseres på interviewet med Oslo Politi, mens det andet behandler udfordringerne ved at leve i et fremmed samfund.

8.1 Del I: Politiets tilgange

8.1.1 Politiets arbejde med vold i nære relationer og psykisk vold

Specialets empiri finder, at politiets arbejde med vold i nære relationer afhænger af den mentalitet politiet har i arbejdet. Derudover kan øget fokus på vold i nære relationer ændre politiets mentalitet, og dette kan have en positiv virkning på antallet af afgørende sager inden for vold i nære relationer. Aas (2019) finder, at der i politiets motivation for at arbejde med vold i nære relationer er sket en nedgang på grund af den svære bevisførelse.

Derudover finder specialets empiri, at det er en udfordring for politiet at foretage afhøringer i sager om psykisk vold, og at traditionelle afhøringsmetoder ikke kan overføres direkte til sager om psykisk vold. Dertil at psykisk vold er svært at bevise, fordi beviserne ofte er skjulte for omgivelserne. Hertil finder forskning fra Aas (2020) og Andersen et al. (2021) at fysisk vold i hjemmet ofte også indtræder i sager om psykisk vold, da der her er flere fysiske og synlige beviser for volden, og at der med § 243, og den øgede fokus på psykisk vold i politiet, kræves nye efterforskningstilgange samt øget viden på området.

Politiets forandringsvilje og mentalitetsændring som en metode til at styrke indsatsen over for vold i nære relationer

Dette tema vil præsentere citater fra interviewene med projektleder og medarbejder af Initiativ Gryning til at belyse betydningen af politiets mentalitet og forandringsvilje i deres arbejde med vold i nære relationer. Initiativ Gryning *“(...) er ikke et projekt, der slutter. Det skal handle om at bryde normer, og hvordan politiet tænker på vold i nære relationer”* (Initiativ Gryning 2:3). Som projektlederen fortæller om initiativet, skal det forstås som et langvarigt initiativ, et slags styresystem, som groft set handler om at ændre mentaliteten i Stockholms Politi i deres arbejde med vold i nære relationer. Initiativet startede, fordi projektlederen var af den opfattelse, at vold i nære relationer blev nedprioriteret i politiet: *“Jeg og mange af mine kollegaer var trætte af at vi i politiet talte om den her problemstilling [vold i nære relationer] som prioriteret, når den i virkeligheden ikke var det”* (Initiativ Gryning 1:1). Der er en klar prioritering i sagerne, hvilket har betydning for, hvor mange ressourcer, der bliver lagt i en efterforskning: *“Men i den her kategori om vold i hjemmet findes ingen ressourcer, ingen er interesserede. Derfor gik meget af vores arbejde i initiativet ud på at forandre mindset* (Initiativ Gryning 1:2). Initiativet arbejder med fem punkter: 1) *ressourcer* - hvor mange ressourcer er der til rådighed, og hvad er der behov for, 2) *metode* - hvilke metoder fungerer allerede, og hvordan anvendes disse, 3) *samarbejde* - øget samarbejde med retsinstanser, socialtjenesten og

hospitalerne, 4) *evidens* - hvilken forskning er der på området og 5) *normændring* - hvordan ændres normen og mentaliteten hos politiet i arbejdet med vold i nære relationer (Initiativ Gryning 1:1-2). Det er interessant, hvor meget værdi initiativet tillægger forandringsviljen som en metode til at håndtere vold i nære relationer bedre. Det er ifølge projektlederen politiets mentalitet og vilje til at forandre denne, der er afgørende for initiativets succes:

“Alting handler jo om forandringsvilje. Vi kan have instruktioner og metoder osv., men det har ingen betydning, hvis ikke viljen til forandring er der. Så vi ønsker at få alle til at være med, både politichefer og rigspolitichefen, så de får det videre i hele vores organisation. Men det kommer til at tage tid med en ny løsning” (Initiativ Gryning 1:8).

Den forandringsvilje, de ønsker henviser til, at politiet skal forsøge at tænke vold i nære relationer som alvorlige forbrydelser på lige fod med andre forbrydelser, der sker uden for hjemmet: *“Inden for hele politiet forsøger vi at ændre tankegangen således, at når der er sager om vold i nære relationer, så tænker man på dem som enhver anden voldsforbrydelse”* (Initiativ Gryning 2:3). Det er vigtigt at ændre mentaliteten og skabe en vilje til forandring i arbejdet med vold i nære relationer. Aas (2019) viser, at sager med vold i nære relationer har lav status i politiet. Det kommer sig ofte af at politiet på forhånd er bevidste om, at størstedelen af disse sager frafalder og derfor nedprioriteres de ofte. At oprette en sag kræver ressourcer, og politiet fortæller i Aas’ forskning (2019), at det får dem til at nedprioritere sagerne. Dette er problematisk, da det med en sådan mentalitet kan medføre en utilstrækkelig efterforskning af sager om vold i nære relationer. Hertil kan argumenteres for, at det står endnu værre til i sager om psykisk vold, da frafaldsstatistikken er endnu højere i disse sager.

Projektlederen tydeliggør også prioriteringen af politiets vilje til at arbejde med forbrydelser i hjemmet: *“Alle ville arbejde med mord, men ingen ville arbejde med mord i familien. Men nu ser vi en tydelig forandring”* (Initiativ Gryning 1:3). Dog fortæller projektlederen, at de allerede ser en fremgang i viljen til at arbejde med vold i nære relationer: *“Den største fordel ved initiativet er at statussen for voldskategorien [vold i nære relationer] er steget, og det gør det lettere at rekruttere, lettere at uddanne i og lettere at behandle”* (Initiativ Gryning 1:3). Det at øge fokus på vold i nære relationer og gøre arbejdet med denne kategori mere attraktiv, viser sig også at være med til at øge viden, forståelse og håndteringen af vold i nære relationer:

“Vi har rekrutteret mange psykologer og akademikere med interesse for det socialfaglige. Det har givet rigtig meget. De nye rekrutterede kom ind med en ny kraft og nye kundskaber, som højnede niveauet på hele arbejdet. Det gjorde også at alle andre fulgte med, og andre dele af politiet blev pludselig interesserede i det her” (Initiativ Gryning 1:3).

Også i Dansk Politi er der øget fokus på sager om vold i nære relationer. Der er i den nye flerårsaftale for politiet og anklagemyndighedens økonomi jf. afsnit 1 besluttet, at der i hver af de 12 politikredse oprettes et offerteam, hvor akademikere og socialfaglige personer skal ansættes til at varetage komplekse sager og problemstillinger bl.a. i sager om vold i nære relationer. Det er interessant, hvordan øget fokus kan være med til at øge viden på området og dermed være med til at styrke håndteringen af vold i nære relationer. Derfor vil næste undertema præsentere, hvordan mere viden og forståelse på området øger håndteringen af vold i nære relationer og psykisk vold.

Øget viden om psykisk vold som et værktøj til at styrke håndteringen af sagerne

Ud fra specialets empiri kommer det til udtryk, at viden og forståelse er vigtige faktorer i arbejdet med udsatte borgere for psykisk vold. Bl.a. fortæller Helene Gundhus, forsker i politividenskab, om psykisk vold:

“Der har været meget fokus på, at politiet behøver ekstra oplæring til at forstå og se, for det er ofte patruljen, der er de første på stedet. De siger, at det er vanskeligt at se hvem, som er offer og hvem, som er gerningsperson i denne type sager. Det gør det svært at få en god dialog, og det er vigtigt at arbejde med måder at håndtere det på” (Helene Gundhus:2).

Dette finder Andersen et al. (2021) også i forhold til psykisk vold, da der her argumenteres for, at der er behov for specialiseret viden og forståelse for de dynamikker, der gør sig gældende i parforhold med psykisk vold. Ligeledes kræver håndteringen flere ressourcer, hvorfor de hos Stockholms Politi har sat mere mandskab på i disse sager: *”Tidligere sendte man typisk kun én patrulje til denne type sager. Nu sendes der typisk to”* (Initiativ Gryning 1:4). Der kan argumenteres for, at fortolkningen af alvorsgraden er for individuel i sager om psykisk vold, hvorfor der er behov for en mere ensartet forståelsesramme. Hertil fortæller Halima El Abassi, der er forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter:

“Jeg har en fordom om, at politiet har jo deres arbejde, de har jo deres kompetencer, men det der med at arbejde med voldsramte kvinder eller kvinder, der er truet på livet, det har de ikke nok indsigt i, hvordan man gør, og derfor kommer de til at træde forkert ofte” (Halima El Abassi:2).

Som Halima El Abassi indikerer, baseres problematikkerne ikke på dårlige intentioner fra politiets side, men derimod mangel af kompetencer. Denne mangel kan føre til, at de ikke agerer hensigtsmæssigt i situationen. Der kan argumenteres for, at den manglende viden og forståelse kan være med til at nedbryde tilliden, da det forårsager øget fremmedgørelse og distance, hvilket gør, at der er større usikkerhed mellem parterne og dermed svagere grundlag for tillid.

Netop fordi håndtering af psykisk vold kræver øget viden, fortæller sektionsleder ved afdelingen for borgernær kriminalitet i Københavns Politi, at de vælger at sætte deres mest erfarne efterforskere på sager om psykisk vold.

“Vi bestræber os på, at det typisk er lidt mere erfarne efterforskere, der sidder med de her sager. Vi har i min sektion en form for team, hvor vi har nogle efterforskere med erfaring inden for det her område” (Sektionsleder Københavns Politi:2).

I det ovenstående tema har vi præsenteret, at arbejdet med vold i nære relationer i Stockholms Politi med Initiativ Gryning og Norge (Aas, 2019) har haft lav status på grund af den svære bevisførelse. I København forsøges det at højne statussen i arbejdet med psykisk vold ved at sætte de mest erfarne efterforskere på sagerne, netop fordi bevisførelsen er så svær, som den er. Ved at lade de samme efterforskere stå for sager om psykisk vold, styrkes disse efterforskere evne til at opdage tendenser og mønstre i sagerne, hvilket, sammen med erfaringer fra afhøringer, er med til at øge deres viden og forståelse for den situation, udsatte for psykisk vold står i. På forebyggelsesområdet gør Københavns Politi sig også tanker om, hvordan håndteringen af sagerne kan forbedres, hvortil leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet fortæller: *“Det vi har et ønske om, og vil gøre fremadrettet, det er at vidensdele omkring tendenser. Ser vi nogle tendenser, ser vi et mønster i nogle ting, som vi forebyggende kan sætte ind overfor?” (Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet:9).* Det er tydeligt, at Københavns Politi besidder en interesse for og opmærksomhed på, at sager om psykisk vold kræver ekstra ressourcer og viden. Spørgsmålet er dog, om erfaringen med sagerne alene er nok til at

give den rette viden og forståelse, eller om der kræves yderligere undervisning til at opbygge de helt rette kompetencer til arbejdet. Sikkerhedskonsulenten ved Etnisk Konsulentteam hos Københavns Kommune forklarer, at hun ikke sår tvivl ved politiets engagement, men at de overordnet mangler de rette værktøjer og den rette indsigt til at kunne håndtere sagerne på bedste vis.

“Jeg oplever, at politiet altid har været interesseret i det her område, men det har måske været lidt varierende, hvor mange nuancer, de kunne se, og hvor meget viden de har omkring det. Og især det her med skyld og skam og den udsattes situation, som kvinderne befinder sig i, og hvorfor de ikke bare anmelder eller hvorfor de trækker det tilbage. Det kan selvfølgelig været meget frustrerende som politifolk at arbejde på en sag og sørge for, at der kommer nogle konsekvenser for noget” (Sikkerhedskonsulent:14).

Som sikkerhedskonsulenten forklarer, er det varierende hvor mange nuancer, politiet kan se. Dette skyldes, at forskellige individer i politiet har forskellige politiblik, da dette bygger på forskellige erfaringer, fortolkninger og rutiner. Den frustration, som sikkerhedskonsulenten beskriver, politiet har, kan bl.a. skyldes den manglende viden om de faser, en udsat for psykisk vold gennemgår. Det kræver ifølge DANNER (2021) i gennemsnit syv håndsrækninger, før en udsat for psykisk vold bryder med et voldeligt forhold. En gennemgående forståelse for og accept af netop dette kan være afgørende for, om politiet har den vedholdenhed, der kræves i disse sager.

I Oslo Politi er de ligeledes bevidste om, at sager vedrørende psykisk vold kræver øget opmærksomhed. Dette fortæller Specialist ved Oslo Politis efterforskningsafdeling:

“I Oslo har vi et 12 dages kursus, hvor formålet er at hæve betjentenes kompetence i forhold til at møde sager med vold i nære relationer. Det er meget godt, men når vi så snævrer det ind til etniske minoriteter, så er der en række udfordringer, som har forbedringspotentialer” (Specialist Oslo Politi:12).

Psykisk vold bliver endnu vanskeligere at håndtere, når det samtidig sker inden for etniske minoritetsmiljøer. Dette fordi der er nogle særlige opmærksomhedspunkter i forhold til arbejdet med henholdsvis psykisk vold og etniske minoritetsmiljøer for sig generelt. Når disse optræder i samme

problematik, bliver det særligt komplekst og kræver viden og forståelse indenfor flere forskellige områder.

Når vi i dette tema har præsenteret, hvordan øget viden og forståelse er et værktøj til at styrke politiets håndtering i sager om psykisk vold, finder vi det nærliggende, at det følgende tema behandler, hvilke udfordringer politiet, som følge af dette, oplever i efterforskningsarbejdet i sager om psykisk vold.

Politiets udfordringer i efterforskning af sager om psykisk vold

Specialets empiri indikerer, at der under afhøringer i sager om psykisk vold er et behov for, at politiet forsøger at indfange forurettedes livshistorie, og derfor spiller følelser en væsentlig rolle i disse afhøringer:

“Det er også meget med følelser, så det kan blive nogle rigtig, rigtig lange afhøringer. Jeg tror, at det værste eksempel var en afhøring over syv timer, hvor man bare sidder og prøver at trævle op i det her, prøver at få en eller anden kronologi i, hvad der er sket. Hvor og hvornår og hvilken effekt det havde. Så det kræver rigtig meget af efterforskeren” (Sektionsleder Københavns Politi:3).

Sektionslederen udtrykker, at afhøringer i sager om psykisk vold er langtrukne, og at det kræver meget arbejde og fokus fra efterforskernes side. Dermed bliver sager om psykisk vold også et spørgsmål om politiets ressourcer og tid til at tage sig af disse sager. Det er ligeledes et spørgsmål om, at følelser spiller en stor rolle i disse afhøringer. Det kan for forurettede tage lang tid at genskabe situationerne og forklare disse. Det tyder på, at politiet ikke er vant til at foretage afhøringer, hvor forurettedes livshistorie og følelser er i fokus, og derfor kan der være tale om, at andre efter efterforskningstilgange må tages i brug i disse sager. Hertil udtrykker sikkerhedskonsulenten også de udfordringer, der er med politiets traditionelle tilgange til afhøringer af voldsramte kvinder:

“Politiet vil gerne have, når de afhører folk, at det sker i kronologisk rækkefølge, og fakta og alle de her ting. Når man har været udsat for vold, måske har de PTSD, er forvirrede, lider af hukommelsestab, har det rigtig svært, er i krise, frygter sin familie og fortryder måske” (Sikkerhedskonsulenten:13).

Sikkerhedskonsulenten fremhæver, at politiet i afhøringer må tage højde for den livssituation, som den forurettede befinder sig i. Efter udsættelse af psykisk vold kan kvinden være påvirket af eksempelvis hukommelsestab og have fortrængt nogle af de episoder, hvor hun har været udsat for psykisk vold. I sådanne situationer er det svært for kvinden at berette om hændelserne i en kronologisk rækkefølge. Sektionslederen fortæller også, at forurettede for psykisk vold ofte er sårbare mennesker, som kan have svært ved at berette om, hvad de har været udsat for: *“Det er rigtig, rigtig svært at finde ud af, hvad der egentlig er sket. Også fordi forurettede ofte er sårbare mennesker, og de har måske for det første svært ved at kommunikere, hvad der er sket”* (Sektionsleder Københavns Politi:1). I afhøringer hvor den forurettede er ekstra sårbar, kan der netop argumenteres for, at den følelsesmæssige del af afhøringen bør være i fokus, og at kronologien i hændelserne derfor må fylde mindre. Det er ifølge Andersen et al. (2021) problematisk at tillægge kronologien en så stor værdi i efterforskning af en sag om psykisk vold. Andersen et al. (2021) finder, at informanterne anser det som problematisk, når sager om psykisk vold efterforskes på traditionel vis, fordi de fysiske beviser og vidneforklaringer ofte ikke er til stede i sager om psykisk vold. Dette er også en udfordring, som specialisten fra Oslo Politi nikker genkendende til: *“Det er vanskeligt at bevise. Det er gerne lukket i familien og skjult bag fire vægge. Sagerne bliver ofte henlagt af samme grund”* (Specialist Oslo Politi:7). Problematikken med manglende beviser forsøger Stockholm at imødekomme med én af tiltagene i Initiativ Gryning. Tiltaget er, at alle politibetjente er udstyret med et kamera på brystet, som sender videomateriale ind til et lukket system hos politiet, som kun få personer har adgang til. Videomaterialet gennemgås af psykologer og adfærdsforskere i de situationer, hvor politibetjentene har været på en adresse, hvor der er formodning om vold i hjemmet: *“Én af grundene til kameraet er, at kvinden så ikke kan trække sine udtalelser tilbage. Vi vil gerne have at kvinden ved, at vi har bevis. Det bliver dermed politiets ansvar, og på den måde flytter vi ansvaret fra kvinden”* (Initiativ Gryning 1:4). Projektlederen fortæller, at de kan se, at opklaringen af sager om vold i nære relationer øges i de situationer, hvor det første møde mellem kvinden og politiet er filmet. I tilfælde hvor videomaterialet gennemgås af fagpersoner, fortæller projektlederen:

“Man vil på videoen kunne se, hvordan mennesket reagerer. Efterfølgende kan det være svært at berette, hvordan nogen var og reagerede. Man kan være oprevet, man kan være rolig, man kan være skadet, og for en betjent kan det være svært at vide, hvad det er for nogle ting, man ser. Men på videoen efterfølgende kan en psykolog eller adfærdsforsker kigge på videoen og se om personen er i chok eller traumatiseret. Det ved politiet ikke, når de kommer ud. Det kan jo være hvem som helst, der kommer ud” (Initiativ Gryning 1:6).

Videomaterialet er med til at lette bevisførelsen, og er med til at politibetjentene kan fokusere på kvindens beretninger i det akutte møde. Politiet behøver således ikke opfange og være i stand til at fortolke alle kvindens reaktioner og signaler, og det kan siges at lette et pres, når politiet er på en adresse med formodet vold. Aas (2020) finder i sin forskning, at flere af de voldsramte kvinder efterspørger mere forståelse og empati og mindre fokus på faktuelle spørgsmål i afhøringer af politiet. Det er en ny måde for politiet at tænke og arbejde på i afhøringer, og Aas (2019) finder, at en mere empatisk tilgang til politiets arbejde skal øge politiets evne til at udvise forståelse overfor den voldsudsatte i afhøringssituationer. Der skal med denne tilgang være mere fokus på dialog og relation. Her foreslår en ansat på et krisecenter fra Aas’ (2020) studie, at politiet i højere grad sætter den voldsramte kvinde ind i, hvordan afhøringen skal foregå. Dette skal ske med forståelse og medlidenhed og dermed styrke relationen mellem voldsudsat og politi forinden afhøringen. I Norge uddannes politibetjente til at foretage todelte afhøringer i sager om vold i nære relationer, hvor den første del af afhøringen skal fokusere på en uformel samtale, hvor der skal skabes tillid og forståelse mellem politi og forurettede, for dermed at øge forurettedes tilbøjelighed til at genskabe og fortælle om de svære og følelsesmæssige hændelser, hun har været udsat for (Aas 2020). Der kan argumenteres for at, hvis efterforskeren i en afhøringssituation er i stand til at have selvbevidsthed, kunne tage forurettedes perspektiv og kunne følelsesregulere, vil efterforskeren kunne udvise empati i en sådan grad, at han/hun med forståelse for forurettede stadig kan opretholde en objektiv tilgang til de beretninger, som forurettede giver under afhøringen.

Når vi i ovenstående afsnit fremlægger citater og forskning, der taler for ændringer i efterforskningstilgangene i sager om psykisk vold, er det selvfølgelig vigtigt at tage højde for, at politiet har til opgave at løfte bevisbyrden. Politiets opgave er bl.a. i afhøringer at frembringe informationer, som kan bruges i retten og hæve bevisførelsen. Det er derfor for politiet svært at håndtere disse sager:

“Jeg synes, at psykisk vold er den kategori, der er mest vanskelig at håndtere, fordi den er så ukonkret. Det er noget, der ligger over lang tid. Det kan have stået på i flere år. Det er svært at pinpointe, hvornår skete hvad, og hvilken effekt havde det” (Sektionsleder Københavns Politi:3).

Det er svært for efterforskerne at kortlægge, hvad der præcis er fundet sted i episoder, hvor en kvinde har været udsat for psykisk vold. Selvom der er kommet mere fokus på psykisk vold, så er det stadig svært at håndtere i efterforskningsregi: *“Vi ser at der arbejdes meget systematisk med psykisk vold, men i efterforskningen har de store udfordringer med at afdække og retsføre”* (Specialist Oslo Politi:5). Det er dog en klar fordel, at der i Danmark nu er en paragraf, som letter efterforskningsarbejdet med psykisk vold: *“Det er blevet på det punkt lettere at håndtere den psykiske vold, fordi der er en paragraf, som afspejler det, der er sket, og ikke sådan, at vi prøver at gaffe os ind på nogle andre paragraffer”* (Sektionsleder Københavns Politi:10). Til trods for at § 243 har eksisteret i to år, er der stadig store udfordringer for myndighederne, når sager om psykisk vold skal retsforfølges. Det er en længerevarende proces at få en ny paragraf indarbejdet hos alle myndigheder og involverede: *“Med psykisk vold, som blev indført i april 2019, er det en proces både blandt forurettede, gerningsmand, politiet og anklagemyndigheden, domstolene, bistandsadvokaten. Alle skal til at finde ud af, hvor er vi henne i det her”* (Sektionsleder Københavns Politi:9). Der er altså endnu tvivl om, hvornår noget kan kategoriseres som psykisk vold, hvilket Aas (2019) også finder i sin forskning. Her beretter Norsk politi om, at de endnu ikke føler sig klædt godt nok på til at vurdere, hvorvidt der er tale om kriminelle handlinger, når de får anmeldelser ind om psykisk vold. Det er her vigtigt at pointere, at Norge endnu ikke har en særskilt paragraf for psykisk vold, som i Danmark, og derfor kan norsk politi støde på nogle udfordringer, som i Danmark til dels løses ved at have § 243. Det betyder dog ikke, at fagfolk i Danmark har nemt ved at bevisføre sager om psykisk vold. Dette fordi der i paragraffen er en række tillægskrav, der gør, at psykisk vold juridisk set er mere komplekst, end hvad det er i dagligdags sproget. Her er det eksempelvis kravet om gentagende hændelser over en længere periode samt kravet om tilknytning til husstanden. Ser man på politiets statistik for antallet af anmeldelser og antallet af fældende sager *jf. afsnit 2.2.1 Kriminalisering af psykisk vold* ses det, at der er langt mellem, at anmeldelserne fører til sigtelse for derefter at føre til dom. Dette er med til at understrege, hvor svær bevisførelsen er i sager om psykisk vold. Dette leder videre til endnu en udfordring om, at psykisk vold sjældent opdaget uden, der også er tale om fysisk vold. Sektionslederen erfarer, at psykisk vold oftest først kommer frem i lyset, når forurettede bliver udsat for fysisk vold:

“Altså jeg har ikke set mange [sager med] psykisk vold, uden der også var noget fysisk vold. Så de to ting følges typisk ad. Det er også mange gange en eller anden form for adfærd, altså lad os sige man har et parforhold, og så starter det måske som psykisk vold. Man taler ned, og det bliver grovere og grovere, og så går det over i også at være noget fysisk vold” (Sektionsleder Københavns Politi:5).

Det tyder på, at kvinderne også har svært ved at vide, hvornår deres partners adfærd kan kategoriseres som psykisk vold. Det er et problem, på trods af § 243, at psykisk vold ikke er sidestillet med fysisk vold i praksis grundet mangel på fysiske beviser og en tendens til, at alvorsgraden er sværere at vurdere i disse sager. Dette både for de personer, der udøver og udsættes for psykisk vold men i høj grad også for de fagpersoner, der skal håndtere den psykiske vold. Andersen et al. (2021) finder, at det er sværere at løfte bevisbyrden i sager om psykisk vold end ved fysisk vold. Dog er der i nogle tilfælde fysiske beviser i sager om psykisk vold i tilfælde af tekstbeskeder eksempelvis mellem udøver og forurettede og/eller overvågningsapps på forurettedes telefon. Hertil finder Andersen et al. (2021), at der sjældent forekommer sager om psykisk vold uden, der er tale om fysisk vold. Det er problematisk, fordi mørketallet i forvejen er højt i sager om vold i nære relationer, og udfordringen med at få sidestillet psykisk vold med fysisk vold kan være en del af betydningen for, at mørketallet for psykisk vold er endnu højere, og fortsat vil være det i fremtiden, og dette til trods for at der nu er en særskilt paragraf herfor.

8.1.2 Politiroller

Ud fra fokusgruppeinterviews foretaget i 2009 af Balvig et al. kommer det til udtryk, at tilliden til politiet afhænger af den enkelte borgers forventning om, at politiet ikke misbruger magt, samt hvorvidt politiet er til at stole på. Tilliden kan vindes bl.a. gennem autoritet, hvor autoriteten opnås forskelligt ud fra hvilken politirolle, der er nødvendig i situationen. Politiroller bliver relevante i forhold til at skabe det rette grundlag for en tillidsfuld relation mellem borger og politi, da det afhænger af politiets evne til at veksle mellem roller for både at vinde autoritet og tillid samtidig med at yde det fornødne politiarbejde i akutte situationer.

Politiets fleksibilitet og vekslen mellem roller

Dette undertema tager udgangspunkt i interviewet med Helene Gundhus, der på baggrund af sin forskning beretter om politiroller. Det kommer under interviewet bl.a. til udtryk, at tillid er vigtigt i forhold til at bruge tvangsmagt.

“Måden politiet er uddannet til at behandle den person, de skal kontrollere, eller den man skal udøve politiarbejdet mod, har vældig stor betydning for, hvordan situationen ændrer sig, og tillid er her et vigtigt ord i forhold til det med at bruge tvangsmagt” (Helene Gundhus:6).

Det kan for politiet blive nødvendigt at gøre brug af tvangsmagt, hvilket bliver problematisk når tvangsmagt samtidig kan forårsage, at den, det udøves mod, opbygger eller forstærker en mistillid til politiet. Tilliden baserer sig på erfaring og fortolkning, hvorfor udøvelsen af tvangsmagt kan forårsage, at borgerens næste møde med politiet bygger på negative forventninger og fortolkninger og dermed usikkerhed. Dette er uanset, om det er den samme politibetjent, da det er institutionstilliden, der svækkes. Hertil kan teorien om procedural justice inddrages. Brugen af tvangsmagt kan nemlig føre til, at borgeren, hvis denne har en normativ tilgang, føler sig uretfærdigt behandlet, uanset om situationen fører til sanktion eller ej. Med den normative tilgang vil det nemlig være helhedsoplevelsen af situationen og ikke blot resultatet af situationen, der afgør følelsen af retfærdighed, hvilken er afgørende for tillidsopbygningen.

Når det gælder politiets rolle og borgernes syn på politiet, kan det ikke undgås, at autoritet spiller en rolle. Det er en balancegang at opretholde en tillidsfuld relation til samtlige borgere, hvor det overfor nogle borgere samtidig kan blive nødvendigt at være ”macho” og handlekraftig for netop også udstråle autoritet.

“Det ligger jo i politikulturen, at man traditionelt set har fået meget autoritet gennem tillid, men autoriteten kan jo også vindes ved at være lidt macho og handlekraftig, som på en måde strider imod disse idealer. Der findes flere ortodokse fremstillinger af politiets kultur som værende spændingsfyldt, jagende, handlekraftig og hurtigt problemløsende, og selvom det til dels stemmer overens med realiteten, så er der mange andre facetter” (Helene Gundhus:6).

Der kan argumenteres for, at den ortodokse fremstilling af politiet som værende mere ”actionpræget” stammer fra film, tv, radio og måske med en parallel til politiets funktion i tidligere tidsaldr præget

af et andet fokus og andre arbejdsmetoder. Som Helene Gundhus ovenfor nævner, er der mange andre facetter i politiarbejdet end at være jagende, handlekraftige og hurtigt problemløsende. Hertil kan eksempelvis nævnes relationsarbejdet i de etniske minoritetsmiljøer eller tilgangen til psykisk voldsramte kvinder, hvor der er øget fokus på dialog, hvilket er eksempler på områder, hvor der er sket en stor udvikling i forhold til samfundets forventning til håndtering i takt med flere autonome tilgange i politiarbejdet.

“Politiarbejdet kan have tendens til at være meget resultatorienteret, og man går efter klare mål i forhold til anmeldelser, domme og dermed den “synlige” kriminalitetsbekæmpelse. Det går lidt ud over de mere forebyggende aktiviteter, og vi har i vores undersøgelse fået tilbagemeldinger om, at forebyggerne mister mere frihed til at tage beslutninger ud fra skøn. Der bliver der en udfordring i forhold til, hvad det vil sige at være politi og hvad godt politiarbejde er” (Helene Gundhus:6).

Som Helene Gundhus fortæller, kan politiarbejdet have tendens til at fokusere på den ”synlige” kriminalitetsbekæmpelse. Den form for politiarbejde der relaterer til sanktioner kan anses for værende det, der traditionelt kan kaldes det legalistiske perspektiv på politiarbejde. Det vil sige arbejde, der kendetegnes ved holdningen om, at politiet kun handler på lovbrud. Modsat kan det forebyggende arbejde, som Helene Gundhus nævner, anses for værende det mere autonome politiarbejde, hvor fokus er overordnet at beskytte borgerne og skabe tryghed.

Ifølge Helene Gundhus afhænger politiets håndtering af sager af politiblikket. Det vil sige, hvilket synspunkt den enkelte har på baggrund af erfaring og rutine. Da politiets organisering består af forskellige afdelinger med forskellige formål, kan der opstå spændinger internt i politiet grundet forskellige politiblik.

“Vi har set i vores materiale, at der kan opstå spændinger mellem forebyggere og efterforskere i den forstand, at de har forskellige perspektiver på samme miljøer. Efterrettere arbejder med borgere i situationer med kriminalitetsfokus, og hvor de måske kan anses for værende farlige. Forebyggerne har et helt andet perspektiv, og møder ikke samme borgere i samme situationer. Det er forskellige perspektiver og formål, og det skal kunne forenes i politiet, hvilket kræver en forståelse for hinandens tilgange” (Helene Gundhus:6).

Grundet forskellige fokus og formål er det ligeledes forskelligt, hvordan autoriteten vindes. Her arbejder forebyggerne typisk ud fra en mere dialogbaseret, tillidsopbyggende og autonom tilgang, mens efterforskernes arbejde er legalistisk, med fokus på beviser og først træder i kraft, når et lovbrud er sket. Dermed stemmer efterforskernes arbejde i højere grad overens med de ortodokse forestillinger om, hvordan politiet opererer. Derudover kan efterforskerne have større behov for at udøve tvangsmagt, mens forebyggerne kan anses for værende ”borgernes politi”, men ifølge Helene Gundhus er politiets rolle ikke så sort/hvid.

“Et vigtigt fund i politiforskning er, at politiet skal kunne mestre at være fleksible i forhold til situationen og indrette sig, når der er behov for at vise autoritet og magt i situationen for også at få lydighed, og omvendt når der i højere grad er behov for en god dialog” (Helene Gundhus:7).

Hun sætter ovenstående i relation til de forskellige politistile, hvor hun argumenterer for, at politiet skal kunne mestre vekslingen mellem en autonom politistil, som er mere frigjort af det retslige og de legalistisk politistil, som følger kravene stillet oppefra. Dog kan der argumenteres for, at den enkeltes politistil og politiblik ikke blot er et spørgsmål om erfaringer og bevidste valg i arbejdet, men i lige så høj grad en del af den enkeltes personlighed og engagement, hvilket vi vil udfolde i næste under-tema.

Ildsjæle i politiet

Udover at der i politiet findes forskellige politistile og politiblik, er der dog helt særlige faktorer, der højner kvaliteten og håndteringen af politiarbejdet, hvilket er den enkeltes gejst, lyst og viljestyrke. Dette viser sig i Helene Gundhus’ forskning: *“I min forskning ser jeg, at når der skal nye strategier og ideer ind i politiet kommer det ofte fra ildsjæle, hvor mange af tiltagende kommer fra nogen, der virkelig brænder for det” (Helene Gundhus:5).*

Som før nævnt er viden og erfaring afgørende for håndtering af sager om psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. Dertil kan det ud fra Helene Gundhus’ forskning konkluderes, at det gavner med politifolk, der brænder for deres arbejde, og som får tildelt ressourcerne til at gå i dybden. Dette kommer ligeledes til udtryk hos Oslo Politi, hvor mangfoldighedskontakten, der dagligt arbejder på

at opbygge relationer til etniske minoritetsmiljøer i Oslo, på baggrund af eget ønske og egen gejst påbegyndte tillids- og relationsarbejde i de etniske minoritetsmiljøer.

“I mit arbejde som betjent bemærkede jeg, at kvinderne fra de etniske minoritetsmiljøer ofte ikke kunne tale norsk. Jeg lagde mere og mere mærke til, hvor uselvstændige, de var, og behovet for at hjælpe dem voksede i mig. Nogen måtte jo gøre noget for disse kvinder. Jeg gik til min chef og sagde, at jeg havde lyst til at arbejde med minoritetskvinder i Oslo, og han så på mig og sagde “åh det har ingen gjort før”. Med lidt overtalelse fik jeg lov, og jeg startede op med at gå rundt og banke på hos moskeer og organisationer” (Mangfoldighedskontakt Oslo Politi:2).

Hendes gejst kommer bl.a. til udtryk ved hendes vedholdenhed. Oslo Politi har i dag gode relationer til de mange trossamfund, og det skyldes bl.a. mangfoldighedskontakternes vedholdenhed i et arbejde, hvor de må kæmpe videre trods modstand og nederlag.

“Når jeg var ude og banke på i de forskellige samfund oplevede jeg meget modstand. Rigtig mange gange har jeg fået smækket en dør i hovedet, men i dag er vi alle moskeerne i Oslo centrum og mange kirkeorganisationer. Jeg tror vi i alt er i 42 trossamfund. Når man aldrig giver sig, skal det nok gå godt” (Mangfoldighedskontakt Oslo Politi:2).

Mangfoldighedskontakten er et stjerneeksempel på godt relationsarbejde. Dette fordi hun har fået tildelt de fornødne ressourcer til at opbygge relation og tillid til kvinderne i disse samfund, men ikke mindst også fordi hun virkelig brænder for det arbejde, hun dagligt laver.

8.2 Del II: Mødet mellem politi og borger

8.2.1 Mødet mellem politi og voldsudsat

Aas (2020) finder, at der er sket en generel positiv udvikling i politiets møde med voldsramte kvinder. Han finder, at flere kvinder fortæller om forstående politi, men at dette ofte gør sig gældende i akutte situationer, hvor kvinderne står i en voldelig episode, og der er brug for at søge tilflugt til krisecentre. I anmeldelsesfasen tegner det sig, ifølge Aas' forskning, at kvinderne har en anden og ofte mere negativ oplevelse af deres første møde med politiet. Flere kvinder oplever det, som Aas betegner som en kulturkløft, hvor politiet ikke udviser tilstrækkelig forståelse overfor den voldsramte kvindes situation. Det opleves, at politiet fokuserer på faktuelle spørgsmål, som kan rettes mod beviser for volden, fremfor at udvise empati og forståelse. Dermed ikke sagt at det ene er mere gavnligt end det andet i sidste ende. I dansk kontekst viser rapporten *Kriminalitetsramte borgers tilfredshed med politiet* (2020) udarbejdet af Rigspolitiet, at vold er den kriminalitetstype, hvor forurettede udviser næststørst utilfredshed med politiet, kun overgået af voldtægt, hvorfor der, trods en positiv forandring siges stadig at være et udviklingsgrundlag.

Empati og forståelse som særlige opmærksomhedspunkter hos politiet i deres møde med kvinder udsat for vold i nære relationer.

Empirien viser, at der er behov for, at det første møde mellem politi og voldsudsat er fokuseret på at være empatisk, og at der kan være tale om, at politiet i dette møde må tænke anderledes end i mødet med borgere udsat for eksempelvis vold uden for familien. Det mest naturlige og rutinemæssige for politiet at gøre i en situation med en voldsudsat er, at oprette en anmeldelse på sagen. Her fortæller politiassistent fra Københavns Politi, der dagligt beskæftiger sig med vold i nære relationer i forskelligt øjemed, at man må træde varsomt med en sådan rutinepræget tilgang til kvinder udsat for vold af en partner:

“Der hvor man skal være opmærksom som politi er, hvis en kvinde kommer og anmelder sig voldsramt, eller begynder at betro sig, så kan det godt være, at det første, man ikke skal gøre, er at sige "det skal jeg lige oprette en sag på", eller "der skal ske en anmeldelse", for så risikerer man måske, at hun vender 180 grader, fordi det er en stor beslutning, og det vil have en kæmpestor indflydelse på hendes hverdag” (Politiassistent 1 Københavns Politi:12).

Politiet må træde ud af de rutineprægede handlinger i en sådan situation, fordi oprettelse af en anmeldelse for en voldsramt kvinde i et parforhold kan have nogle andre konsekvenser end for en kvinde, der er udsat for vold uden for familien. Det kan for politiet være svært at tænke anderledes i sådan en situation, da det er rutine for politiet at oprette en anmeldelse som en måde at hjælpe den voldsudsatte på, hvilket politiassistenten også erkender:

“Det er jo en naturlig måde at reagere på, når der er et menneske, der fortæller, at hun har det skidt, at man så gerne vil hjælpe og at man som politi skriver en sag på det. Så her skal man måske lige forstå at tænke lidt anderledes” (Politiassistent 1 Københavns Politi:12).

Ud fra de to ovenstående citater kan der argumenteres for, at politiets indlejrede rutiner har blik for at fokusere på at få en anmeldelse ud af mødet med en voldsudsat. Empirien viser, at der er behov for, at disse rutiner ændres i situationer, hvor en kvinde er udsat for vold af en partner. Særligt i situationer, hvor en kvinde er udsat for psykisk vold af en partner. I sager om fysisk vold i et parforhold er rutinen hos politiet at få faktuelle og konkrete episoder kortlagt, således bevisbyrden kan højnes. I sager om psykisk vold kan der argumenteres for, at politiet samtidig må tilegne sig et blik i mødet med den voldsudsatte, hvor de spørger og tænker anderledes. Her finder Aas (2020), at kvinderne oplever politiets faktabaserede spørgsmål som kyniske, og de efterspørger mere helhedsorienterede spørgsmål, som henvender sig mere til kvindens livshistorie. En pointe Aas påpeger er, at kvindernes oplevelse af tilfredshed med politiets arbejde ikke afhænger af, hvorvidt voldsudøveren får en sanktion, men derimod at politiet i højere grad udviser empati og forståelse. Hvis kvinderne i Aas' forskning anses som repræsentanter for kvinder udsat for vold i nære relationer, kan det siges at være vigtigt, at politiet er klar over kvindernes behov i mødet med politiet. Hertil fortæller Oslo Politi:

“Patruljerne har en enorm betydning, når de kommer ud i et hjem, og vi prøver at give dem et værktøj. Men indtil nu har vi ingenting, ingen oplæring inden for dette område. Hvordan skal betjentene se den psykiske vold? Der er de undskyldt, fordi det ikke er så enkelt” (Specialist Oslo Politi:12).

Politiet er uddannet til at sikre bevisbyrden, og det er ved fysisk vold ofte nemmere at finde fysiske beviser. Derfor har politiet ikke de fornødne værktøjer til at opfange den psykiske vold ifølge specialisten fra Oslo Politi, og dermed forståeligt, at politiet ikke opfanger den psykiske vold, og dermed

i højere grad fokuserer på den fysiske vold. En af kvinderne i Aas' forskning (2020) fortæller bl.a., at hun er uforstående overfor, hvorfor politiet ikke spørger mere ind til den psykiske vold fremfor den fysiske vold, når det er den psykiske del, der gør mest skade. Dette er et eksempel på, at politiet ud fra rutineprægede tilgange fokuserer på bevisbyrden i mødet med den voldsudsatte, fordi det er det blik, politiet er uddannet til at have på disse sager. Dette er ikke negativt, men der kan ud fra empirien og forskningen argumenteres for, at dette fokus udelukker andre vigtige aspekter.

Det er Halimas opfattelse, at politiet bør lægge mere tid i at oprette dialog med disse kvinder:

“Ofte det jeg hører og har erfaring med er at rigtigt mange kvinder siger til mig "jamen, de spurgte jo bare overfladisk, hvordan det gik, og så sagde jeg bare det gik okay". Og der skal politiet investere noget tid indledningsvist i forhold til at komme i dialog med de her kvinder”
(Halima El Abassi:10).

Det tegner sig, at der bør være mere fokus på dialog og mindre fokus på faktuelle spørgsmål, der ofte anses som nødvendige hos politiet for at de kan løfte bevisbyrden. At indgå i dialog kan være med til at skabe en god relation mellem politi og voldsudsat, som kan have betydning for den voldsudsattes anmeldelsestilbøjelighed i fremtiden i tilfælde, hvor der ikke sker en anmeldelse i første omgang. Det er her også relevant at inddrage procedural justice, hvor det kan diskuteres, hvordan kvindernes retfærdighedsfølelse udspringer i mødet med politiet. Med en normativ tilgang til procedural justice kan der argumenteres for, at kvindernes retfærdighedsfølelse afhænger af politiets ærlighed, høflighed og respekt i mødet med den voldsudsatte, mere end at kvindens retfærdighedsfølelse bunder i, hvorvidt der sker en sanktion for partneren, som ville være det afgørende for retfærdighedsfølelsen, hvis kvindens tilgang var instrumental. Dermed ikke sagt, at kvinderne ikke ønsker, at der skal ske en sanktion, men blot at dette ikke nødvendigvis er succeskriteriet for at kvinden føler, at der er sket retfærdighed. Det er nemlig ofte nogle andre ting, der gør sig gældende for disse kvinder, og det er ikke altid, de er klar til at forlade deres partner.

“Det kan godt være, man for eksempel tilbyder noget her og nu, og hun siger nej. Man kan måske ikke forstå, hvorfor hun siger nej tak til hjælp, men der ligger så mange forskellige forklaringer bag det. Bare det, at man har sagt, at "vi ser dig", det er i hvert fald det første skridt på vejen” (Politiassistent 1 Københavns Politi:7).

Ovenstående citat er et eksempel på, at tilfælde hvor politiet fokuserer på at få oprettet en anmeldelse og få kortlagt beviser, og hvor kvinden har en normativ tilgang til retfærdighed, kan resultere i, at de taler forbi hinanden. Kvinderne har altså mindre fokus på sanktioner i deres første møde med politiet og dermed mere fokus på, at proceduren skal være retfærdig og empatisk.

Det skal dog ikke forstås således, at politiet ikke må have fokus på faktabaserede spørgsmål, men der kan argumenteres for, at politiet skal være mere empatiske i mødet med den voldsudsatte og lade de faktuelle spørgsmål træde frem på en mere empatisk måde. Hvis politiet uddannes i at agere empatiske fremfor sympatiske vil de have bedre muligheder for at være objektive samtidig med, at de udviser forståelse for den voldsudsatte. Politiet må i mødet med den voldsudsatte kunne sætte sig ind i kvindens situationen på en måde, hvor politibetjenten ser kvindens situation objektivt men samtidig forstår den voldsudsattes reaktioner og følelser. Det kan være en svær opgave for politiet at forstå den voldsudsatte.

“Der er bare rigtig mange ting i det, som kan gøre det rigtig svært for politiet at forstå voldsudsatte i den her sammenhæng og samarbejde med borgeren i den her sammenhæng. Jeg har mødt mange politifolk, der også er meget frustrerede over det” (Sikkerhedskonsulent:13).

For at politiet kan udvise forståelse, er det vigtigt at følelsesregulere i mødet med den voldsudsatte, således han/hun kan reagere på den voldsudsattes følelser og tage højde for disse. I tilfælde hvor politiet ikke formår at reagere på den voldsudsattes følelser, risikeres det, at en situation ikke bliver opfattet, og at en voldsudsat i værste tilfælde ikke bliver hjulpet tilstrækkeligt. Dette kan eksempelvis være i tilfælde, hvor kvinden åbner op om psykisk vold, hvor det i høj grad handler om følelser. Sikkerhedskonsulenten udtrykker netop, at manglende forståelse kan have konsekvenser: *“Der kan være rigtig store konsekvenser for den voldsudsatte, og hvis man ikke har forståelse, så kan det selvfølgelig være svært og måske også frustrerende at arbejde på de her sager” (Sikkerhedskonsulent:14).* I tilfælde hvor politiet møder den voldsudsatte med forståelse og perspektivtagen og formår at følelsesregulere, kan der argumenteres for at være større chance for, at kvinden anmelder sin partner for psykisk vold, end hvis politiet udelukkende fokuserer på faktabaserede spørgsmål.

8.2.2 Mødet mellem politi og etniske minoritetsmiljøer

Det kulturelle skel, der er mellem politiet og de etniske minoritetsmiljøer, lægger op til en specialiseret indsats, når det kommer til arbejdet med borgere af anden etnisk herkomst. Liversage (2018) præsenterer metoder til at håndtere arbejdet med vold i nære relationer i de etniske minoritetsmiljøer, hvor der især er fokus på relations- og tillidsopbyggende arbejde. Derfor bliver dialog et særdeles vigtigt redskab i både det reaktive og især det proaktive arbejde. En proaktiv indsats for tillidsopbygning kan, ifølge Gokey & Shah (2016a), sikre en bedre retshåndhævelse fremover.

Relationsarbejde som et vigtigt forebyggende element i politiets møde med etniske minoritetsmiljøer

Tillidsopbygning bliver relevant i arbejdet med etniske minoritetsmiljøer, fordi tilliden til politiet kan være lav i disse miljøer, hvilket mangfoldighedskontakt ved Oslo Politi uddyber:

“Det vigtigste, når jeg er i kvindegrupperne, det er at få tillid og blive et kendt ansigt. Det var svært i begyndelsen, fordi kvinderne var bange for politiet, for i deres hjemland er politiet korrupte, de er ikke nogen man har tillid til. Men når man har opbygget tilliden til kvinderne, så har man den” (Mangfoldighedskontakt Oslo Politi:2).

I arbejdet oplever mangfoldighedskontakten udfordringer med at vinde tillid hos etniske minoritetskvinder, hvilket kan være en lang og hård proces. Denne udfordring kan skyldes sprogbarrierer, frygt og misforståelse af politiets intentioner. Kampen om at opnå en tillidsfuld relation kan skyldes manglende institutionstillid hos kvinderne, hvilket vil sige en manglende tillid til samfundet som helhed – herunder også politiet især, da der, som citatet indikerer, kan være en risiko for, at kvinderne har haft negative oplevelser med politiet fra deres hjemland. Dertil kommer en manglende generaliseret tillid, hvilken kan være resultat af det kønsideal de er underlagt, hvor mændenes behov for kontrol er årsag til, at kvinderne ofte ikke selv må tjene penge eller bevæge sig for meget i det offentlige rum. Dette forårsager, at kvinderne ikke lærer det omgivende samfund og andre mennesker at kende, hvorfor det kan være svært for dem at møde fremmede med tillid. Grundet eventuelt tidligere dårlige erfaringer med politi samt manglende viden om politiets praksis i et helt nyt samfund, kan det være vanskeligere for kvinderne at tilgå situationen med en positiv fortolkning og forventning, hvorfor det derfor samtidig kan være svært for dem at suspendere deres usikkerhed. Fokusgruppeundersøgelsen af Balvig et al. (2011) viser, at én af de afgørende faktorer for at opnå tillid til politiet er en forventning om, at

politiet ikke misbruger deres magt. Dette kan være vanskeligt, hvis de, som ovenstående citat indikerer, kan have dårlige erfaringer med korrump politi. Her kan én enkelt dårlig oplevelse med én politibetjent kan være nok til at så mistillid til et helt system.

Trods det kan være en lang og hård proces at få opbygget tilliden, er det i sidste ende til stor gavn. Liversage & Petersen (2020) finder i deres undersøgelse, at det kan betale sig at bruge ressourcer på at etablere tilliden, da en tillidsfuld relation kan være afsæt for en virksom hjælpeindsats og skabe positive forandringer i samarbejdet mellem miljøerne og politiet. Vigtigheden af en god relation samt dets ressourcekrav er noget, leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet ved Københavns Politi udtrykker sin bevidsthed om:

“Det er hårdt benarbejde at opbygge en god relation til miljøerne. Så det starter med, at vi søger at opbygge tillid til dem. Så når vi over i et nærhedsprincip, hvor de lærer den lokale betjent at kende, og så kan vi få italesat det med trygheden og få lagt utrygheden på det rette niveau” (Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet:4).

Dette nærhedsprincip taler ind i, at øget fokus på relationsopbyggende arbejde med god dialog og tillid giver bedre mulighed for at samarbejde og mindre risiko for misforståelser, hvilket skaber tryghed for borgeren såvel som for politiet. Det er nemlig ikke kun borgerne af anden etnisk herkomst, der kan have en vis utryghed i mødet med politiet. Den gode relation skaber tryghed for politiet i forhold til frygten for enten at intervenere for tidligt eller for sent, og at det mindsker usikkerheden om, hvorvidt der er tale om en sag eller ej i en given situation, når de står over for kulturelle værdier, som de ikke kender til. Den gode relation er vigtig at opbygge, men med det for øje, at dette ikke nødvendigvis sker i første møde.

“Vi skal lidt længere hen i den her relation før vi begynder at få anmeldelser omkring psykisk vold. Vi er måske der nu, hvor vi kan få anmeldelser om trusler om vold eller decideret vold på baggrund af vores arbejde. Det er et eller andet sted hårdt benarbejde at få det her miljø til at have en forståelse for lovgivningen og at have en tillid til politiet” (Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet:14).

Når det kommer til især psykisk vold, er arbejdet ikke fuldt ud gjort, når den tillidsfulde relation er skabt. For at skabe positive resultater, må politiet udnytte tillidsrelationen til at lære etniske

minoritetskvinder, at den vold, de er udsat for, ikke er selvforskyldt. Danneskiold-Samsøe et al. (2011b) finder, at det er vigtigt, at politi og øvrige myndigheder arbejder med en kønsbaseret voldsforståelse, således kvinderne lærer deres rettigheder at kende i det samfund, der omgiver dem.

Tillids- og relationsarbejdet er proaktivt i den forstand, at det er afgørende for kvindernes tilbøjelighed til at bryde et voldeligt forhold og søge hjælp. Relationen kan siges at erstatte den støtte, de højst sandsynligt ikke oplever at få fra deres familie og omgangskreds. Danneskiold-Samsøe et al. (2011b) finder her, at kvindernes familier og bekendte ikke kan eller vil hjælpe i voldssituationer, da de forholder sig til deres kulturelle praksis. Som før nævnt, er mangfoldighedskontakten lykkes med at danne tætte relationer til en lang række kvinder, idet hendes arbejde udelukkende går på at styrke de relationelle bånd til de etniske minoritetskvinder.

“Det er rigtig meget jeg har gjort for kvinderne. Jeg opfordrer dem til at lære norsk, for det er deres nøgle til succes her i landet - for at få sig uddannelse og job. Derudover siger jeg til dem, at de ikke skal finde sig i at blive slået, og bl.a. at de skal have deres eget bankkort” (Mangfoldighedskontakt Oslo Politi:2).

Her bliver det tydeligt, hvordan mangfoldighedskontakten benytter sin relation til kvinderne til at lære dem om norske normer og hjælpe dem på vej i det norske samfund. Derudover viser citatet et eksempel på, hvordan relationen kan bruges til at overbevise kvinderne om, at voldshandlingerne er uacceptable. Om ikke andet at overbevise dem om, at omverdenen er af den holdning at handlingerne er uacceptable, hvilket kan blive afgørende for hendes valg om at gøre op mod volden. Endvidere fortæller mangfoldighedskontakten: *“Kvinderne spørger mig tit “er du sikker på, at du er politi?”. De glemmer det, fordi vi laver ting sammen såsom at gå på café og i teater”* (Mangfoldighedskontakt Oslo Politi:11). Her kommer det til udtryk, at kvinderne ikke er vant til at opleve den type politi. Liversage & Petersen (2020) finder hertil, at kvinderne i deres undersøgelse beretter om store variationer i kvaliteten af den hjælp og støtte, de har modtaget fra politiet. Dette kan, som nævnt i analysedel I, i mange tilfælde være et spørgsmål om ressourcer, men ikke mindst handler det om, hvilket politiblik den pågældende politibetjent har, hvilket altså afhænger af arbejdsrutine, subjektive holdninger og ikke mindst arbejdspersonlighed i situationen.

En afgørende faktor i mødet mellem politi og en borger af anden etnisk herkomst er empati. Politiet har til opgave at være objektive men samtidig udvise forståelse. Det kan umiddelbart lyde ligetil at udvise empati, men i mødet med en borger med anden kulturel baggrund, kan dette alligevel vise sig at være vanskeligt. Det kan her være svært at identificere sig med personen og forstå dennes perspektiv, hvorfor det kan være vanskeligt at udvise empati, trods intentionen er der. Af samme årsag har Oslo Politi sat fokus på at ansætte folk, der kan have større succes med at udvise empati overfor netop denne målgruppe, hvilket seniorrådgiver fra Oslo Politi netop fortæller er en vigtig kompetence i deres daglige arbejde med etniske minoritetsmiljøer: *“Vi har haft fokus på at rekruttere politifolk som selv har minoritetsbaggrund. Det gør vi, fordi det er den kompetence, vi mangler”* (Seniorrådgiver:13).

Tillids- og relationsarbejde kan for nogen måske virke som ”ikke rigtigt politiarbejde”, hvis man har et billede af politiet ud fra det legalistiske perspektiv og dermed som det politi, der handler på lovbrud. Som mangfoldighedskontakten gav udtryk for, kan arbejdet bestå i at drikke en kop kaffe eller tage i teater med nogle kvinder, hvor hun kan få gode snakke og knytte et tættere bånd til dem. Dette arbejde skal dog ikke undervurderes, hvilket både forskning og teori anvendt i dette afsnit peger mod. Det kommer ligeledes til udtryk i følgende citat af politiassistent ved Københavns Politi, der dagligt beskæftiger sig med relationsopbyggende arbejde i moskéerne i København, der understreger vigtigheden af relationsarbejdet:

“Ens leder kan komme og spørge "har du gjort noget omkring psykisk vold?". "Ja, jeg har været ude at sige, at psykisk vold er forbudt i 34 trossamfund". Eller også kan min leder spørge "har du gjort noget ved psykisk vold og anmeldelse?". "Ja, jeg har været ude én gang om måneden og besøge de lokale trossamfund, og få en kop kaffe, og guide og vejlede til, hvordan politiet fungerer". Hvor har man så egentlig løftet opgaven? Har man løftet opgaven, hvor man har været ude at stå som en robot, og sige "psykisk vold er ulovligt", eller har man egentlig gjort mere der, hvor man har skabt en relation? Det er en vigtig ting at have med. Det kan godt være lidt usynligt” (Politiassistent 2 Københavns Politi:16-17).

En god og tillidsfuld relation mellem etniske minoritetsmiljøer er væsentlig for at kunne oplyse især kvinderne i disse miljøer og højne anmeldelsestilbøjeligheden. At give de etniske minoritetsmiljøer en god erfaring med samt et positivt syn på politiet kan være til gavn for de politibetjente, borgerne

senere måtte møde. Politiet skal kunne agere med mange forskellige hatte på, og det kan være vanskeligt at mestre det hele. I følgende tema rettes fokus mod det patruljerende politi og hvilken betydning relationsarbejdet har for deres møde med borgere af anden etnisk herkomst i akutte situationer.

Det patruljerende politis udfordringer i mødet med etniske minoritetsmiljøer

Relationsarbejdet i de etniske minoritetsmiljøer bærer bl.a. frugt, når patruljerende politi møder op til akutte situationer i etniske minoritetsmiljøer. Jo større succes mangfoldighedskontakterne i politiet har med relationsarbejdet, jo større chance er der for, at det patruljerende politi har succes med at indlede en dialog med personer fra disse miljøer. Dette fordi deres institutionstillid vil være højnet, og at de dermed, med større sandsynlighed, vil have en positiv forventning og fortolkning af situationen og dermed mindre usikkerhed. Som nævnt kan tillids- og relationsarbejdet være en lang og hård proces, og det er først i nyere tid, at der sat ekstra fokus på det, hvorfor effekten måske kan være svær at spore.

“De som kører patrulje oplever, at de ikke bliver mødt med tillid. I min forskning bliver det tydeligt, at det er et mere reaktivt fokus. Vi får ikke brugt så meget tid på bare at være i miljøerne, når ikke der sker noget, hvilket er vigtigt for at opbygge tillid” (Helene Gundhus:4).

Netop fordi erfaring med politiet har stor indvirkning på tilliden til politiet fremover, bærer politiet en vigtig opgave i at give borgere et godt indtryk. Dette gør sig især gældende i sager med særligt udsatte ofre, som kan være vanskelige at få i tale, hvor tilliden spiller en stor rolle. Dog kan det være vanskeligt for politiet at håndtere et allerførste møde med eksempelvis en voldsudsat etnisk minoritetskvinde, hvis han/hun for det første ikke har viden om og forståelse for den pågældende borgers kultur. Dertil kan det være vanskeligt at indgå i en dialog med kvinden grundet berøringsangst og sprogbarrierer.

“Endelig bruge tolk, hvis kvinden eller familien ikke kan tale ordentligt dansk. Det er sindsygt vigtigt, at man får formidlet viden og kvindens rettigheder. Det dur ikke at hun siger "jeg forstår godt", og så har hun ikke forstået en brik af hvad politiet har sagt” (Halima El Abassi:10).

Det er centralt, og også ofte anvendt af politiet, at gøres brug af en tolk i situationer med borgere af anden etnisk herkomst, netop fordi det, som Halima El Abassi påpeger, er vigtigt for, at kvinden forstår, hvad der siges. Sprogbarriererne betyder, at det kan være svært at formidle et budskab, hvorfor en sproglig tolk i mange tilfælde ikke er tilstrækkelig. En såkaldt “social tolk”, som ikke blot kan oversætte det sproglige, men også formidle det på en måde, som kvinderne forstår, kan i nogle tilfælde være gavnlige. Dette fordi der er en kulturkløft mellem politiet og de voldsudsatte kvinder, hvor politiet kan have udfordringer ved at forklare kvinderne deres rettigheder på en måde, som de forstår, vil lytte til og tror på. Det skal ikke ses som en kritik eller utilstrækkelighed hos politibetjentene, da de, med så mange forskellige opgaver, ikke kan forventes at mestre alt. Netop derfor er det proaktive relationsarbejde en vigtig opgave, da det kan være med til at lette opgaven for politibetjentene i de akutte situationer, hvis borgerne har institutionstillid frem for at yde modstand.

Æresrelateret vold og negativ social kontrol er termer, som ofte bliver sat i relation til etniske minoritetsmiljøer, men som de fleste ikke nødvendigvis har en indgående forståelse for. Det kan resultere i, at politiet oplever berøringsangst i sager om vold i nære relationer, hvis disse sker inden for familier af anden etnisk herkomst: *“Det er ikke nogen undskyldning ikke at tale med hende fordi, hun kan blive straffet for det, for hun bliver straffet alligevel, så at indgå en dialog med hende er bedre”* (Halima El Abassi:11). Der kan være en frygt for, at det skader mere end det gavner, hvis politiet “blander sig”. Hertil fortæller Halima El Abassi, som selv har stået i situationen som voldsudsat i en etnisk minoritetsfamilie, at det aldrig kan betale sig *ikke* at blande sig. Halima El Abassi er af den overbevisning at sager om æresrelateret vold i højere grad bør gribes an som sager om vold i nære relationer i danske familier - dog med en forståelse for, hvilke særlige faktorer, der udløser volden. Der er således en svær balance mellem at behandle alle borgere ens men samtidig at skulle tage højde for så forskellige voldsdynamikker og kulturer. Dog kan der argumenteres for, at en ekstra indsats overfor de etniske minoritetsmiljøer ikke er udtryk for “særbehandling” men snarere et udtryk for at opbygge et samarbejde til miljøet, der minder om forholdet mellem den almene danske borger og politiet. Netop denne pointe forklarer leder af RED Rådgivning, der dagligt beskæftiger sig med ansatte, der har kontakt til kvinder udsat for æresrelateret vold: *“Ligestilling er jo bare at behandle folk forskelligt i forhold til den samme målsætning. Altså, det er den sontring, der skal være”* (Leder RED Rådgivning:8).

Når vi berører problematikker vedrørende første møde mellem politi og borger, er der i forhold til psykisk vold nogle særlige udfordringer, der gør sig gældende for etniske minoritetskvinder såvel som for etnisk danske kvinder. Fordi psykisk vold er så komplekst et fænomen, og relationen mellem en kvinde og hendes mand kan have så mange facetter, som en udefrakommende ikke kan sætte sig ind i, er virkeligheden ofte den, at politiet kan opleve frustrationer i arbejdet med at hjælpe kvinden:

“Det kan godt være, at hun ikke går væk fra manden i den situation, hvor politiet er ude, men hvis hun kender til hendes rettigheder og ved, at hun kan søge hjælp og ved, at hun har en god relation til politiet, så er jeg sikker på, hun kommer til at ringe til ham på et eller andet tidspunkt og siger, at hun gerne vil have hjælp. Men hvis hun oplever, at der ikke er en dialog, der ikke er en relation, så ringer hun ikke til ham eller hende” (Halima El Abassi:11).

Det sker sjældent, at en kvinde ved første henvendelse fra politiet indser, at det, hun er udsat for, er uacceptabelt. Nogle kvinder er måske af den holdning, at volden er relationen værd. I sidste ende er det op til kvinden selv, hvorvidt hun vil agere. Frustrationerne for politiet kan opstå i de situationer, hvor man sætter ressourcer af til at hjælpe en kvinde, som ikke vil tage imod hjælpen. Her er det vigtigt at forstå, at politiet ikke udelukkende fokuserer på at deres opgave er at få kvinden til at agere, men “blot” at få skabt en tillidsfuld relation der gør, at kvinden, når hun er klar, har den fornødne institutionstillid til, at hun rækker ud. Det understreger Halima El Abassi med ovenstående citat, og samtidig kommer det til udtryk i undersøgelsen af Chang et al. (2006), der finder, at kvinders valg om at forlade en voldelig partner i høj grad afhænger af eksterne faktorer såsom oplysning om og indsatser mod partnervold. Selvom dette gælder for alle kvinder uanset kulturel baggrund, kan der argumenteres for, at etniske minoritetskvinder har behov for ekstra støtte både før, under og efter, de forlader en voldelig partner. Dette både fordi nogle helt ekstraordinære konsekvenser som æresdrab gør sig gældende, men også fordi kvinderne typisk ikke har samme system- og samfundskendskab som den almene dansker (Danneskiold-Samsøe et al., 2011d).

8.3 Del III: Kulturforståelse

8.3.1 Politiets kulturforståelse

Forskning (Liversage, 2018) viser, at frontpersonale i form af kommune og politi kan have bekymringer og usikkerheder i arbejdet med borgere af anden etnisk herkomst, og at dette ofte kan resultere i en berøringsangst. Frontpersonalet frygter at træde ind i en anden kultur, hvor nogle andre dynamikker gør sig gældende end i det danske samfund. I USA arbejder politiet med at gøre sig synlige i etniske minoritetsmiljøer for at kunne håndtere arbejdet med målgruppen bedst muligt (Gokey & Shah, 2016a).

Politiets forståelse af særlige voldsdynamikker i etniske minoritetsmiljøer

I empirien finder vi, at politiet kan have en tendens til at sætte volden i en bestemt kontekst, når der er tale om vold i nære relationer i en etnisk minoritetsfamilie. Dette anser flere af informanterne som en udfordring i politiets arbejde med vold i nære relationer i denne målgruppe.

“[Fagfolk] gradbøjer volden og tænker, det er nok noget med deres kultur at gøre. Det er der, hvor jeg tænker, at det er et problem, når fagpersoner begynder at gradbøje hvornår noget er okay, fordi man vil aldrig acceptere vold i en etnisk dansk familie, hvorfor skal man så acceptere det, bare fordi det er en etnisk minoritetsfamilie?” (Halima El Abassi:9).

Her fortæller Halima El Abassi, at hun oplever, at fagfolk kan have en tendens til at gradbøje vold i familien, når der er tale om familier fra en anden kultur end den danske. En sådan kulturel opdeling af vold mod kvinder kan forårsage en kulturel andengørelse, hvor æresrelateret vold ofte fremstilles som traditionel i disse familier. Dette pointerer politiassistent fra Københavns Politi også:

“Det der med at man kalder tingene for æresrelaterede, det er jo fordi man sætter volden ind i en bestemt kultur, men i bund og grund er det de samme dynamikker, der kan blive brugt i en dansk etnisk familie. [Volden] behøver jo i princippet ikke at være værre i en ikke dansk etnisk familie end i en dansk familie” (Politiassistent 1 v. Københavns Politi:10-11).

Ved at politiet på forhånd opfatter hændelsen som æresrelateret, forbindes den automatisk med noget kulturelt. Politiassistenten udtrykker, at det er problematisk, fordi vold ikke bør kategoriseres efter kultur. Det hænger også sammen med Halima El Abassis udtalelse om, at vold ikke skal eller kan

gradbøjes i henhold til kultur. I tilfælde hvor politiet har et forudindtaget kulturfokus, kan der opstå en frygt for at træde ind på et for tyndt grundlag og blive opfattet som om, at de træder ind på grund af familiens etnicitet. Dette kan have en betydning for, hvorvidt en sag om vold i et parforhold bliver opdaget, hvis berøringsangsten indtræffer. Politiassistenten fortæller bl.a., at volden kan få en undskyldende effekt, når den bliver kategoriseret som kulturelt: *"Jeg ved også, at der er nogen, der er lidt modstandere af, at man kalder det for æresrelateret, fordi det er som om det får sådan en undskyldende effekt"* (Politiassistent 1 Københavns Politi:10-11). Dermed får kategoriseringen af volden som noget kulturelt altså en betydning for, hvordan politiet eventuelt kan se volden i et andet lys. Det er ifølge politiassistenten derfor vigtigt, at man er opmærksom på, hvordan man bruger begreberne såsom æresrelateret vold og negativ social kontrol: *"Jeg tænker, at termer og hvordan er det vi bruger dem, hvad er det egentlig for nogle signaler, man sender igennem de forskellige måder at omtale ting på?"* (Politiassistent 1 Københavns Politi:17). Det kan diskuteres, hvordan italesættelsen af vold kan ses i lyset af kultur og dermed kan blive nedtonet i nogle tilfælde. Her finder Danneskiold-Samsøe et al. (2011d) i sin forskning, at når politiet arbejder ud fra termen 'husspektakler' nedtones alvorligheden af den lovovertrædelse, det er, at udsætte sin partner for fysisk eller psykisk vold, hvilket Danneskiold-Samsøe et al. finder kan have en negativ betydning for politiets opfattelse af sager om vold i nære relationer.

Seniorrådgiveren fra Oslo Politi påpeger, at det kan være problematisk, hvis politiet sætter etniske minoritetsfamilier i samme kasse, da der findes mange forskellige kulturer, hvor forskellige dynamikker gør sig gældende.

"I muslimske miljøer går du ind med nogle bestemte forventninger, når du kommer i sådan et hjem og ser den muslimske familie i dét billede, og der er en meget stor forskel mellem norsk-pakistansk familie, norsk indisk familie, jødisk familie" (Seniorrådgiver Oslo Politi:16).

Det er et væsentligt argument, at politiet må tage højde for forskellige kulturer. Det er en diskussion, som er præget af politiets frygt for at behandle borgere ud fra deres kultur, når deres opgave er at behandle alle borgere lige. Det er ifølge politiassistenten en balancegang, når politiet skal handle ud fra et kulturelt perspektiv:

“Det er en balancegang, at på den ene side, så vil vi ikke forskelsbehandle, og egentlig vil jeg gerne tænke, at alle er lige uanset om man har blå øjne eller brune øjne. Men nogle gange så bliver man bare alligevel også nødt til at forskelsbehandle” (Politiassistent 1 Københavns Politi:13).

Nogen er af den opfattelse, at der er behov for, at politiet tilgår borgere med anden etnisk herkomst med en specifik viden om den kultur, de indtræder i, hvor empirien viser, at netop det er et dilemma. Politiet skal på den ene side være sensitive for forskelle, men samtidig skal de ikke være forudindtaget og diskriminerende, hvori den svære balance altså består. Det kan diskuteres, hvorvidt politiets bevidsthed om at træde ind i en etnisk minoritetsfamilie kan føre til stereotype opfattelser eller blot være en bevidstgørelse om, at der kan være tale om andre dynamikker. Halima El Abassi er af den opfattelse, at politiet bør være påpasselige med at definere volden ud fra kultur: *“Vi har en tendens til meget hurtigt at kalde det æresrelateret og negativ social kontrol, når det handler om minoritetsfamilier. Og det skal vi altså også virkelig være påpasselige med, så vi ikke får handlet forkert”* (Halima El Abassi:16). Også politiassistenten mener, at det er vigtigt ikke at se den sociale kontrol som negativ, blot fordi den sker i en etnisk minoritetsfamilie, men at se den som negativ, fordi der er tale om en ulovlig handling: *“Er det negativt, fordi det er en ikke dansk etnisk familie, eller er det negativt, fordi man overtræder lovgivningen?”* (Politiassistent 1 Københavns Politi:11). I tilfælde hvor politiet tilgår en etnisk minoritetsfamilie ud fra en stereotyp opfattelse, kan der skabes en mistillid mellem politi og borger. Liversage & Petersen (2020) pointerer, at fagpersoner ofte er påpasselige med at have et for stort kulturfokus i samtaler med etniske minoritetskvinder, da det ofte kan misforstås af kvinden. Dette fortæller politiassistenten også:

“Man skal være varsom med, at man ikke kommer til at udskamme nogen uden egentlig at forstå baggrunden for, hvorfor man agerer, som man gør, så man ikke bare peger fingre og siger det er, fordi man kommer derfra. Man bliver nødt til at forstå det patriarkalske system, og så kan man være enig eller uenig” (Politiassistent 1 Københavns Politi:13).

Politiet må ifølge ovenstående have en forståelse for, hvad det er for en kultur de træder ind i, når de kommer til en episode, hvor borgerne har en anden etnisk herkomst end dansk. Der kan derfor argumenteres for, at det for politiet er en svær balancegang mellem at have en specifik tilgang til at tilgå etniske minoritetsmiljøer samtidig med, at de ikke skal handle ud fra stereotype opfattelser med den

risiko at blive mødt med misforståelse fra borgeren. Derfor vil næste undertema fremhæve informanternes beretninger om vigtigheden af øget viden i politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer.

Øget viden som redskab i politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer

Empirien peger i retningen af, at politiet må have mere viden om, hvordan de bedst muligt tilgår etniske minoritetsfamilier. Det handler, ifølge vores informanter, om, at politiet må have en vis forståelse for den kultur de træder ind i, og at denne forståelse skal øges ved at give politiet mere viden om nogle af de dynamikker, der gør sig gældende i sådanne familier.

“Man skal vide mere om, hvad det er for nogle dynamikker, der er. Der er ingen tvivl om, at når det handler om psykisk vold i form af æresrelateret social kontrol og sociale konflikter, at de voldsudsatte er meget udsatte på mange måder, og det er nogle andre spilleregler og nogle andre konsekvenser for dem, der er på spil. Derfor er det vigtigt, at fagpersoner har forståelse for, hvad det er, der gør sig gældende” (Sikkerhedskonsulent:13).

Sikkerhedskonsulenten fortæller, at førend politiet kan håndtere vold i et parforhold i en etnisk minoritetsfamilie, må politiet være bevidste om, hvad det er for nogle kulturelle dynamikker, der gør sig gældende. Hvis ikke politiet har den førømtalte forudindtagenhed, kan de risikere ikke at opdage en potentiel voldsepisode. Den manglende opmærksomhed på kulturelle dynamikker kan have den konsekvens, at de ikke træder ind i tilfælde, hvor der kan være tale om vold mellem partnere. Hertil beretter Halima El Abassi også om den manglende viden i politiets tilgang til at håndtere sager i etniske minoritetsfamilier:

“Politiet mangler den her viden [viden om vold i nære relationer i etniske minoritetsfamilier]. Det er jo ikke noget viden, de har i forhold til, hvordan agerer man i familier, hvor folk har en anden kulturel baggrund end det danske, og hvad er det for nogle ting man skal være opmærksom på” (Halima El Abassi:4).

Denne problematik opleves ligeledes i Oslo Politi, hvortil de fortæller, at de har lavet en podcast til det operative personale i Oslo Politi med det formål at give viden om, hvordan de skal håndtere anmeldelsessituationer i vold i nære relationer i en norsk eller en etnisk minoritetsfamilie både før, under og efter situationen. Specialist ved Oslo Politi fortæller, at det er nødvendigt, at politiet er

uddannet i at varetage disse situationer, og uden de rette værktøjer og kompetencer vil det være meget vanskeligt for politiet at håndtere sager om vold i nære relationer, særligt i de etniske minoritetsmiljøer. Leder af RED Rådgivning fortæller også, at det er vigtigt, at politiet er uddannet i at identificere ofre for vold i nære relationer særligt i en etnisk minoritetsfamilie, hvor en anden kultur gør sig gældende: *“Det er vigtigt, at politiet bliver trænet i hvad er et menneske i krise, og hvad er det for nogle ting, der kan gøre det, og hvad for en kultur er der i den givne kontekst, de arbejder i”* (Leder RED Rådgivning:6). Politiet må have blik for, hvorvidt en kvinde er voldsudsat uden hun nødvendigvis fortæller, at hun udsættes for vold. Her gør Halima El Abassi også opmærksom på, at særligt voldsudsatte i etniske minoritetsmiljøer kan være stiltiende, hvis de udsættes for vold af en partner, hvilket således også gælder for andre etniciteter. I sådanne tilfælde bliver politiets viden om de kulturelle dynamikker i et parforhold af anden etnisk baggrund særligt vigtig.

“Uanset hvordan man vender og drejer det, så vil politiet komme til at møde familier med minoritetsbaggrund, og hvis ikke de har det her særlige blik for de her ting, så kan de komme galt af sted, og overse ting, der er på kant med loven. Politiet kan blive bedre klædt på til at arbejde med de her udfordringer ved at man gør det til en integreret del på uddannelserne” (Halima El Abassi:18).

Ifølge Halima El Abassi er politiets blik væsentligt i en situation, hvor de står overfor en potentielt voldsramt kvinde. Ofte handler politiet på baggrund af rutine, og hvis politiet har indarbejdet en rutine, der netop ikke har blik for at opdage “den usynlige vold”, vil deres såkaldte politiblik afhænge heraf, hvorfor der i nogle tilfælde bliver handlet fejlagtigt. Indføres en mere vidensbaseret arbejdstilgang i forhold til psykisk vold og etniske minoritetsmiljøer, kan det gavne. Dog er det vigtigt at have in mente, at resultaterne først vil kunne mærkes på sigt, da politiet skal have indarbejdet en ny rutine og dermed et nyt politiblik i disse sager, hvilket tager tid. Forståelsen for, hvordan nye tilgange optages i politiet ses særligt i Stockholm, der med deres Initiativ Gryning arbejder mod en forbedring af politiblikket i sager med særligt udsatte ofre, hvilket sker med små skridt i en mangeårig periode.

8.3.2 Kultursammenstød fra etniske minoritetsmiljøers perspektiv

Ifølge Danneskiold-Samsøe et al. (2011) spiller familiens og ikke mindst mandens ære en stor rolle i forhold til den vold, der udspiller sig i hjemmet hos etniske minoritetsfamilier. Samtidig kan volden for disse kvinder være en internaliseret del af hverdagen grundet kultur og kønsideal. Når det kommer

til psykisk vold, viser forskning (Tehee & Esqueda, 2008), at der blandt etniske minoriteter er en tendens til ikke at anse ikke-fysiske handlinger som vold. Denne problematik kan betyde, at der i dag er et stort mørketal over psykisk voldsramte minoritetskvinde, som myndighederne ikke kender til. Udover at de i mange tilfælde ikke selv opfatter psykisk vold som vold, viser forskning (Aas, 2020), at der samtidig er manglende viden om politiets arbejde i de etniske minoritetsmiljøer, hvilket kan være en stopklods for kvinder, der ønsker at søge hjælp. Kvindernes manglende viden, og eventuelt tidligere dårlige erfaring med politi, kan føre til mistillid.

Etniske minoritetsmiljøers voldsforståelse

Ud fra empirien og den eksisterende forskning kommer det til udtryk, at det fra flere perspektiver hævdes, at etniske minoritetskvinde kan have manglende forståelse for, hvornår en handling opfattes som vold. Dette i tilfælde, hvor de er opvokset med et liv, hvor de er underlagt kontrol, der i deres kultur er normaliseret, men som i det danske samfund i nogle tilfælde kan anses for værende psykisk vold.

”Kontrollen har altid været der i de her familier. De bliver opdraget med det og skal også overholde familien og netværkets regler og normer efter de er fyldt 18 år. De folk, vi møder, de har altid haft udstedt normer for, hvad man må, og hvad man ikke må, og for mange borgere er det noget, de har internaliseret. Det er ikke noget, de ser som psykisk vold” (Sikkerhedskonsulent:4).

Kontrol er af Lev Uden Vold anerkendt som én ud af syv handlinger, der i et vedvarende mønster anses for værende psykisk vold. Dog understreger sikkerhedskonsulenten, at de kvinder hun beskæftiger sig med har været underlagt en kontrol i en stor del af deres liv, og at det er med til, at kvinderne har svært ved at anse kontrollen som psykisk vold. Som sikkerhedskonsulenten også fortæller, har disse kvinder en tendens til at beskrive deres liv som et ”dårligt liv” – en skæbne, de ikke selv er herre over. Dette fordi, at det i deres familie og netværk er normaliseret, at mændene har en social position som ægtemand, der giver dem magt og kontrol over kvinden. Dette kan bl.a komme til udtryk ved, at de udøver psykisk vold. Halima El Abassi, som selv tidligere har oplevet trusler fra sin familie, uddyber ligeledes problematikken og kvindernes synspunkt:

"De kan mærke, at de har det skidt. De kan mærke, at de ikke får lov til rigtig mange ting. Men de tænker, det er en del af det at være i et ægteskab eller være kone, og det er en del af det at være mor, så det stiller de ikke spørgsmålstejn ved" (Halima El Abassi:11).

Ovenstående citater vidner om, at kvinder i disse miljøer kan have en anden grænse for, hvornår handlinger er uacceptable. Denne grænse er i strid med den danske straffelov, hvori psykisk vold er kriminaliseret. Som en af politiassistentene fortæller, så *"(...) kræver det først og fremmest, at borgeren overhovedet ved, at det man bliver udsat for, ikke er okay, hvis man skal have anmeldelser på borgerens eget initiativ"* (Politiassistent 2 Københavns Politi). Netop dette er med til at opretholde et højt mørketal, når det gælder psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. En anden side af problematikken er, at selvom kvinderne er klar over, at handlingerne er forkerte og kriminelle, kan det være svært at bryde med, hvilket er gældende for etniske minoritetskvinder såvel som for etniske danske kvinder. Ifølge leder af RED Rådgivning, gør det for etniske minoritetskvinder sig især gældende, at *"(...) familien er med som en udøver. Vi har et offer, og så har vi en udøver med familien bag sig samt kredsen af vidende"* (Leder RED Rådgivning:3). Hvis en kvinde vælger at bryde med volden, kan det i nogle familier betyde et brud med hele sin familie og omgangskreds. Derfor er det netop vigtigt, at kvinder i denne situation har en myndighedsperson, som de kan støtte sig til. Dette understreger Halima El Abassi ligeledes:

"De her kvinder og familier, det de har brug for det er den tryghed og forudsigelighed i, at der er et menneske de kan henvende sig til, når tingene bliver svære, uanset om det er før, under eller efter konflikten, at problemet opstår" (Halima El Abassi:14).

Når familien indirekte indgår i voldshandlingen, vanskeliggøres valget om at forlade en voldelig partner, fordi der i disse familier er et internaliseret og kulturpræget kønsideal. Riches (1986) teori om *voldens tredeling* i form af en *udøver*, et *offer* og et *publikum* er her interessant at diskutere, eftersom der kan argumenteres for, at disses perspektiver på voldshandlinger er anderledes i etniske minoritetsmiljøer end i almene etniske danske familier. Som Riches argumenterer for, er *vold* et ord, som udsatte for og vidner til voldelige handlinger gør brug af eller påkalder sig, hvor voldsudøveren typisk vil undgå ordet, da han ikke finder sine handlinger illegitime. I etniske minoritetsfamilier, hvor der er vold i hjemmet, er det ofte ikke kun udøveren, der finder handlingerne illegitime, men derimod også offerets familie, hvilket betyder, at offeret står alene og dermed ikke har det nærmeste publikum

på sin side. Som Danneskiold-Samsøe et al. (2011c) skriver i sin forskning, beskriver Riches voldstrekanter med en indbygget spænding mellem parterne, som hver forsøger at fremhæve eget perspektiv på sagen, og i etniske minoritetsfamilier taler vidnerne ofte udøverens sag, hvor det ellers ofte ville være omvendt.

At vold er blevet en internaliseret del af kvindernes liv, skyldes ikke kun deres ægtemænds ageren, men også opdragelsen fra deres forældre.

”Noget jeg har fundet frem til i min forskning er, at det vi karakteriserer som social kontrol og som psykisk vold, det betragter forældrene faktisk som en ganske almindelig opdragelse. De har ikke en anden redskabskasse, de kan tage frem og bruge i den kontekst, de nu er i” (Halima El Abassi:9).

Denne problematik er de også bevidste om ved Oslo Politi. Ifølge seniorrådgiveren er det vigtigt at møde minoritetsfamilierne i øjenhøjde og give dem redskaber, der kan gavne deres liv i Norge:

”Forældre vil oftest sine børn vel men laver fejl, fordi de ikke har de rette redskaber i en ny setting. Det at give forældre værktøjer, som fungerer godt i Norge, når ikke de kan bruge deres vanlige ”afstrafningsmetoder”, er ekstremt vigtigt” (Seniorrådgiver Oslo Politi:3).

Med dette citat understreges desuden, at det ikke kun er de udsatte for psykisk vold i disse miljøer, der har brug for oplysning. Forældre og ægtemænd opvokset i samme kultur har ligeledes internaliseret den psykiske vold i deres måde at opdrage deres børn på og i deres måde at behandle deres hustru på. Vold er i det hele taget et ord, vi i det danske samfund kobler til bestemte handlinger, som forårsager fysisk eller psykisk skade på et andet menneske uanset kontekst. Det giver dog ikke sig selv, at handlinger som disse altid opfattes som vold for de parter, der indgår i handlingen. Ifølge Riches (1986) har udøveren, uanset kultur, typisk et formål med sin handling, hvor eksempelvis vold mod sin hustru kan anses for værende en konstruktiv og nødvendig handling fremfor vold. Det er ikke en retfærdiggørelse af deres udøvelse af psykisk vold, men en faktor, der bidrager til forståelse af, hvorfor den psykiske vold forekommer, hvor det således er særlige og æresrelaterede faktorer der ligger til grund i de etniske minoritetsmiljøer.

Etniske minoritetsmiljøers forudsætninger for at have mistillid til politiet

Etniske minoritetskvinders relation til politiet er endnu en faktor, der har en betydning for, hvorvidt den psykiske vold kommer til myndighedernes kendskab. Her finder specialets empiri, at etniske minoritetsmiljøer ofte har en mistillid til politiet. Specialist ved Oslo Politi beskriver relationsproblematikken med følgende: *"Udfordringerne i at skabe tillid til politiet er bl.a. sprogbarrierer, manglende integrering og æresrelaterede tematikker"* (Specialist Oslo Politi:9). Sprogbarrierer kan påvirke tilliden og relationen til politiet. Dertil kan den manglende integrering bl.a. betyde, at kvinderne ikke forstår, hvilken rolle politi og myndigheder har i Danmark, hvilket skaber misforståelser, som forårsager, at kvinderne bliver mindre modtagelig overfor hjælp.

For kvinder udsat for vold af en partner generelt, kan mistilliden til politiet betyde, at de ikke anmelder en voldsepisode. For etniske minoritetskvinder i en sådan situation gælder ofte også, at, det grundet familiestrukturen, kan være ekstra svært.

"Det er svært for alle kvinder i det hele taget at anmelde sig voldsramt, men jeg tror, at man er dobbelt udfordret, når man er ikke etnisk dansk, og det er man på baggrund af den struktur, der er i kulturen, hvor man har et meget stærkt fællesskab" (Politiassistent 1 Københavns Politi:7).

Her kommer det æresrelaterede aspekt til udtryk ved familiestrukturen, som politiassistenten beskriver. Måden familien fungerer på er bundet op på ære, og familien anses for værende et stærkt fællesskab, som kan være svært at bryde med. Ikke kun familiestrukturen har betydning for etniske minoritetskvinders anmeldelsestilbøjelighed. Også kvindernes eventuelle dårlige oplevelser med politi fra deres hjemland spiller en rolle.

"Jeg hører meget, at voldsramte kvinder ikke har tillid til politiet. Forestil dig, at du har en minoritetsbaggrund og tænker, at politiet er en fjende. Hvordan det så ville være, hvis altså man havde en oplevelse som den slags, jeg har haft. Så der er lang vej igen for politiet i forhold til at nå derhen hvor jeg tænker, at nu kan de noget på det her område" (Halima El Abassi:3).

Som det tydeligt kommer til udtryk i Halima El Abassis citat, har hun selv befundet sig i situationen som voldsramt minoritetskvinde med mistillid til politiet, bl.a. grundet følelsen af ikke at blive hørt og set af politiet i en situation, hvor hun havde allermest brug for det. Hvis vi vender blikket fra Halima El Abassis historie mod det mere generelle billede, kan den følelse af afmagt betyde, at institutionstilliden forringes.

Selvom vi anskuer denne problematik ud fra voldsudsatte minoritetskvinders perspektiv, er det samtidig vigtigt at understrege, at den relationsproblematik der er mellem etniske minoriteter og politiet kan gøre sig gældende i alle kontekster, og ikke kun i tilfælde med sager om psykisk vold. Dette understreges desuden i følgende af politiassistenten: *"Spørgsmålet er, om der reelt set er en udfordring med at få etniske minoritetsborgere til at anmelde psykisk vold, eller om udfordringen er at få dem til at anmelde noget overhovedet"* (Politiassistent 2 Københavns Politi:16). Som det bliver klart i dette afsnit, kan de kulturelle forskelle forårsage, at etniske minoritetsmiljøer har en mistillid til politiet. Der kan argumenteres for, at de etniske minoritetsmiljøer samlet set har en svagere institutionstillid end etniske danskere, da mennesker af forskellig etnisk baggrund kan have sværere ved at opbygge tillid til hinanden, da de ikke er del af samme moralske fællesskab. Dette grundet forskelle i kultur og især kønsideal, som gør, at passende adfærd ansues forskelligt. Den manglende tillid mellem forskellige etniske grupper beror dermed ikke nødvendigvis på dårlig erfaring, men derimod på en forudindtaget formodning om og fortolkning af moralnormer.

9 Konklusion

Ud fra specialets tre delanalyser kan det overordnet konkluderes, at borgernes tillid og politiets kulturforståelse spiller en rolle i politiets arbejde med kvinder udsat for psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. Dertil finder specialet, på baggrund af interviews med Stockholms Politi, at der er behov for forandringsvilje og mentalitetsændring, hvis vold i nære relationer skal have samme status i politiet og blive omtalt på samme måde som andre, lige så alvorlige, voldsforbrydelser. Hertil skal nævnes, at der allerede er sket en væsentlig udvikling. En vigtig faktor i arbejdet med psykisk vold er øget viden om og forståelse for den situation, udsatte befinder sig i. Dette er med til at højne kvaliteten af den hjælp, der ydes, og samtidig nedsættes risikoen for frustrationer i politiet, der kan have en negativ indvirkning på arbejdet. Et vigtigt nøgleord i den forbindelse er vedholdenhed, da det kan kræve lang tid og flere forsøg på at hjælpe de udsatte, før det synlige resultat viser sig. I efterforskningsregi består frustrationerne i høj grad i den svære bevisførelse, da der typisk er få, hvis overhovedet, fysiske beviser. Politi i både København, Stockholm og Oslo beretter om netop disse udfordringer, og i København berettes ligeledes om udfordringerne ved arbejdet med § 243, da den for det første stadig er ny og for det andet i høj grad lægger op til subjektive vurderinger og fortolkninger af et så komplekst fænomen. Tilvænningen er en længerevarende proces, hvorfor det allerede nu kan være svært at spore de positive resultater af paragraffens indtræden i straffeloven. I forhold til efterforskningen finder specialet, at der i sager om psykisk vold er behov for en dybere forståelse for problematikken for dermed at kunne arbejde ud fra særlige efterforskningstilgange, hvor der er større fokus på at udvise empati og mindre fokus på at få etableret en kronologi og fremfundet fysiske beviser i sagen. Sidstnævnte er dog ligeledes en afgørende faktor i politiets arbejde og set fra politiperspektiv vel nok den mest afgørende, netop på grund af den svære bevisførelse og vanskeligheden i at få rejst tiltale. Dermed handler politiet oftest i bedste hensigt for at få brudt den ”kedelige” statistik over sager med psykisk vold, uanset om de samtidig formår at få opbygget den fornødne tillid og givet den udsatte en følelse af retfærdighed til eventuelt fremtidige hændelser og møde med politi.

Hvad der er særligt vigtigt, både i det forebyggende og efterforskende politiarbejde, er borgernes tillid til politiet. Her bliver en vekslen mellem en autonom og legalistisk politirolle afgørende for, hvordan en konkret situation udspiller sig. Balancen består i, at politiet både skal opfylde opgaven i at udføre det fornødne ”akutte” politiarbejde, men samtidig skabe og opretholde en tillidsfuld relation til borgeren, hvilken kan være afgørende for borgerens institutionstillid og dermed fremtidige møde med politiet. Institutionstilliden er bl.a. afgørende for, at kvinder udsat for psykisk vold er trygge ved at

henvende sig til politiet. Særligt for etniske minoritetskvinder kan det være sværere at opbygge denne institutionstillid grundet deres position som udestående i samfundet qua deres kulturelle ståsted og dermed de kønsdilemmaer, de kan være underlagt. Ligeledes kan institutionstilliden være svær at opbygge til denne målgruppe, hvis de har dårlige erfaringer med politi enten i Danmark eller fra deres hjemland, hvor risikoen for korrupt politi er stor. Undersøgelsen finder, at tilliden i høj grad vindes gennem det autonome politiarbejde, hvilket bl.a. består i tillids- og relationsopbyggende arbejde. Historisk set er politiets arbejde gået fra en mere legalistisk politistil til i nyere tid at fokusere mere på den autonome. Dette afspejles især i det øgede fokus på proaktive indsatser i politiets arbejde, hvilket derfor samtidig har øget fokus på tillids- og relationsarbejdet. Da arbejdet med psykisk vold, og særligt når den udspiller sig i etniske minoritetsmiljøer, kræver så megen viden, forståelse og vedholdenhed, afhænger kvaliteten af arbejdet af den enkeltes dedikation. Specialet finder, at det gavnligt for politiets motivation, hvis politibetjente med vilje og gejst for området får tildelt ressourcerne til at yde det arbejde, de brænder for.

I sager med psykisk vold kræves det, at de udsatte håndteres på en særlig måde i forhold til andre typer af vold. Kvinderne i disse sager har andre behov og ønsker til mødet med politiet, hvorfor det i disse sager er vigtigt at udvise empati og forståelse for den situation, kvinderne befinder sig i, hvilken er forskellig fra eksempelvis vold uden for hjemmet. Dette bliver et opmærksomhedspunkt for politiet, som kan være vanskeligt at tage højde for, hvis ikke de er sat ind i, hvilken betydning netop empati og forståelse har for det arbejde, de udfører. Den dialogbaserede tilgang bør derfor vinde større opmærksomhed og anerkendelse, selvom den ikke fører til synlige resultater i form af sanktioner. Tilgangen kan være afgørende for borgernes institutionstillid, som er afgørende for samarbejdet mellem politi og borger, hvilket ikke bør underkendes. Det handler dog igen om en balancegang mellem den autonome og legalistiske politistil, da det ”traditionelle” sanktionsfokuserede politiarbejde ligeledes er vigtigt og ikke må underkendes eller tilsidesættes for den gode relation.

En god og tillidsfuld relation mellem politi og etniske minoritetsmiljøer er væsentlig for at kunne oplyse især kvinderne i disse miljøer og dermed højne anmeldelsestilbøjeligheden. At give de etniske minoritetskvinder en god erfaring med, samt et positivt syn på politiet, kan være til gavn for de politibetjente, kvinderne senere måtte møde. Det patruljerende politi skal kunne agere med mange forskellige hatte på, og det kan være vanskeligt at mestre alle opgaver. Derfor bliver relationsarbejdet et vigtigt forarbejde for at øge borgernes institutionstillid, således patruljerne får et bedre grundlag for deres opgaveløsning, da borgerne med større sandsynlighed vil tilgå dem med tillid fremfor

modstand. Modstanden til politiet kan komme af dårlige oplevelser med politi, hvorfor denne kan undgås i de etniske minoritetsmiljøer ved at mangfoldighedskontakter skaber gode relationer og giver disse borgere en positiv opfattelse af politiet.

Tillid er en vigtig faktor i alle sager med psykisk vold, hvilket ikke må underkendes. Grunden til den bliver særligt udfordrende at opbygge til de etniske minoritetsmiljøer kan bl.a. være det kulturelle skel, der ofte er mellem politi og borger i disse miljøer, hvorfor der kan være større usikkerhed i mødet grundet forskellige moralnormer og verdenssyn. En væsentlig forskel kan være voldsforståelsen. Her er kulturen med til, at de etniske minoritetsmiljøer kan have en anden voldsforståelse og dertil nogle særlige voldsdynamikker, som politiet er nødt til at tage højde for i deres arbejde. Dermed ikke sagt, at forskellige voldsforståelser ikke findes blandt den etnisk danske befolkning, men den æresfokuserede tilgang fordrer et større vidensgrundlag. Arbejdet består således i en svær balance mellem på den ene side ikke at have forudindtagede forestillinger i forhold til borgerens etnicitet og kultur og skulle behandle alle borgere lige. På den anden side skal politiet være bevidste om, og tage højde for kulturbundne og ofte æresrelaterede udløsere til den vold, der sker i hjemmet hos etniske minoritetsfamilier. For at kunne tage dette hensyn og dermed styrke indsatsen, er viden om etniske minoritetsmiljøer en vigtig faktor i politiets arbejde. Her er det bl.a. viden om, at etniske minoritetskvinder ofte ikke ved eller opfatter psykisk vold som ulovligt, hvis det er en internaliseret del af deres hverdag.

Specialets fund indikerer, at etniske minoritetskvinders institutionstillid kan have en betydning for deres anmeldelsestilbøjelighed, hvis de udsættes for psykisk vold i hjemmet. Dertil har politiet, gennem relations- og tillidsopbyggende arbejde muligheden for at oplyse kvinderne om deres rettigheder samt den danske straffelov og særligt § 243. Tilliden mellem politi og borgere i disse miljøer skaber generelt et godt grundlag for samarbejde og oplysning til miljøerne, hvorfor det proaktive fokus samtidig kan lette opgaven for patruljerende politi i situationer, hvor de møder op til akutte tilfælde med psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer. For at kunne opbygge og opretholde en god relation, kan det være vigtigt for politiet at have viden om og forståelse for den kultur, borgerne i de etniske minoritetsmiljøer har. Dette for at skabe en relation med en indbyrdes forståelse og accept af hinandens kulturelle forskelligheder. Politiets kulturforståelse bliver ligeledes afgørende for, at de i det efterforskende arbejde har den rette tilgang. Her gælder det især forståelsen af de kulturbundne voldsforståelser, som ikke bør retfærdiggøres men tilgås med samme alvor som øvrige voldshandlinger.

Slutteligt finder specialet, at politiet i både København, Oslo og Stockholm har et stort engagement i arbejdet med både psykisk vold og etniske minoritetsmiljøer. Dette kommer bl.a. til udtryk gennem relationsarbejdende mangfoldighedskontakter, nyoprettede specialiserede afdelinger til håndtering af sager om psykisk vold og i Stockholm det ekstraordinære Initiativ Gryning med det formål at ændre mentalitet og normer i politiet i henhold til sager om vold i nære relationer.

10 Litteraturliste

- Andersen, L. B. (2012). Forskningskriterier. I L. B. Andersen, K. M. Hansen & R. Klemmensen, *Metoder i statskundskab*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.
- Andersen, S., Winther, H. & Mose, K. N. (2021). To år med strafbar psykisk vold - Erfaringer fra praksisfeltet. *DANNER*.
- Balvig, F., Holmberg, L., & Nielsen, M. P. (2011). *Verdens bedste politi*. København: Djøf forlag.
- Brinkmann, S. (2015). Etik i en kvalitativ verden. I: S. Brinkmann & L. Tanggaard, *Kvalitative metoder - en grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.
- Chang, J. C., Dado, D., Ashton, S., Hawker, L., Cluss, P. A., Buranosky, R. & Scholle, S. H. (2006). Understanding Behavior Change for Women Experiencing Intimate Partner Violence: Mapping the ups and downs using stages of change. *Patient Education and Counseling*, 62(1), s. 330-339.
- DANNER (2021). <https://danner.dk/vaer-mild-mod-dig-selv>. Lokaliseret d. 2/6 2021.
- Danneskiold-Samsøe, S., Mørck, Y. & Sørensen, B. W. (2011a). Voldsforståelse. I S. Danneskiold-Samsøe, Y. Mørck & B. W. Sørensen. *Familien betyder alt - Vold mod kvinder i etniske minoritetsfamilier*. Frederiksberg: Frydenlund, 1. udgave.
- Danneskiold-Samsøe, S., Mørck, Y. & Sørensen, B. W. (2011b). Voldsofre. I S. Danneskiold-Samsøe, Y. Mørck & B. W. Sørensen. *Familien betyder alt - Vold mod kvinder i etniske minoritetsfamilier*. Frederiksberg: Frydenlund, 1. udgave.
- Danneskiold-Samsøe, S., Mørck, Y. & Sørensen, B. W. (2011c). Voldsudøver(e). I S. Danneskiold-Samsøe, Y. Mørck & B. W. Sørensen. *Familien betyder alt - Vold mod kvinder i etniske minoritetsfamilier*. Frederiksberg: Frydenlund, 1. udgave.

Danneskiold-Samsøe, S, Mørck, Y. & Sørensen, B. W. (2011d). Konklusion med anbefalinger. I S. Danneskiold-Samsøe, Y. Mørck & B. W. Sørensen. *Familien betyder alt - Vold mod kvinder i etniske minoritetsfamilier*. Frederiksberg: Frydenlund, 1. udgave.

Dansk Kvindesamfund. Vold mod kvinder:

<https://danskkvindesamfund.dk/maerkesagerne/vold-mod-kvinder/>. Lokaliseret d. 4/3 2021.

Fekjær, S. B., Petersson, O., & Thomassen, G. (2014). From legalist to Dirty Harry: Police recruits' attitudes towards non-legalistic police practice. *European Journal of Criminology*, 11(6), s. 745-759.

Finstad, L. (2000). *Politiblikket*. Falun: Pax.

Gokey, C., & Shah, S. (2016a). *How to Increase Cultural Understanding*. Police Perspectives: Building trust in a diverse nation, No. 1.

Gokey, C., & Shah, S. (2016b). *How to Serve Diverse Communities*. Police Perspectives: Building trust in a diverse nation, No. 2.

Granér, R. (2005). Lojala byråkrater eller självständiga sheriffer. I R. Granér, *Politirollen gennem 100 år*. Oslo: Politihøgskolen.

Harrits, G. S., Pedersen, C. S. & Halkier B. (2012). Indsamling i interviewdata. I L. B. Andersen, K. M. Hansen & R. Klemmensen, *Metoder i statskundskab*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.

Information (2019). Lovforslag, der skal ligestille psykisk vold med fysisk vold, giver håb. <https://www.information.dk/indland/2019/01/lovforslag-ligestille-psykisk-vold-fysisk-vold-giver-haab>. Lokaliseret d. 21/5 2021.

- Inzunza, M. (2015). Empathy from a police work perspective. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 16(1), s. 60-75.
- Johansen, K. B. H, Volsing, M. S. & Oldrup, H. (2019). Opsporing af personer udsat for vold i nære relationer. *Lev Uden Vold*.
- Johnson, M. P. (2006). Conflict and Control: Gender Symmetry and Asymmetry in Domestic Violence. *Violence Against Women*, 12(11), 1003-1018.
- Johnson, M. P. (2008). *Chapter 1: Control and Violence in Intimate Relationships*. I M. P. Johnson, *A Typology of Domestic Violence: Intimate Terrorism, Violent Resistance, and Situational Couple Violence*. Boston: Northeastern University Press.
- Justitsministeriet (2021). *Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023*.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015a). Den sociale konstruktion af validitet. I S. Kvale & S. Brinkmann, *Interview - det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. København: Hans Reitzels Forlag, 3. udgave.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015b). Ethiske spørgsmål i forbindelse med interview. I S. Kvale & S. Brinkmann, *Interview - det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. København: Hans Reitzels Forlag, 3. udgave.
- Liang, B., Goodman, L., Narra-Tummala, P. & Weintraub, S. (2005). A Theoretical Framework for Understanding Help-seeking Processes Among Survivors of Intimate Partner Violence. *American Journal of Community Psychology*, 36(1), s. 71-84.
- Liversage, A. (2018). Metoder i arbejdet med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. *Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd*.
- Liversage, A (2020). Vold i familier med etnisk minoritetsbaggrund. I H. Oldrup. *Vold i familien – Viden for fagfolk*. København: Akademisk Forlag, 1. udgave.

- Liversage, A., & Petersen, J. (2020). Etniske minoritetskvinder og skilsmisse - med fokus på muslimske praksisser. *Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd*.
- Neergaard, H. (2007a). Er det muligt at generalisere fra casestudier?. I H. Neergaard. *Udvælgelse af cases i kvalitative undersøgelser*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, 2. udgave.
- Neergaard, H. (2007b). Hvad er et casestudium?. I H. Neergaard. *Udvælgelse af cases i kvalitative undersøgelser*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, 2. udgave.
- Neergaard, H. (2007c). Hvordan udvælges cases og informanter?. I H. Neergaard. *Udvælgelse af cases i kvalitative undersøgelser*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, 2. udgave.
- Oldrup, H. (2020). Vold i familien - mod et mere differentieret og fagligt felt. I H. Oldrup. *Vold i familien - Viden for fagfolk*. København: Akademisk Forlag, 1. udgave.
- Ottosen, M. H. (2020). Psykisk partnervold. I: Oldrup, M. H. (red.) *Vold i familien - Viden for fagfolk*. København: Akademisk Forlag.
- Ottosen, M. H., & Østergaard, S. V. (2018). Psykisk Partnervold – En kvantitativ kortlægning. *VIVE – Viden til Velfærd, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd*.
- Riches, David (1986). The Phenomenon of Violence. I D. Riches. *The anthropology of Violence*. Oxford: Blackwell.
- Rigspolitiet (2019). Vejledning til håndtering af sager om psykisk vold. *Rigspolitiet*
- Rigspolitiet (2020). Kriminalitetsramte borgers tilfredshed med politiet. *Rigspolitiet*.
- Stark, E. (2007). *Coercive Control: How Men Entrap Women in Personal Life*. Oxford University Press.

- Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2015). Kvalitet i kvalitative studier. I S. Brinkmann & L. Tanggaard. *Kvalitative metoder - en grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.
- Tehee, M. & Esqueda, C. W. (2008). American Indian and European American Women's Perceptions of Domestic Violence. *Journal of Family Violence*, 23(1), s. 25-35.
- Thibaut, J. & Walker, L. (1975). Procedural Justice: A Psychological Analysis. *Juke Law Journal*, 1977(1289), s. 1289-1296.
- Torpe, L. (2013). Tillid. I L. Torpe. *De stærke samfund - Social kapital i Skandinavien*. Frederiksberg: Frydenlund, 1. udgave.
- Tyler, T. (2006). *Why do People Obey the Law*. Princeton: Univerity Press.
- Welchman, L. & Hossain, S. (2005). *'Honour': Crimes, Paradigms and Violence Against Women*. London: Zed Books.
- Yllö, Kersti & Michele Bograd (1990). *Feminist Perspectives on Wife abuse*. London: Sage.
- Aas, G. (2019). Policing the Penal Provisions on Repeated and Severe Domestic Violence. *Nordisk Politiforskning, Universitetsforlaget*, 6(2), s. 93-110.
- Aas, G. (2020a). *Innledning*. I G. Aas. *Politiet og familievolden*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Aas, G. (2020b). *Politiets håndtering av barn ved utrykning til familievold*. I G. Aas. *Politiet og familievolden*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Aas, G. (2020c). *Politiets kommentarer til de voldsudsatte kvinnes erfaringer*. I G. Aas. *Politiet og familievolden*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Aas, G. (2020d). *Voldsudsatte kvinner og deres erfaringer med politiet*. I G. Aas. *Politiet og familievolden*. Oslo: Universitetsforlaget.

Bilag 1 – Appendix

Titel og afsender	Metode	Resultater
<i>“American Indian and European American Women’s Perceptions of Domestic Violence”</i> 2008, Tehee & Esqueda.	Interview med 40 kvinder fordelt på 20 amerikansk indiske kvinder og 20 europæisk amerikanske kvinder.	Vold i hjemmet defineres forskelligt i de to grupper af kvinder. Amerikansk indiske kvinder har overordnet større tolerance overfor deres partners voldsudøvelse. Ligeledes mener størstedelen af de amerikansk indiske kvinder, at den fysiske vold skal resultere i medicinsk behandling, før de kontakter myndigheder, hvor størstedelen af europæisk amerikanske kvinder mener at trusler og verbal vold er nok til at kontakte myndigheder
<i>“Familien betyder alt”</i> 2011, Danneskiold-Samsøe et al.	Interview med 42 kvinder med anden etnisk baggrund i alderen 19-54 år, der alle har været udsat for vold af en partner.	Kvinderne ikke har det netværk, der skal til for at bryde med en voldelig partner. Kvinderne beretter om øget behov for hjælp og støtte. Flere kvinder har en manglende tillid til myndighederne, herunder politiet. Politiet omtaler sagerne som ‘husspektakler’, hvilket udtrykker at politiet har en tendens til at nedtone volden i mellem partnere.
<i>“Understanding Behavior Change for Women Experiencing Intimate Partner Violence”</i> 2006, Chang et al.	Interviews med 20 kvinder, der har levet i et voldeligt forhold.	Kvindernes valg om at forlade en voldelig partner i høj grad afhænger af eksterne faktorer såsom oplysning og indsatser om og mod partnervold, og at kvinderne er af den overbevisning, at omverdenen anser voldshandlingerne som forkerte.
<i>“Metoder i arbejdet med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol”</i> 2018, Liversage	Fremlæggelse og gennemgang af metoder	Frontpersonale kan føle en vis usikkerhed i deres arbejde, når de skal arbejde med etniske minoritetsfamilier. Kommunikation mellem borger og frontpersonale er et vigtigt redskab til at dæmpe frygten for at intervenere enten for tidligt eller for sent. Den gode kommunikation skal have til formål at skabe en dialog, der opbygger tillid mellem frontpersonale og borger.
<i>“Etniske minoritetskvinde og skilsmisse”</i> 2020, Liversage & Petersen	Interviews med 37 minoritetskvinde, der har erfaring med skilsmisse i Danmark og interviews med 27 fagfolk, der har viden om problemstillingen.	20 ud af de 37 interviewede kvinder beretter om vold og kontrol fra deres ægtefælle og at dette er grunden til skilsmisse. kvinderne beretter om forholdsvis store variationer i kvaliteten af den hjælp og støtte, de har fået. Hvorvidt kvinderne tager kontakt til politiet kan også afhænge af en frygt og uvidenhed om, hvad og hvem politiet er. Flere kvinder beretter om en mistro til politiet, da de har oplevet ikke at blive taget seriøst.
<i>“Policing the Penal Provisions on Repeated and Severe Domestic Violence”</i> 2019, Aas	Fokusgruppeinterviews med 23 specialuddannede politibetjente og 20 personer fra retssystemet i Norge.	Betjentene har svært ved at vide, hvornår noget skal kategoriseres som psykisk vold eller ej. De mener ikke at de er klædt ordentlig på til at kunne vurdere, hvorvidt der er tale om en kriminel handling i tilfælde, hvor de er ude i hjem med psykisk vold. politiet fortæller, at der er en varierende vilje til at prioriterer sager med vold i nære relationer, og disse har en lav status blandt betjentene. Det nye politiforlig sætter fokus på at betjentene skal arbejdere mod bedre relation frem for kun at arbejde på at oprette sager.
<i>“Politiet og familievolden”</i> , 2020, Aas.	58 interviews med i alt 75 informanter fordelt	Betjente har ofte en fordom om, hvilke type af kvinder der bliver udsat for vold af en partner. De voldsudsatte har ofte urealistiske forventninger til politiets arbejde med vold i

	således: 21 voldsudsatte kvinder, 14 ansatte på krisecenter, 9 ansatte i børneværnet, 24 politiansatte, 7 politiadvokater.	nære relationer. Politiet forstår ikke de voldsudsattes situation og der er ofte en kulturkløft. Der opleves et fravær af kontinuitet i sagsgangen, hvor der ofte er lang sagsbehandlingstid, som svækker kvindernes tillid til politiet. Der er ofte hændelser med psykisk vold, som ikke opfanges af politiet i mødet med de voldsudsatte.
<i>“To år med strafbar psykisk vold - Erfaringer fra praktikerfeltet”, 2021, Andersen et al.</i>	Kvalitative interviews med 8 informanter fra henholdsvis politi, anklagemyndighed, krisecentre og tidligere justitsminister Søren Pape.	Sager om psykisk vold har en særlig karakter. Dette kræver specialiseret viden hos fagfolk, der varetager efterforskning af sager om psykisk vold. Flere anmeldelser om psykisk vold skal efterforskes. Det må ikke være forurettedes opgave at skulle bevise den psykiske vold. Der skal være formel sidestilling af psykisk og fysisk vold. Der må ikke være forvirring om grænserne for strafbar psykisk vold.
<i>“A Theoretical Framework for Understanding Help-Seeking Processes Among Survivors of Intimate Partner Violence”, 2005, Liang et al.</i>	En teoretisering til at forstå den proces, kvinder, udsat for vold i nære relationer, gennemgår.	Der findes individuelle, interpersonelle og sociokulturelle faktorer, som spiller en rolle i henhold til kvindernes tilbøjelighed til at søge hjælp.
<i>“How to Increase Cultural Understanding” 2016, Gokey & Shah</i>	Rapport udarbejdet af VERA Institute of Justice til brug af COPS i politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer.	Det community orienterede arbejde er proaktivt politiarbejde, som skal opbygge tillid til minoritetsmiljøerne for på den måde at sikre en bedre retshåndhævelse (Gokey & Shah 2016a:27). Dette gøres bl.a. ved at opbygge tillid mellem borgere og politi ved at møde borgerne i deres respektive samfund og skabe en uformel dialog. Udover at opbygge tillid og skabe en god dialog til disse møder, er det også hensigten at borgerne skal få en bedre forståelse for politiets rolle.
<i>“How to serve Diverse Communities”, 2016, Gokey & Shah</i>	Rapport udarbejdet af VERA Institute of Justice til brug af COPS i politiets arbejde med etniske minoritetsmiljøer.	Politiet oplever udfordringer i arbejdet med etniske minoritetsmiljøer særligt på grund af sprogbarrierer og immigranternes frygt og misforståelse af politiet og deres intentioner.

Bilag 2 – Informanter

Stillingsbetegnelse	Organisation	Arbejdsfunktion	Adgang	Omtale i specialet
Projektleder for Initiativ Gryning	Stockholm Politi	Projektlederen sørger for at initiativet implementeres i alle afdelinger i Stockholms Politi.	Gatekeeper	Initiativ Gryning 1
Medarbejder ved Initiativ Gryning	Stockholm Politi	Medarbejder i underretningstjenesten i Stockholms Politi, hvor funktionen er at implementere Initiativ Gryning i denne enhed.	Gatekeeper	Initiativ Gryning 2
Seniorrådgiver	Oslo Politi	Har overblik over indsatser, der er på området med Oslo Politi i arbejdet med etniske minoritetsmiljøer og vold i nære relationer.	Gatekeeper	Seniorrådgiver Oslo Politi
Mangfoldigheds-kontakt	Oslo Politi	Arbejder som politiassistent, men har særligt fokus på det relationsopbyggende arbejde med etniske minoritetskvinder.	Gatekeeper	Mangfoldigheds-kontakt Oslo Politi
Specialist i efterforskning for æresrelateret vold	Oslo Politi	Arbejder i afdelingen for efterforskning med fokus på politiets arbejde med minoritetsmiljøer.	Gatekeeper	Specialist Oslo Politi
Politiassistent i Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet	Københavns Politi	Arbejder bl.a. med forebyggelse af vold i nære relationer og relationsarbejde gennem Bydelsmødrene. Underviser i dette på politiskolen.	Gatekeeper	Politiassistent 1 Københavns Politi
Politiassistent i Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet	Københavns Politi	Arbejder med minoritetsmiljøer, og har kontakt til moskeer med henblik på at opbygge relationer mellem politi og borgere i minoritetsmiljøer.	Gatekeeper	Politiassistent 2 Københavns Politi
Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet	Københavns Politi	Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet.	Gatekeeper	Leder af Forebyggelses- og Nærpolitisekretariatet
Sektionsleder i afdelingen for borgernær kriminalitet	Københavns Politi	Arbejder med efterforskning af sager om bl.a. fysisk vold, voldtægt og psykisk vold.	Gatekeeper	Sektionsleder Københavns Politi
Professor ved Norwegian Police University College	Institut for rettssociologi	Forsker og ekspert i politividenskab.	Snowball	Helene Gundhus
Leder af RED Rådgivning	RED Center	Faglig og strategisk leder samt driftsleder af RED Rådgivningen.	Snowball	Leder RED Rådgivning

Sikkerhedskonsulent	Københavns Kommune	Sikkerhedskonsulent ved Københavns Kommune. Arbejder med rådgivning til både faglige aktører, der arbejder med etniske minoriteter og æresrelaterede konflikter og til borgere udsat for æresrelateret vold og negativ social kontrol.	Gatekeeper	Sikkerhedskonsulent
Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter	Rådet for Etniske Minoriteter	Som forkvinde rådgiver Halima El Abassi Udlændinge- og Integrationsministeren. Halima El Abassi er ligeledes direktør i FRISK Rådgivning, der yder rådgivning til faglige aktører, der arbejder med æresrelaterede konflikter.	Gatekeeper	Halima El Abassi

Bilag 3 – Interviewguides

Interviewguide til organisationer

Interviewspørgsmål: *Kan du fortælle lidt om dig selv og din faglige baggrund? Kan du fortælle lidt om hvilke opgaver, du varetager til dagligt?*

Opfølgende spørgsmål: *Arbejdsfunktion, herunder opgaver. Uddannelse. Interesse. Omfang. Udfordringer*

Forskningsperspektiv: *Introduktion.*

Interviewspørgsmål: *Hvad karakteriserer den målgruppe i beskæftiger jer med? Hvad karakteriserer de problemstillinger i behandler?*

Opfølgende spørgsmål: *Oprindelse. Situation. Personlig udstråling. Udøver/udsat. Typer af vold. Æresrelaterede problemer? Negativ social kontrol?*

Forskningsperspektiv: *Ifølge Danneskiold et al. er vold mod kvinder i hjemmet ofte særligt udbredt i borgerkrigshærgede samfund samt hastigt moderniseret samfund, da mændene er underlagt mindre kontrol og derfor har bedre betingelser for at udøve vold (Danneskiold-Samsøe et al. 2011a:33).*

Interviewspørgsmål: *Hvilke samarbejder har i med eksterne aktører såsom politi, krisecentre, kommunale indsatser osv.?*

Opfølgende spørgsmål: *Oplever du tværfagligheden som en værdi - og hvorfor?*

Forskningsperspektiv: *Lev Uden Vold har lavet et inspirationskatalog med 22 eksempler på kommunale tiltag og indsatser. I udvælgelsen af disse er bl.a. lagt vægt på, om eksemplerne afspejler tværfaglige samarbejder til opsporing (Lev Uden Vold 2019).*

Interviewspørgsmål: *I forhold til spørgsmålet om, hvornår handlinger karakteriseres som vold i nære relationer, hvilke problematikker/problemstillinger oplever du så her blandt etniske minoriteter?*

Opfølgende spørgsmål: *Hvad er de typiske udfordringer hos målgruppen ud fra et kulturelt perspektiv? Hvad er de typiske udfordringer for dig i arbejdet - med henblik på kulturforskelle?*

Forskningsperspektiv: *Tehee & Esqueda (2007) finder, at amerikansk indiske kvinder har større tolerance overfor deres partners voldelige handlinger førend de kontakter myndighederne end de europæisk amerikanske kvinder har. Danneskiold (2011) finder bl.a., at kvinderne tillægger den ægteskabelige kultur og deres religion en betydning for den vold der sker i hjemmet.*

Interviewspørgsmål: *Hvor ofte ser du eksempler på psykisk vold i de etniske minoritetsmiljøer? Og hvor ofte betegner personerne det selv som værende psykisk vold?*

Opfølgende spørgsmål: *I disse eksempler, står den psykiske vold der alene?*

Forskningsperspektiv: *Antropologiske studier mod, at voldens karakter og omfanget af vold kan variere og forklares forskelligt i forskellige etniske grupper (Riches 1986).*

Interviewspørgsmål: *Hvad er din opfattelse af, hvordan kvinder i etniske minoritetsmiljøer betegner psykisk vold?*

Opfølgende spørgsmål: *Ægteskabelig kultur. Mandsdomineret kultur. Religion. Minoritet (sproglige barrierer, manglende kendskab til dansk lovgivning.*

Forskningsperspektiv: *Lev Uden Vold har udformet en typologi for psykisk vold, netop for at statuere eksempler på, hvilke konkrete handlinger, ofre for psykisk vold har oplevet: kritisere, ignorere, manipulere, dominere, kontrollere, true, straffe (Lev Uden Vold 2020). Tehee & Esqueda (2007) finder bl.a. at amerikansk indiske kvinder har større tendens til at tro, at vold i hjemmet forstås som fysiske handlinger, hvor flere europæisk amerikanske kvinder også forstår vold i hjemmet som emotionelle og verbale handlinger.*

Interviewspørgsmål: *Hvilke faktorer spiller en rolle for hvorvidt kvinder fra etniske minoritetsmiljøer bryder ud af et voldeligt ægteskab?*

Opfølgende spørgsmål: *Familiens betydning. Myndigheder. Indsatser. Omverdenens anerkendelse af volden.*

Forskningsperspektiv: *Chang (2006) finder, at kvinders valg om at forlade en voldelig partner i høj grad afhænger af eksterne faktorer såsom oplysning og indsatser om og mod partnervold, og at kvinderne er af den overbevisning, at omverdenen anser voldshandlingerne som forkerte. Liang (2005) finder, at både individuelle, interpersonelle og sociokulturelle faktorer spiller en rolle i henhold til kvindernes tilbøjelighed til at søge hjælp. De individuelle faktorer henviser til, hvorvidt kvinden selv erkender volden som et problem, og kan se at volden kun vil stoppe, hvis hun søger formel hjælp. Det interpersonelle og sociokulturelle henviser til klasse, race og kultur. Kultur vil ofte spille en rolle i forhold til at kontakte venner og familie om hjælp. Danneskiold (2011) finder, at de muslimske kvinder påpeger deres kultur som en hindring for at søge hjælp, da de ofte ikke har kendskab til dansk lovgivning, som adskiller sig en del fra muslimsk praksis. Ligeledes beretter kvinderne om, at deres familier og bekendte ikke kan eller vil hjælpe i disse situationer, da de også forholder sig til den muslimske praksis og ikke til dansk lovgivning.*

Interviewguide til politi

Interviewspørgsmål: *Kan du/I fortælle lidt om jer selv og din/jeres faglige baggrund? Kan du/I fortælle lidt om hvilke opgaver, du/I har med at gøre i dit arbejde?*

Opfølgende spørgsmål: *Arbejdsfunktion, herunder opgaver. Uddannelse. Interesse*

Forskningsperspektiv: *Introduktion.*

Interviewspørgsmål: *Hvilke forebyggende indsatser har politiet i etniske minoritetsmiljøer i dag? Er der nogle tiltag/rettet mod vold/psykisk/social kontrol i nære relationer? Hvordan oplever I i det hele taget forurettede/mistænkte fra etniske minoriteter i sager om vold i nære relationer?*

Opfølgende spørgsmål: *Hvilke tanker ligger der bag indsatserne? Hvilke forholdsregler er der taget?*

Forskningsperspektiv: *Introduktion.*

Interviewspørgsmål: *Hvilken målgruppe repræsenteres oftest i de sager I har om psykisk vold?*

Opfølgende spørgsmål: *Oprindelse. Situation. Personlig udstråling. Udøver/udsat*

Forskningsperspektiv: *Ifølge Danneskiold et al. er vold mod kvinder i hjemmet ofte særligt udbredt i borgerkrigshærgede samfund samt hastigt moderniseret samfund, da mændene er underlagt mindre kontrol og derfor har bedre betingelser for at udøve vold (Danneskiold-Samsøe, Mørck & Sørensen 2011a:33).*

Interviewspørgsmål: *Hvad karakteriserer de problemstillinger i behandler om psykisk vold?*

Interviewspørgsmål: *Hvilke overvejelser gør I jer, når I skal afhøre i sager om psykisk vold?*

Forskningsperspektiv: *DANNER (2021) finder at sagerne om psykisk vold er for komplekse til at overføre den traditionelle efterforskningsmetode (Andersen et al. 2021:26). Det forventes at ofrene kan gengive kronologien i den vold, de har været udsat for, og her opstår udfordringer. Ofte er psykisk vold noget, der har stået på i længerevarende periode, og dermed er kronologien selvsagt besværlig at klarlægge. Da kronologien har stor betydning for bevisførelsen er det problematisk at den tillægges så stor en værdi, og dette bevidner ifølge informanterne også, at der må andre metoder i brug i efterforskningen af sager om psykisk vold.*

Interviewspørgsmål: *Hvilke overvejelser gør I jer, når I skal afhøre borgere fra etniske minoritetsmiljøer?*

Forskningsperspektiv: *Aas (2020) finder i sin undersøgelse, at det ikke er tilstrækkeligt, at der i tilfælde med etniske minoriteter kun bliver anvendt en tolk, til at oversætte det sproglige, men at der også fremskaffes en 'social tolk'.*

Interviewspørgsmål: *I de sager der om fysisk vold, hvor mange af dem oplever i også, at der er tale om psykisk vold?*

Forskningsperspektiv: *Hellemans (2014) finder, at 14,3% af de tyrkiske respondenter har oplevet fysisk vold, hvor 66% har oplevet mindst én episode med psykisk vold.*

Interviewspørgsmål: *Har I udfordringer med at kategorisere handlinger såsom stalking, psykisk vold, æresrelateret vold og negativ social kontrol?*

Opfølgende spørgsmål: *Hvis der i et parforhold er tale om både fysisk og psykisk vold, hvordan tages der så højde for tiltaleforholdene?*

Interviewspørgsmål: *Hvad er jeres bud på, at der er så få sager, som der er? Hvad er jeres bud på, hvordan vi kan øge antallet af sager? (for vi ved jo de er derude)*

Opfølgende spørgsmål: *Fra offerperspektiv ift. anmeldelsestilbøjeligheden. Politiets håndtering af anmeldelserne.*

Forskningsperspektiv: *70.000 kvinder er udsat for psykisk vold, svarende til 4% af alle kvinder. Sætter man dette tal op mod antallet af anmeldelser af psykisk vold under § 243, er forskellen enorm. Forskellen indikerer, at det er et fåtal af de kvinder, der er udsat for psykisk vold, som vælger at anmelde det.*

Interviewspørgsmål: *Hvilke samarbejder har I i sager om psykisk vold med eksterne aktører såsom, krisecentre, kommunale indsatser osv.?*

Opfølgende spørgsmål: *Oplever I tværfagligheden som en værdi - og hvorfor? Hvor henter I viden fra om psykisk vold?*

Forskningsperspektiv: *Lev Uden Vold har lavet et inspirationskatalog med 22 eksempler på kommunale tiltag og indsatser. I udvælgelsen af disse er bl.a. lagt vægt på, om eksemplerne afspejler tværfaglige samarbejder til opsporing (Lev Uden Vold 2019)*

Interviewspørgsmål: *Hvilke overvejelser tænker I, man bør gøre sig som politi i mødet med borgere af anden etnisk baggrund?*

Opfølgende spørgsmål: *Hvilke udfordringer møder I i forhold til kulturelle forskelle? Har I specialiserede medarbejdere til netop denne målgruppe? (mellemøstlige etniske minoriteter)*

Forskningsperspektiv: *Liversage & Petersen (2020) fremlægger nogle af de bekymringer, kvinderne kan have med at kontakte politiet. Hvorvidt kvinderne tager kontakt til politiet kan afhænge af en frygt og uvidenhed om, hvad og hvem politiet er. Ofte kommer disse kvinder fra lande, hvor politiet ikke udelukkende har gode intentioner om at sikre borgernes tryghed, og dette overfører kvinderne ofte til dansk politi. VERA Institute of Justice har udarbejdet en metode til, hvordan politiet i USA tilgår etniske minoritetsmiljøer mest hensigtsmæssigt med formålet om at øge tilliden og relationen herimellem (Gokey & Shah 2016).*

Interviewspørgsmål: *I forhold til spørgsmålet om, hvornår handlinger karakteriseres som psykisk vold i nære relationer, hvilke problematikker/problemstillinger oplever I så (eller tænker I der kan være) blandt etniske minoriteter?*

Opfølgende spørgsmål: *Hvad er de typiske udfordringer hos målgruppen ud fra et kulturelt perspektiv? Hvad er de typiske udfordringer for dig i arbejdet - med henblik på kulturforskelle?*

Forskningsperspektiv: *Tehee & Esqueda (2007) finder, at amerikansk indiske kvinder har større tolerance overfor deres partners voldelige handlinger førend de kontakter myndighederne end de europæisk amerikanske kvinder har. Danneskiold (2011) finder bl.a., at kvinderne tillægger den ægteskabelige kultur og deres religion en betydning for den vold der sker i hjemmet.*

Interviewspørgsmål: *Ser I tit eksempler på forhold der er eller ligner psykisk vold i etniske minoritetsmiljøer?*

Opfølgende spørgsmål: *I disse eksempler, står den psykiske vold der alene?*

Forskningsperspektiv: *Antropologiske studier mod, at voldens karakter og omfanget af vold kan variere og forklares forskelligt i forskellige etniske grupper (Riches 1986).*

Interviewspørgsmål: *Hvad er jeres opfattelse af, hvordan kvinder i etniske minoritetsmiljøer betegner vold?*

Opfølgende spørgsmål: *Ægteskabelig kultur. Mandsdomineret kultur. Religion. Minoritet (sproglige barrierer, manglende kendskab til dansk lovgivning*

Forskningsperspektiv: *Lev Uden Vold har udformet en typologi for psykisk vold, netop for at statuere eksempler på, hvilke konkrete handlinger, ofre for psykisk vold har oplevet: kritisere, ignorere, manipulere, dominere, kontrollere, true, straffe (Lev Uden Vold 2020). Tehee & Esqueda (2007) finder bl.a. at amerikansk indiske kvinder har større tendens til at tro, at vold i hjemmet forstås som fysiske handlinger, hvor flere europæisk amerikanske kvinder også forstår vold i hjemmet som emotionelle og verbale handlinger.*

Bilag 4 – Dokumentation

I dokumentationen af interviewene er det vigtigt at analysen baseres på det, som informanterne har sagt, og at de bliver citeret korrekt. Derfor har vi valgt at optage og transskribere interviewene. Der er gjort nogle overvejelser med hvert enkelt interview i forhold til hvordan disse skulle transskribes. Som hovedregel har vi sat os for at transskribere alle interview fra start til slut. Eftersom vi har foretaget interviews med henblik på at optimere vores viden på området, er det ikke hensigten, at alle interviews skal anvendes til analysen. Derfor har vi bevidst taget et valg om at vi i nogle få interviews kun transskriberer dele af interviewene. Derudover har vi valgt ikke at lave et skema for, hvordan transskriberingerne skal foretages. Vi har valgt at interviewe ordret og løbende sætte grammatiske tegn, men ikke gennemlæse transskriberingerne for grammatik og stavefejl. De citater, der anvendes i analysen bliver gennemlæst og rettet til således de er grammatisk korrekte både i specialet og i transskriberingerne. Derudover har vi foretaget tre interviews på andre sprog. Disse er transskriberet i modersprog, hvor de citater der anvendes i analysen oversættes til dansk. Dette har vi valgt for ikke at forvirre læseren ved at skifte mellem svensk, norsk og dansk i analysen (Harrits et. al., 2012:169-171).